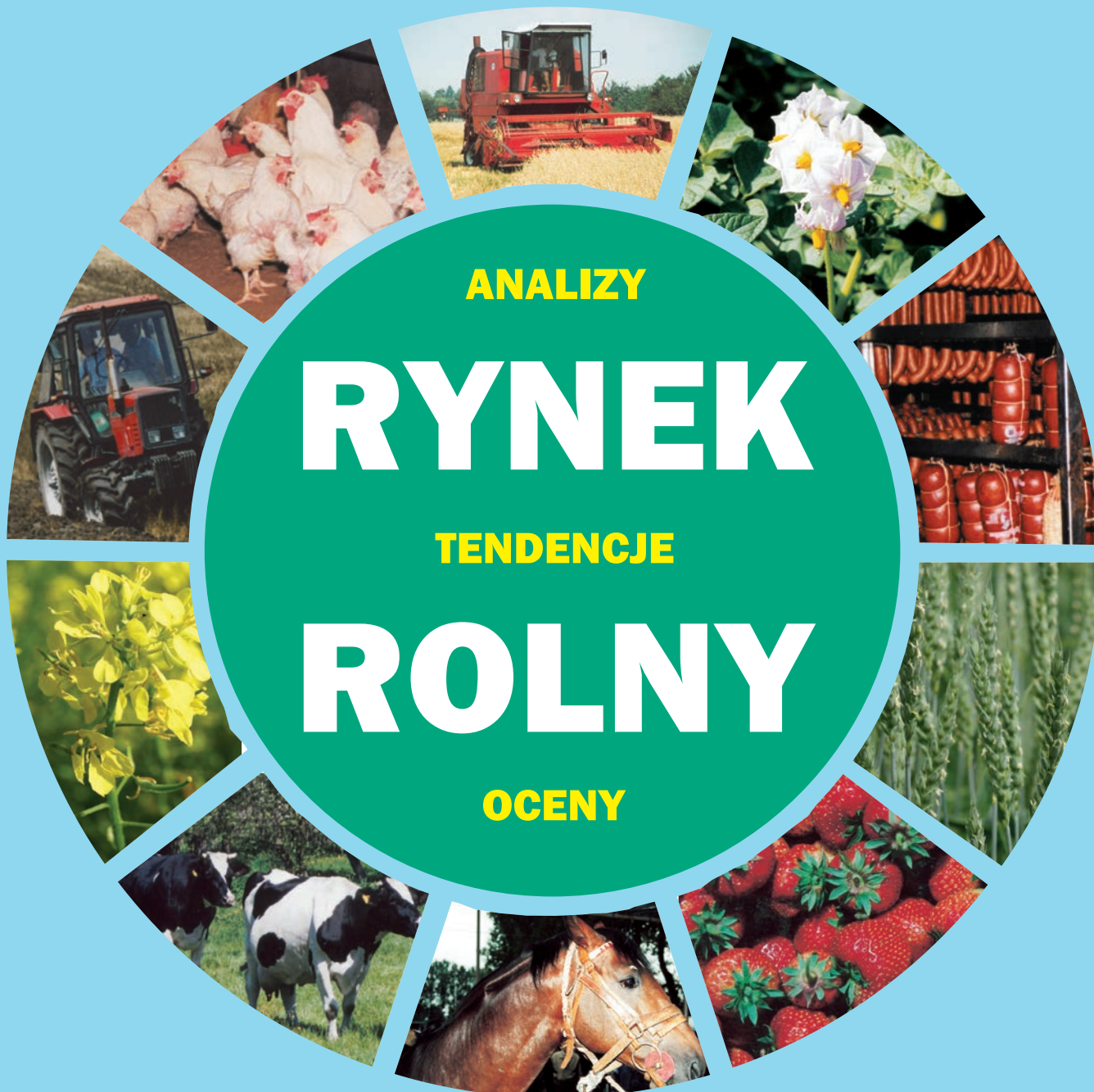

BIULETYN MIESIĘCZNY
NR 7/8 (329/330)

ISSN 0867-8545

ANALIZY

RYNEK

TENDENCJE

ROLNY

OCENY

LIPIEC/SIERPIEŃ 2018

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

LIPIEC/SIERPIEŃ 2018

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Arkadiusz Zalewski	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Krzysztof Hryszko (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Bożena Nosecka
Projekt okładki i skład komputerowy: Leszek Ślipski
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: ZAPOL Sobczyk Sp. Jawna
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

W czerwcu 2018 r. koniunktura w rolnictwie nie poprawiła się w porównaniu z miesiącem poprzednim. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wyniósł podobnie jak miesiąc wcześniej 99,3 punktu. Niewielki wzrost wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu (o 0,1 pkt. proc. do 99,6 punktu) został zniwelowany spadkiem ruchomego indeksu nożyc cen (o 0,1 pkt. proc. do 98,9 punktu). Zwiększenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu spowodowane było przede wszystkim poprawą wyników sprzedaży przemysłu spożywczego oraz zwiększeniem wyrównanego wskaźnika inflacji i cen żywności. W przeciwnym kierunku działało pogorszenie dynamiki obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi, a także zmniejszenie wyrównanego indeksu wynagrodzeń i cen żywności, do czego przyczyniły się głównie majowe obniżki wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie w czerwcu br. był jednocześnie o 1,6 pkt. proc. niższy niż rok wcześniej.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen w czerwcu 2018 r. wyniósł 98,9 punktu i był o niecałe 0,1 pkt. proc. niższy niż miesiąc wcześniej. Był także o 2,3 pkt. proc. niższy niż rok wcześniej o tej porze. Wyrównany wskaźnik nożyc cen nieznacznie pogorszył się w porównaniu z poprzednim miesiącem na skutek symbolicznych zmian wskaźników cen skupu oraz środków produkcji. Na niewielkie zmiany indeksu cen skupu wpłynęły przeniesione skutki wcześniejszych podwyżek cen (m.in. w grudniu 2017 r.), których nie zdołała osłabić majowa ujemna dynamika cen kilku podstawowych produktów rolnych. W maju 2018 r. w porównaniu z miesiącem poprzednim obniżyły się ceny skupu większości produktów rolnych monitorowanych przez GUS. Ziemniaki potaniały o 4,4%, mleko krowie o 2,2%, jęczmień o 1,7%, a żywiec wieprzowy o 1,4%. Podrożała kukurydza o 3,9% oraz pszenica 1,5%. Zmiany cen żywca wołowego oraz drobiowego były stosunkowo niewielkie. W sumie bieżący wskaźnik zmian cen skupu wyniósł w maju br. 99,4 punktów, a ruchomy indeks cen skupu w czerwcu br., podobnie jak miesiąc wcześniej, wyniósł 99,3 punktu wobec 101,4 punktu w czerwcu 2017 r.

Podrożały jednocześnie środki produkcji dla rolnictwa. Środki produkcji drożały już 10 miesięcy z rzędu, a średni wzrost ich cen w maju 2018 r., w stosunku do poprzedniego miesiąca, wyniósł 0,8%. O wyraźnym wzroście cen w maju br. zdecydowały przede wszystkim skokowe podwyżki cen bezpośrednich nośników

energii, w tym głównie paliw ropopochodnych. Wzrost cen bezpośrednich nośników energii na krajowym rynku był przede wszystkim następstwem podwyżek cen ropy naftowej w handlu światowym. Wzrost cen odnotowano również w przypadku materiałów budowlanych, a także maszyn rolniczych i środków ochrony roślin. Podwyżki cen środków ochrony były następstwem przede wszystkim sezonowego wzrostu popytu. Z kolei słabnący popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe, a także niskie ceny w handlu światowym skutkowały obniżkami cen na krajowym rynku. Majowe podwyżki cen nie wpłynęły jednak na istotną zmianę wyrównanego wskaźnika cen środków produkcji, który w czerwcu br., podobnie jak miesiąc wcześniej, wyniósł 100,3 punktu, wobec 100,2 punktu rok wcześniej.

Zmiany cen, jakie dokonały się w ciągu pierwszych pięciu miesięcy 2018 r. były zdecydowanie niekorzystne dla producentów rolnych. Ceny koszyka skupu zmalały bowiem już o 5,4%, podczas gdy środki produkcji dla rolnictwa podrożały przeciętnie o niemal 1,9%. W konsekwencji skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł w maju br. 92,9 punktu, podczas gdy przed rokiem o tej porze, tj. w maju 2017 r. wynosił 103,8 punktu.

Do nowych zbiorów rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej prawdopodobnie nie zmienią się istotnie. Z jednej strony systematycznie rosnące ceny środków produkcji dla rolnictwa pod wpływem m.in. utrzymujących się stosunkowo wysokich cen bezpośrednich nośników energii nie będą sprzyjały rolnictwu. W przeciwnym kierunku działać jednak powinny sezonowe spadki podaży wielu podstawowych produktów roślinnych oraz możliwe wzrosty cen niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego. Podwyżkom cen produktów rolnych sprzedawanych przez producentów rolnych sprzyjać również mogą rosnące wraz z poprawą sytuacji dochodowej konsumentów ceny detaliczne żywności.

**Arkadiusz
Zalewski**

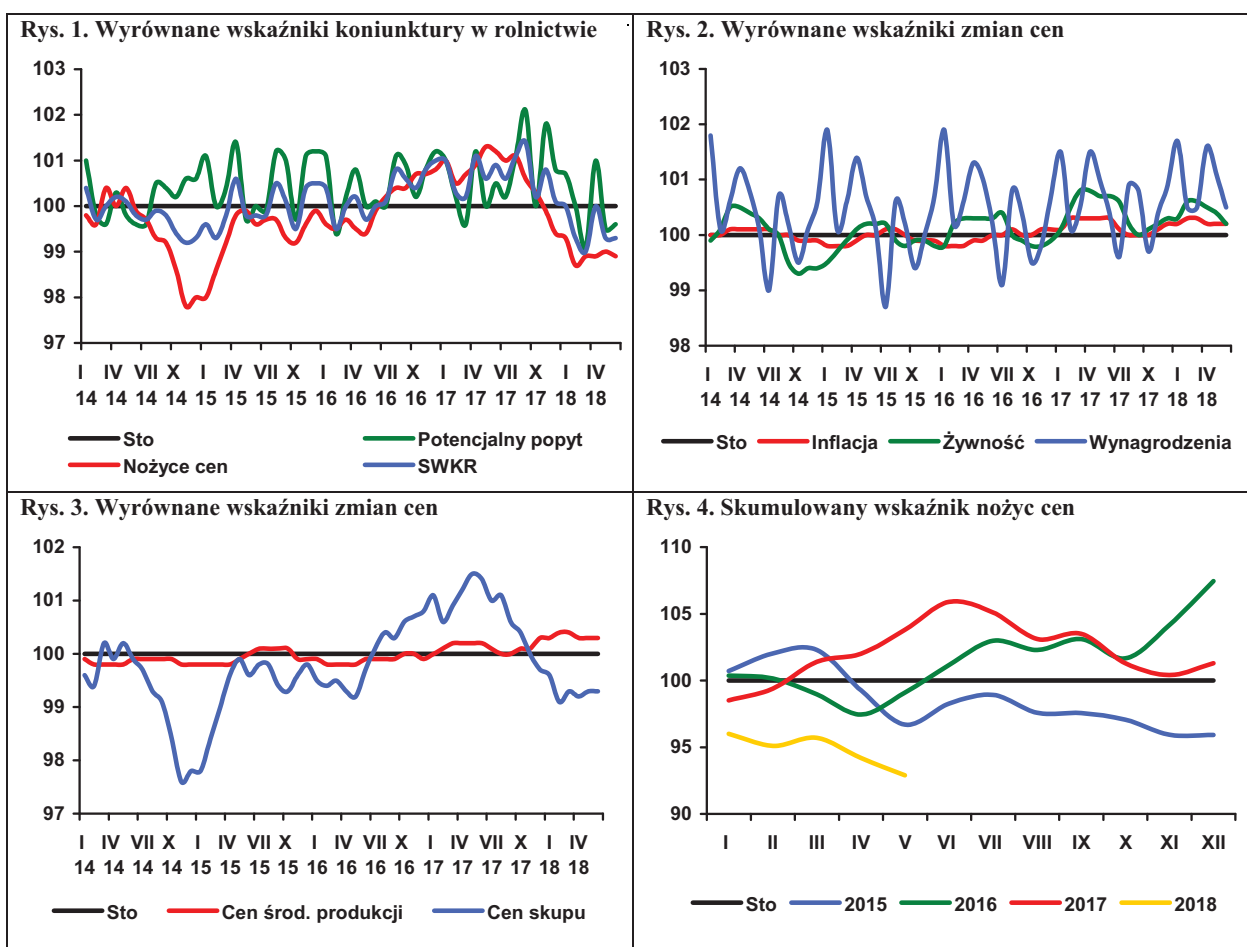
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	VI 18	V 18	IV 18	III 18	II 18	I 18	VI 17
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,3	99,3	100,0	99,0	99,3	100,0	100,9
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,6	99,5	101,0	99,1	100,0	100,7	100,5
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	98,9	99,0	98,9	98,9	98,7	99,3	101,2
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,3	99,3	99,2	99,3	99,1	99,6	101,4
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,3	100,3	100,3	100,4	100,4	100,3	100,2
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,7	99,8	99,7	99,7	99,7	99,9	99,5
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,2	100,6	101,1	99,9	99,9	101,4	99,6
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	100,1	99,1	101,7	98,0	100,0	99,9	100,9

^a średnie ruchome 6-miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest, jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym, pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Światowe zbiory zbóż (bez ryżu) w 2017 r. wyniosły 2,090 mld t¹, tj. o 2,2% mniej od rekordowych zbiorów z 2016 r. Mniejsza podaż ze zbiorów została skompensowana wysokimi zapasami początkowymi i dlatego całkowite zasoby zbóż w sezonie 2017/18 wzrosły o 0,3% do 2,708 mld t. Światowe zużycie zbóż szacowane jest na 2,110 mld t, czyli o 1,4% więcej niż w sezonie 2016/17. Zapasy końcowe zmalały o 3,2% do 598 mln t.

W 2018 r. przewiduje się niewielki spadek zbiorów zbóż (o 0,6% do 2,077 mld t), co w połączeniu z mniejszymi niż rok wcześniej zapasami początkowymi, spowoduje zmniejszenie zasobów całkowitych o 1,2% do 2,675 mld t. Zużycie może wzrosnąć o 1,0% do 2,131 mld t, a zapasy końcowe po raz drugi z rzędu zmniejszą (spadek o 9,0% do 544 mln t). U głównych eksporterów zapasy będą mniejsze aż o 19,7% i wyniosą 139 mln t.

W czerwcu 2018 r. na światowych rynkach obserwowano spadkowe tendencje cen zbóż (szczególnie kukurydzy i pszenicy). Dopiero ostatnie dni tego miesiąca przyniosły wzrost notowań. Za zmianami cen stały wciąż korzystne, pomimo prognozowanych, mniejszych zbiorów, relacje podaży do popytu oraz niepewność, co do wyników rozmów handlowych pomiędzy USA i Chinami. Indeks cen GOI², w porównaniu z poprzednim miesiącem, zmniejszył się o 9,3 pkt. proc. i osiągnął wartość najniższą od 5 miesięcy. Najbardziej zmalał indeks cen kukurydzy (o 12,3 pkt. proc.) i pszenicy (o 9,0 pkt. proc.). W porównaniu z czerwcem 2017 r., indeks cen zbóż był większy o 1,6 pkt. proc.

W maju 2018 r., w stosunku do poprzedniego miesiąca, na krajowym rynku nieznacznie wzrosły ceny skupu większości zbóż, w tym żyta o 0,9%, pszenicy o 1,5%, a kukurydzy o 3,9%. Potaniał jedynie jęczmień (o 1,7%). Na targowiskach nieznacznie potaniały wszystkie zboża (od 0,3 do 2,0%).

W 2018 r. przewiduje się głęboki spadek zbiorów zbóż w Polsce (do 27,5 mln t wobec 31,9 mln t w 2017 r.). Spadek będzie wynikał z niższych, na skutek suszy, plonów.

W okresie pierwszych 11 miesięcy sezonu 2017/18 (lipiec 2017 r. - maj 2018 r.) do skupu trafiło 8,36 mln t zbóż podstawowych, tj. o 7,1% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 6,19 mln t pszenicy (5,88 mln t w analogicznym okresie poprzedniego sezonu), 1,92 mln t kukurydzy (1,97 mln t), 623 tys. t żyta (534 tys. t), 717 tys. t jęczmienia (692 tys. t) oraz mniejsze ilości pozostałych zbóż.

W kwietniu 2019 r. z Polski wyeksportowano 225 tys. t ziarna zbóż, wobec 261 tys. t w poprzednim miesiącu, w tym 98 tys. t pszenicy, 70 tys. t kukurydzy, 26 tys. t żyta i mniejsze ilości pozostałych zbóż. Import ziarna wyniósł 94 tys. t, wobec 111 w marcu 2018 r. Zmalał przywóz większości zbóż, a wzrósł jedynie żyta, ale nadal były to niewielkie ilości. Znacznie zmniejszył się eksport mąki pszennej oraz słodu (odpowiednio o 22,5 i 24,1%), a pozostałych mąk tylko minimalnie. Natomiast wydatnie wzrósł

wywóz kasz i gryków (o 60,2%) oraz w mniejszym stopniu ziaren obrobionych inaczej (o 7,6%). W imporcie zanotowano wyraźny wzrost przywozu większości produktów. Wyjątkiem była mąka pszenna, której sprowadzono o 28,4% mniej niż w poprzednim miesiącu. Znacznie ograniczono eksport produktów wtórnego przerobu zbóż (o 13-16%). W ich imporcie zanotowano podobne tendencje.

Przemysłowe przemiaty zbóż w kwietniu 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, zmalały o 15,2%. W ślad za tym zmniejszyła się produkcja przetworów zbożowych oraz pasz dla zwierząt gospodarskich.

W maju 2018 r. na poziomie producenta nieznacznie podrożało pieczywo. Kasza jęczmienna potaniała o 0,6%, ceny mąki poznańskiej pozostały bez zmian. W handlu detalicznym zwiększyły się ceny mąki poznańskiej i kaszy jęczmiennej (po 0,4%), ceny chleba mieszanego zmalały o 0,4%, a chleba razowego się nie zmieniły. W porównaniu z majem 2017 r. w sklepach większość produktów była od 3 do 5% droższa, a potaniała jedynie mąka poznańska (o 1,6%).

Na rynku pasz dla zwierząt gospodarskich, w stosunku do poprzedniego miesiąca, nastąpił niewielki wzrost cen (od 0,1 do 0,9%). W porównaniu z majem 2017 r. większość pasza była droższa, w tym najbardziej wzrosły ceny mieszanki dla bydła dorosłego i loch (odpowiednio o 6,0 i 3,3%).

W czerwcu 2018 r. na europejskich rynkach obserwowano różnokierunkowe tendencje. Drożała pszenica konsumpcyjna w Czechach oraz jęczmień we Francji i kukurydza na Węgrzech. Natomiast zmalały ceny pszenicy konsumpcyjnej i jęczmienia w Niemczech oraz kukurydzy we Francji i na Słowacji. W porównaniu z czerwcem 2017 r., większość zbóż była od kilku do kilkunastu procent droższa. Mniej kosztowała tylko pszenica konsumpcyjna w Czechach (spadek o 2,3%).

Wiesław
Łopaciuk

1. Dane dotyczące rynku światowego pochodzą z Grain Market Report nr 489, IGC, 02.07.2018 r.
2. Grains and Oilseeds Index - indeksy dziennych notowań cen zbóż i oleistych składających się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		skup				targowiska				
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	x
2015	I-XII	668,3	514,2	565,8	610,4	755,9	586,7	707,4	599,2	x
2016	I-XII	620,2	517,3	529,4	582,1	751,1	593,3	695,1	609,7	x
2017	IV	686,8	584,2	652,5	622,0	773,3	615,0	721,7	648,0	429,4
	V	709,8	600,8	680,6	638,3	795,2	635,1	735,0	687,3	426,3
	VI	708,9	609,2	692,4	662,3	813,0	648,0	752,0	668,6	426,3
	VII	692,3	605,6	686,2	578,7	832,8	660,9	756,3	676,0	429,1
	VIII	636,6	531,3	717,4	604,7	794,3	646,4	730,4	658,2	432,6
	IX	645,7	537,3	665,9	620,8	793,8	644,9	719,2	638,3	432,6
	X	648,8	550,4	481,7	635,7	788,9	643,9	723,0	641,6	433,6
	XI	657,6	557,1	492,3	661,5	795,9	642,4	740,4	649,4	428,4
	XII	673,1	568,4	545,9	668,6	806,6	651,6	747,1	696,2	429,4
2018	I	670,3	583,4	596,5	675,9	807,0	652,0	747,1	699,2	421,8
	II	662,1	574,2	604,4	673,3	807,9	655,3	748,1	656,7	422,2
	III	668,5	572,5	618,1	670,8	810,2	655,1	754,5	665,5	426,5
	IV	662,4	573,8	623,5	673,5	813,6	653,4	771,7	674,6	424,9
	V	672,3	579,2	647,8	661,9	811,1	652,1	756,5	664,6	433,8
Zmiana w %										
	$\frac{V\ 2018}{IV\ 2018}$	1,5	0,9	3,9	-1,7	-0,3	-0,2	-2,0	-1,5	2,1
	$\frac{V\ 2018}{V\ 2017}$	-5,3	-3,6	-4,8	3,7	2,0	2,7	2,9	-3,3	1,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy	Pszenica	w tym paszowa	Żyto	Jęczmień	w tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	w tym paszowe	Kukurydza	
VII 2014-VI 2015	6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1	
VII 2015-VI 2016	5977,4	2086,9	647,9	721,6	346,3	987,1	8410,0	3775,2	1482,4	
VII 2016-VI 2017	6135,6	2076,3	556,2	716,9	382,4	644,1	8123,4	3422,5	2049,5	
2017	IV	310,8	122,7	23,8	25,8	19,6	20,6	383,0	175,2	73,3
	V	333,3	136,0	19,3	30,7	26,1	24,3	409,9	193,2	78,8
	VI	258,2	119,1	22,2	25,1	22,2	16,1	324,3	173,6	76,5
	VII	200,3	91,4	15,3	19,4	9,3	14,9	426,7	208,3	67,2
	VIII	1562,6	555,6	219,8	218,4	78,5	226,3	2258,6	949,4	42,7
	IX	853,4	271,4	100,1	58,5	24,6	104,6	1129,0	454,6	31,7
	X	678,3	210,5	60,3	46,1	26,1	60,3	853,6	333,1	429,0
	XI	618,6	202,7	44,1	36,8	17,6	47,2	752,6	294,3	690,3
	XII	395,6	160,0	28,8	24,8	13,9	53,3	506,4	245,9	193,8
2018	I	362,4	156,2	33,0	25,6	11,7	.	468,7	228,8	86,2
	II	346,1	156,7	32,2	28,9	16,5	45,9	456,5	235,2	69,3
	III	393,8	169,7	29,0	25,1	16,2	48,8	500,8	249,2	110,4
	IV	337,7	165,1	22,4	28,2	20,8	39,2	431,2	238,0	93,8
	V	441,0	197,0	38,3	30,3	22,5	56,7	571,8	301,2	107,7
Zmiana w %										
	$\frac{V\ 2018}{IV\ 2018}$	30,6	19,3	71,0	7,4	8,2	44,6	32,6	26,6	14,8
	$\frac{V\ 2018}{V\ 2017}$	32,3	44,9	98,0	-1,2	-13,8	133,5	39,5	56,0	36,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt	
2015 ^b	I-XII	1996,0	1556,7	144,4	994,7	154,8	7555,0	
2016 ^b	I-XII	2060,8	1611,4	149,9	1010,4	152,5	8126,1	
2017 ^a	IV	167,3	131,6	12,7	80,6	11,9	772,4	
	V	182,8	142,6	14,0	86,5	13,4	830,9	
	VI	170,3	134,5	13,5	84,3	13,6	816,4	
	VII	179,6	139,8	13,7	86,8	11,0	806,4	
	VIII	191,6	150,3	14,0	89,0	11,6	818,8	
	IX	190,9	156,2	14,2	86,7	14,8	788,6	
	X	207,9	163,7	13,7	90,8	13,4	820,3	
	XI	200,6	157,8	13,8	86,3	14,5	809,6	
	XII	194,2	153,2	14,4	87,2	11,6	773,5	
	2018	I	198,1	152,4	15,3	85,5	12,7	812,3
		II	186,2	146,3	13,7	76,8	14,2	760,8
		III	171,1	131,5	13,7	89,6	14,2	861,6
IV		145,1	113,3	12,5	81,1	11,8	817,7	
Zmiana w %								
<u>IV 2018</u> III 2018		-15,2	-13,8	-8,4	-9,4	-16,5	-5,1	
<u>IV 2018</u> IV 2017		-13,3	-13,9	-1,4	0,6	-0,5	5,9	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import					
		pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2015	I-XII	3959,3	531,8	186,1	703,2	6145,1	492,6	4,2	121,8	379,4	1210,3	
2016	I-XII	4401,7	435,3	99,7	872,0	6397,6	814,1	9,9	165,2	319,5	1523,7	
2017	I-XII	2806,2	375,7	72,3	1177,6	4928,5	890,0	18,3	240,4	397,1	1607,7	
2017	IV	209,7	12,4	0,7	78,2	316,7	71,2	0,6	20,4	43,5	139,6	
	V	203,0	12,3	0,0	44,0	274,4	101,0	0,8	32,5	46,0	186,4	
	VI	52,7	8,4	0,2	26,0	100,6	129,9	2,8	50,4	73,9	263,1	
	VII	11,9	12,5	31,5	32,2	104,0	97,4	1,9	21,3	47,7	171,8	
	VIII	89,4	57,9	10,7	6,3	273,9	73,8	1,5	13,3	29,4	121,3	
	IX	301,9	63,0	3,6	28,5	470,1	59,1	2,3	13,9	26,2	104,9	
	X	276,7	46,0	7,0	100,0	509,3	47,2	3,2	12,8	14,2	86,8	
	XI	256,4	56,7	3,6	219,4	582,2	51,7	1,0	14,2	17,3	91,9	
	XII	156,4	27,8	1,0	127,1	346,9	47,7	2,1	15,5	22,9	92,6	
	2018	I	90,3	25,3	1,8	87,2	246,0	48,0	2,1	25,6	15,6	96,1
		II	110,1	26,2	8,0	84,4	258,6	38,3	1,5	27,9	39,2	113,1
		III	100,8	29,5	9,0	87,1	261,3	49,5	2,3	35,1	18,0	110,5
IV		98,0	26,3	0,5	70,4	225,3	43,9	4,2	27,3	13,4	94,1	
Zmiana w %												
<u>IV 2018</u> III 2018		-2,8	-10,9	-94,1	-19,1	-13,8	-11,3	78,6	-22,3	-25,1	-14,8	
<u>IV 2018</u> IV 2017		-53,3	111,4	-26,4	-10,0	-28,9	-38,3	614,7	33,5	-69,1	-32,6	

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysyki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysyki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód
2015	I-XII	99,7	18,8	42,8	27,9	62,8	56,5	17,4	28,4	42,2	186,8
2016	I-XII	129,9	19,4	47,7	27,6	80,2	54,3	18,5	38,0	34,0	219,0
2017	I-XII	122,9	21,1	44,4	33,9	89,5	61,9	18,5	39,5	40,9	132,9
2017	IV	9,5	1,7	4,0	2,1	5,7	4,9	1,6	3,0	2,4	11,7
	V	10,4	1,9	4,0	2,4	10,1	4,9	1,7	2,8	3,6	17,0
	VI	11,1	1,9	2,8	2,5	10,2	4,2	1,4	2,9	4,6	14,6
	VII	9,9	1,9	3,5	2,9	7,4	5,2	1,3	2,9	3,9	13,7
	VIII	10,9	1,8	3,0	3,2	8,2	5,7	1,5	3,2	2,5	10,9
	IX	10,0	1,8	3,6	2,8	8,2	4,4	1,3	3,6	3,1	10,0
	X	10,7	1,8	3,7	4,3	6,6	6,5	1,4	3,7	3,6	8,8
	XI	9,4	1,5	3,5	2,9	8,2	5,0	1,6	3,4	4,5	8,8
	XII	7,1	1,2	3,2	2,7	6,6	7,2	1,4	4,0	3,7	8,7
2018	I	8,4	2,0	8,0	2,8	7,9	5,1	1,3	3,6	3,0	9,8
	II	7,5	2,0	6,5	2,7	12,5	4,5	1,8	3,2	3,9	10,3
	III	9,6	2,4	5,0	2,7	9,9	6,9	1,0	3,2	4,2	11,5
	IV	7,4	2,3	7,9	2,9	7,5	4,9	1,4	3,4	4,2	13,4
Zmiana w %											
	<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	-22,5	-1,0	60,2	7,6	-24,1	-28,4	40,5	8,1	1,1	16,0
	<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	-22,0	34,1	98,3	37,1	32,5	1,1	-16,7	11,9	75,1	14,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2015	I-XII	31,3	109,3	438,8	170,7	267,0	67,5	24,8	141,2	340,7	174,7
2016	I-XII	35,4	119,7	510,9	.	.	74,7	24,7	142,1	.	.
2017	I-XII	40,8	130,6	578,1	.	.	82,0	29,4	165,3	.	.
2017	IV	2,8	10,1	44,2	.	.	5,4	2,2	11,6	.	.
	V	3,2	11,9	51,8	.	.	7,4	2,8	15,3	.	.
	VI	3,7	12,6	47,2	.	.	5,0	2,3	13,3	.	.
	VII	3,4	9,8	46,3	.	.	7,5	1,9	13,4	.	.
	VIII	3,5	11,6	51,0	.	.	5,4	3,0	13,9	.	.
	IX	3,7	11,4	51,7	.	.	7,6	2,4	16,1	.	.
	X	4,1	11,7	55,4	.	.	8,4	2,5	16,2	.	.
	XI	3,5	12,1	54,3	.	.	7,2	2,8	14,5	.	.
	XII	3,3	8,5	42,6	.	.	6,8	2,2	12,6	.	.
2018	I	3,4	11,9	28,5	.	.	7,1	2,2	8,8	.	.
	II	3,6	11,5	28,0	.	.	7,4	2,3	8,2	.	.
	III	3,8	10,1	32,9	.	.	5,7	2,7	8,6	.	.
	VI	3,2	8,8	28,8	.	.	5,2	2,1	6,8	.	.
Zmiana w %											
	<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	-15,6	-13,1	-12,5	x	x	-9,1	-20,6	-21,0	x	x
	<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	15,4	-12,6	-34,8	x	x	-4,1	-4,4	-41,4	x	x

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy		
	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	
2015	I-XII	1,07	2,42	2,10	4,39	3,98	4,41	4,96	5,80
2016	I-XII	0,97	2,47	2,26	4,42	3,96	4,42	4,92	5,91
2017	I-XII	1,04	2,49	2,08	4,48	4,01	4,52	5,10	6,08
2017	IV	1,00	2,46	2,06	4,46	3,99	4,46	5,09	6,04
	V	1,04	2,51	2,09	4,46	3,99	4,46	5,10	6,05
	VI	1,08	2,50	2,05	4,46	4,00	4,50	5,12	6,10
	VII	1,08	2,50	2,03	4,46	4,01	4,50	5,11	6,10
	VIII	1,07	2,51	2,04	4,48	4,02	4,56	5,12	6,14
	IX	1,06	2,52	2,06	4,48	4,02	4,56	5,13	6,15
	X	1,05	2,46	2,06	4,54	4,02	4,58	5,15	6,17
	XI	1,05	2,49	2,10	4,58	4,02	4,60	5,14	6,18
	XII	1,06	2,43	2,10	4,56	4,03	4,62	5,17	6,20
2018	I	1,06	2,53	1,84	4,54	4,05	4,66	5,17	6,17
	II	1,06	2,49	1,79	4,56	4,07	4,68	5,16	6,20
	III	1,05	2,44	1,79	4,60	4,08	4,70	5,19	6,21
	IV	1,05	2,46	1,80	4,60	4,07	4,70	5,18	6,25
	V	1,05	2,47	1,79	4,62	4,08	4,68	5,20	6,25
Zmiana w %									
	V 2018 IV 2018	0,0	0,4	0,6	0,4	0,2	-0,4	0,4	0,0
	V 2018 V 2017	1,0	-1,6	14,4	3,6	2,3	4,9	2,0	3,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy	Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników	
2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4	2630,9
2016	I-XII	1449,1	1791,7	2288,3	1370,7	1811,1	1600,3	2543,7
2017	I-XII	1626,3	1722,2	2317,5	1383,1	1801,2	1608,3	2519,0
2017	IV	1618,1	1720,5	2320,6	1378,5	1797,1	1608,3	2526,9
	V	1622,8	1728,1	2307,2	1370,4	1806,9	1610,7	2522,9
	VI	1628,2	1714,9	2329,2	1374,3	1815,6	1612,8	2522,3
	VII	1645,8	1723,7	2325,0	1377,8	1812,3	1613,5	2523,7
	VIII	1655,9	1726,4	2329,9	1379,4	1810,2	1615,4	2524,8
	IX	1641,9	1739,3	2327,2	1391,4	1812,9	1610,0	2514,5
	X	1620,5	1695,0	2298,0	1370,2	1798,7	1608,5	2510,4
	XI	1613,2	1696,3	2315,3	1383,7	1787,6	1607,2	2508,0
	XII	1624,9	1722,4	2321,4	1388,0	1786,7	1606,6	2502,4
2018	I	1641,1	1730,1	2321,9	1390,2	1788,8	1607,1	2515,3
	II	1655,4	1783,7	2333,9	1394,7	1792,6	1612,4	2514,8
	III	1698,5	1778,1	2337,8	1396,3	1799,5	1618,6	2524,7
	IV	1703,5	1776,9	2334,2	1391,0	1801,6	1620,2	2529,8
	V	1719,4	1785,1	2337,0	1394,1	1804,9	1622,3	2539,3
Zmiana w %								
	V 2018 IV 2018	0,9	0,5	0,1	0,2	0,2	0,1	0,4
	V 2018 V 2017	6,0	3,3	1,3	1,7	-0,1	0,7	0,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2016	IX	2,258	2,437	4,210	0,684	2,081	3,881	2,056
	X	2,341	2,456	4,314	0,736	1,985	3,659	1,964
	XI	2,316	2,441	4,278	0,804	1,946	3,615	1,952
	XII	2,373	2,405	4,348	0,840	2,000	3,622	1,969
2017	III	2,296	2,342	4,182	0,813	1,974	3,569	2,038
	IV	2,241	2,324	4,109	0,809	2,133	3,910	1,975
	V	2,158	2,272	3,980	0,811	2,192	4,035	1,981
	VI	2,121	2,233	3,903	0,817	2,224	4,082	2,060
	VII	2,085	2,176	3,819	0,820	2,092	3,832	2,130
	VIII	2,134	2,279	3,906	0,844	2,095	3,835	2,138
	IX	2,158	2,284	3,899	0,883	2,100	3,795	2,129
	X	2,128	2,280	3,899	0,913	1,928	3,532	2,129
	XI	2,154	2,246	3,904	0,936	1,854	3,361	2,047
	XII	2,130	2,215	3,840	0,938	1,822	3,285	2,054
2018	I	2,132	2,217	3,858	0,866	1,694	3,064	1,990
	II	2,128	2,219	3,838	0,817	1,762	3,176	2,019
	III	2,131	2,221	3,854	0,790	1,834	3,316	2,006
	IV	2,129	2,214	3,872	0,776	1,783	3,242	1,976
	V	2,138	2,225	3,894	0,000	1,749	3,185	1,983

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

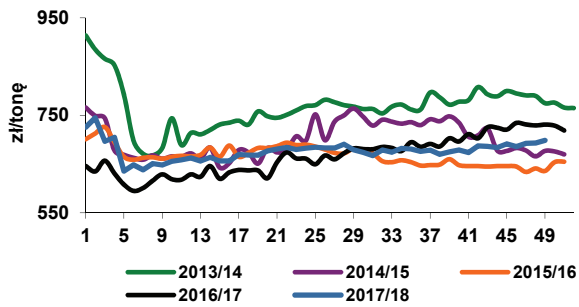
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Francja	
2016	XII	168	141	132	139	149	.	116	137	162
2017	III	173	140	150	148	153	.	132	142	171
	IV	172	140	149	142	155	.	136	139	169
	V	174	145	.	149	151	132	137	142	169
	VI	175	149	.	146	149	136	140	143	165
	VII	176	155	.	.	153	.	136	144	.
	VIII	163	159	.	139	150	122	147	147	.
	IX	164	163	.	146	155	127	.	146	149
	X	165	164	.	154	156	134	134	146	147
	XI	163	152	.	154	157	136	142	147	150
	XII	163	152	.	154	157	.	142	147	150
	I	162	162	.	154	156	.	150	153	150
2018	II	166	165	.	161	163	.	148	152	153
	III	168	162	.	168	169	.	148	154	156
	IV	170	169	.	172	173	.	145	154	163
	V	173	162	.	168	171	.	151	155	165
	VI	179	159	.	165	171	.	156	153	167
Zmiana w %										
	<u>VI 2018</u> <u>V 2018</u>	3,1	-1,9	x	-1,8	0,1	x	3,0	-1,2	1,0
	<u>VI 2018</u> <u>VI 2017</u>	2,4	-2,3	x	13,0	14,8	x	10,9	6,8	1,3

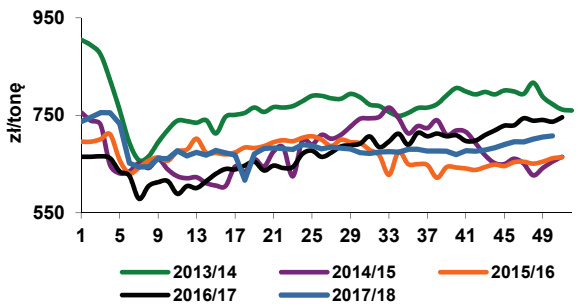
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

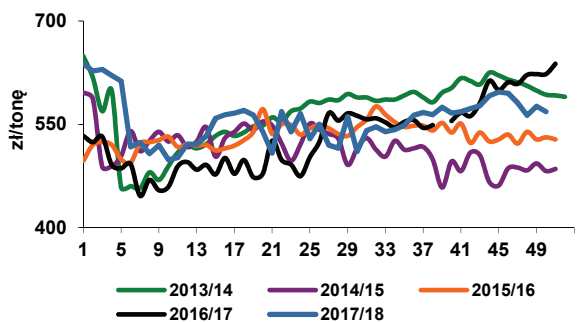
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

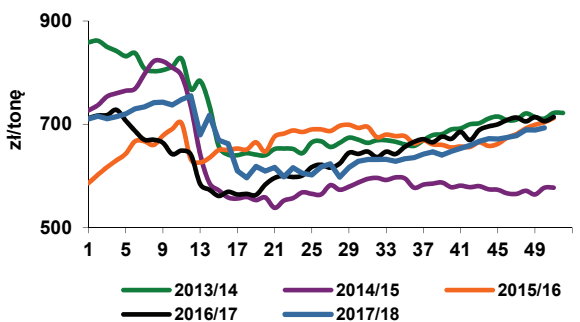
Rys. 2. Pszenica paszowa

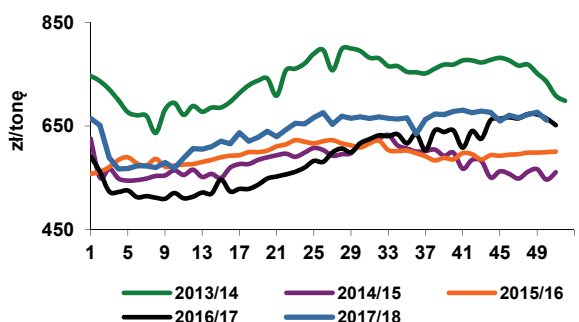
Rys. 3. Żyto paszowe

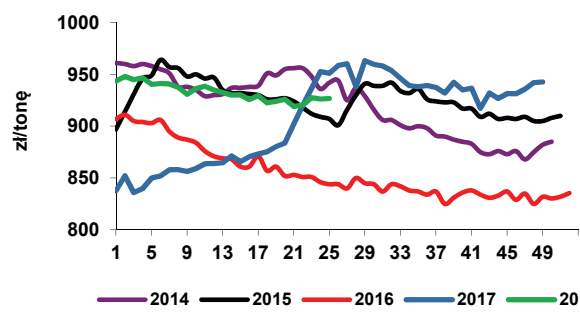
Rys. 4. Kukurydza paszowa

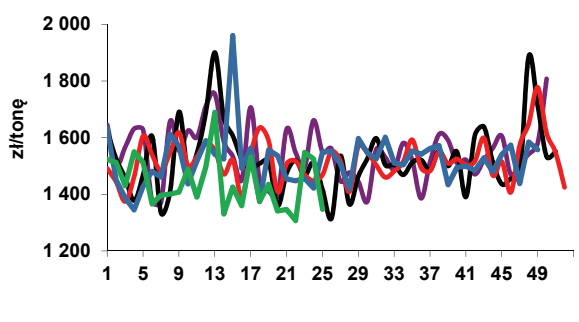
Rys. 5. Jęczmień paszowy

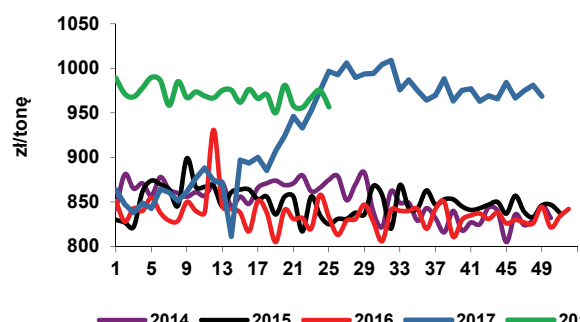
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750) w workach

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500) poznańska

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 580) w workach

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

W 2018 r. powierzchnia uprawy buraków cukrowych wynosi ok. 235 tys. ha i jest o 5 tys. ha większa niż przed rokiem. W pierwszym okresie rozwoju roślin warunki pogodowe nie były sprzyjające, gdyż na wielu obszarach plantacyjnych wystąpiła susza. We wschodnich regionach kraju plantacje buraków cukrowych były atakowane przez szkodniki (szarek komośnik). Niekorzystne warunki pogodowe w pierwszym okresie wegetacji buraków cukrowych nie muszą mieć

negatywnego wpływu na plony, które w dużym stopniu będą uzależnione od warunków pogodowych latem i jesienią. Przewiduje się, że jeżeli średnie plony korzeni wyniosą ok. 630 dt/ha, to zbiory buraków cukrowych osiągną poziom ok. 14,83 mln t i umożliwią produkcję ok. 2,1 mln t cukru. Produkcja cukru będzie większa od zapotrzebowania na rynku wewnętrznym (1,72 mln t) i konieczny będzie duży eksport.

Na krajowym rynku spadają ceny cukru, a decydują o tym niskie ceny cukru białego na świecie oraz duża produkcja w kampanii 2017/2018 (ok. 2,3 mln t). W maju 2018 r. średnia cena zbytu cukru w workach spadła o 0,6% do 1,66 zł/kg w porównaniu do kwietnia oraz była o 36,4% niższa niż przed rokiem. Ceny zbytu cukru paczkowanego spadły w porównaniu z kwietniem br. o 3,4% do 1,40 zł/kg i były aż o 47,0% niższe niż przed rokiem. Ceny cukru workowanego są wyższe od cen cukru konfekcjonowanego, gdyż przemysł spożywczy zgłasza większy popyt niż

gospodarstwa domowe. Średnia cena detaliczna w maju 2018 r. wyniosła 2,08 zł/kg i była o 3,3% niższa niż przed miesiącem oraz o 34,4% niższa niż w maju 2017 r.

W okresie styczeń-kwiecień 2018 r. eksportowano z Polski 285,8 tys. t cukru ze względu na dużą produkcję w kampanii 2017/2018. Na rynku UE sprzedano 97,8 tys. t po średniej cenie 408 EUR/t. Największymi odbiorcami w UE były: Rumunia (40 tys. t) i Niemcy (30 tys. t). Duża podaż cukru w UE powoduje, że krajowi producenci duże ilości eksportowali do krajów trzecich: Sri Lanka (54 tys. t), Izrael (23 tys. t) oraz Egipt i Gruzja (po 18 tys. t). Duża podaż i niskie ceny są barierą dla importu, który wyniósł 48,5 tys. t, w tym 45,9 tys. t z UE. Największe ilości importowano w marcu br. (21 tys. t). Średnia cena importowa wyniosła 437 EUR/t, w tym z UE 416 EUR/t. Największe ilości cukru importowano z Niemiec (15 tys. t) i Rumunii (13 tys. t), Francji (7 tys. t).

Światowe ceny cukru utrzymują się na niskim poziomie, ale w czerwcu odnotowano niewielki ich wzrost. Według danych ERS USDA w czerwcu 2018 r. średnia cena cukru białego wyniosła 333 USD/t, a cukru surowego 367 USD/t. Według danych International Sugar Organisation w pierwszych dniach lipca br. ceny nadal utrzymywały się na niskim poziomie: cukier biały 335 USD/t, a cukier surowy 267 USD/t. Indeks światowych cen cukru FAO w czerwcu br. wyniósł 177,4 pkt., wobec 175,3 pkt. przed miesiącem oraz 197,3 pkt. w czerwcu 2017 r. Powodem niskich cen na rynku międzynarodowym jest duża podaż cukru, w tym także w UE.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import				
	ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie		
2016	V	479,66	527,84	401,35	529,03	463,99	730,60	
	VI	484,04	519,37	418,37	450,53	432,56	457,19	
	VII	477,95	525,53	421,91	492,16	469,23	671,32	
	VIII	466,96	511,46	434,42	411,61	520,90	388,35	
	IX	478,47	537,78	418,40	623,78	623,28	624,91	
	X	528,36	556,28	425,05	599,95	586,00	697,56	
	XI	526,47	557,85	464,07	513,44	497,36	831,74	
	XII	511,75	550,44	480,29	556,81	551,00	662,87	
	2017	I	418,84	402,29	494,82	560,57	549,14	590,73
		II	532,99	537,92	518,88	569,51	564,35	589,75
		III	543,38	569,60	466,04	562,19	538,26	848,89
		IV	499,91	543,95	447,11	521,80	485,69	690,58
V		496,88	540,94	454,08	586,41	596,46	584,52	
VI		452,74	491,28	413,58	636,23	611,60	707,39	
VII		478,45	537,21	395,97	576,68	568,39	647,56	
VIII		467,99	544,68	395,76	661,03	663,91	651,94	
IX		503,39	534,83	408,88	525,52	516,27	591,55	
X		396,00	472,73	358,35	595,88	577,36	761,31	
XI		381,74	426,73	352,38	478,30	462,68	813,77	
XII		367,33	431,05	343,81	478,72	459,27	712,94	
2018	I	371,80	416,77	339,70	477,92	440,69	821,57	
	II	365,43	419,46	334,33	479,92	466,59	667,96	
	III	348,48	401,45	325,86	413,79	399,35	869,26	
	IV	339,34	390,94	318,86	505,12	479,77	896,97	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

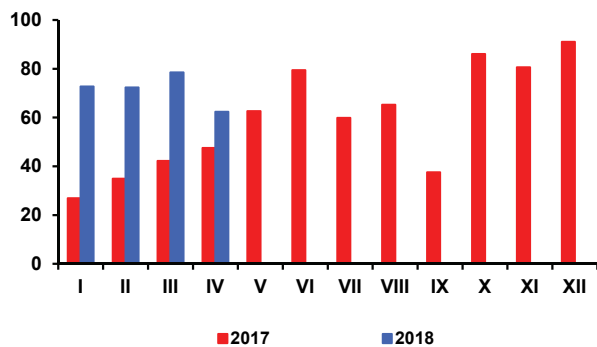
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2016	V	2,31	2,47	1,78	2,77	
	VI	2,31	2,46	1,78	2,78	
	VII	2,33	2,50	1,74	2,80	
	VIII	2,40	2,88	1,74	2,97	
	IX	2,42	2,86	1,73	3,12	
	X	2,54	2,71	1,75	3,17	
	XI	2,55	2,74	1,75	3,16	
	XII	2,55	2,75	1,76	3,17	
	2017	I	2,61	2,79	1,77	3,17
		II	2,61	2,74	1,76	3,18
		III	2,61	2,68	1,75	3,19
		IV	2,60	2,64	1,73	3,17
V		2,61	2,64	1,72	3,17	
VI		2,51	2,61	1,72	3,15	
VII		2,48	2,33	1,73	3,13	
VIII		2,33	2,15	1,73	3,07	
IX		2,20	2,09	1,74	2,98	
X		1,88	1,80	1,73	2,92	
XI		1,80	1,69	1,70	2,76	
XII		1,71	1,68	1,70	2,62	
2018	I	1,68	1,62	1,71	2,52	
	II	1,66	1,58	1,72	2,28	
	III	1,67	1,54	1,71	2,21	
	IV	1,67	1,45	1,72	2,15	
	V	1,66	1,40	1,73	2,08	

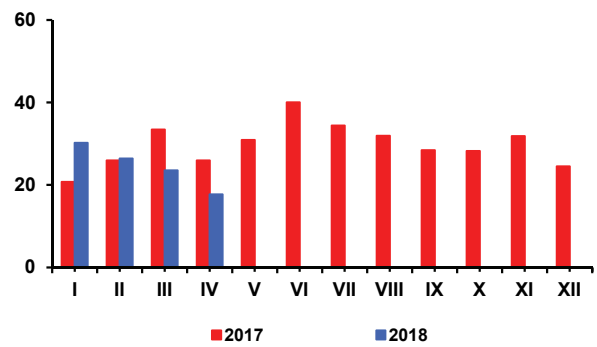
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

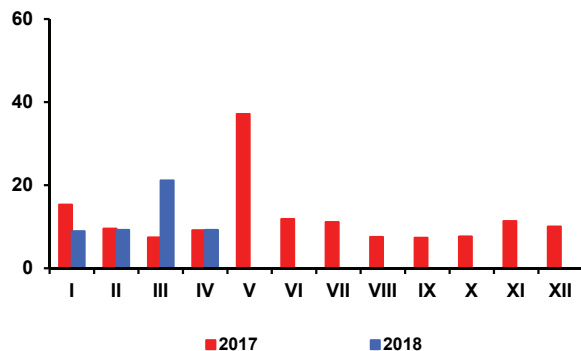
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

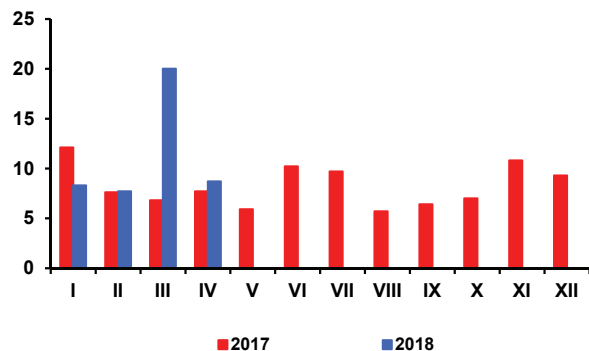
Rys. 2. Eksport do UE-28 (tys. ton)

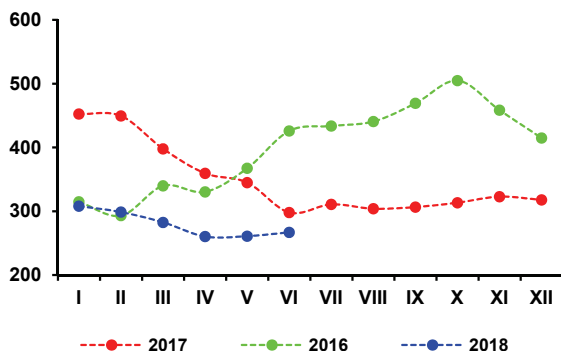
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

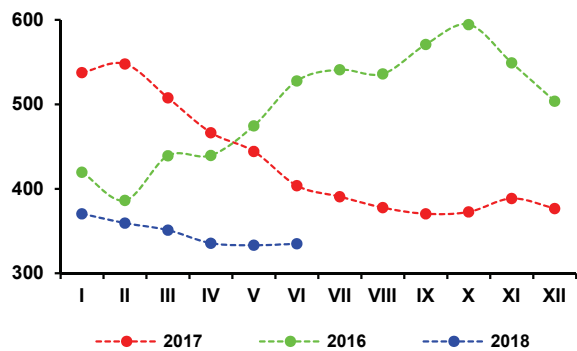
Rys. 4. Import z UE-28 (tys. ton)

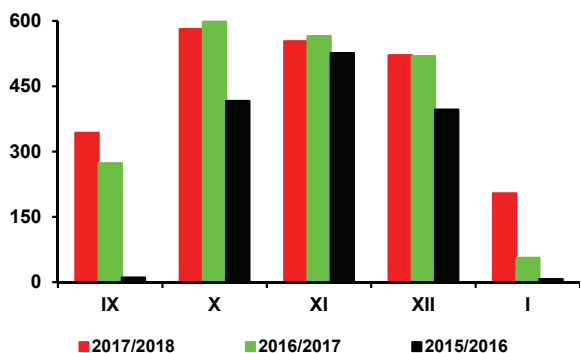
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 7. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, CAAC, GUS.

Według prognozy Oil World opublikowanej 15 czerwca br., tegoroczne zbiory rzepaku w UE-28 będą o 0,8 mln t mniejsze w porównaniu z przewidywaniami sprzed miesiąca. Ocenia się, że zmniejszą się do 21,0 mln t, w wyniku większego niż wcześniej szacowano spadku areалу uprawy (0,4% do 6,64 mln ha) i plonów (o 3,4% do 3,17 t/ha). W grupie czterech kluczowych producentów rzepaku największy spadek zbiorów spodziewany jest w Polsce (o ok. 19% do 2,2 mln t), znacznie mniejszy w Niemczech (o ok. 4% do 4,1 mln t) i Francji (o ok. 4% do 5,0 mln t), przy niewielkim wzroście zbiorów w Wielkiej Brytanii (o ok. 1% do 2,1 mln t). Mimo mniejszych zbiorów, ale przy wysokich zapasach na początku sezonu i spodziewanym relatywnie wysokim imporcie, w sezonie 2018/19 całkowite zasoby rzepaku w UE-28 będą niewiele niższe niż w sezonie poprzednim (spadek o ok. 1% do 27,1 mln t). Przewiduje się wzrost przerobu (poniżej 1% do 24,2 mln t) i eksportu rzepaku (dwukrotny do 0,3 mln t). Zapasy rzepaku na koniec sezonu obniżą się, ale pozostaną relatywnie wysokie (spadek o ok. 22% do 1,8 mln t).

Mimo spodziewanych mniejszych tegorocznych zbiorów, w czerwcu br. przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniosła 406 USD/t i była o 1,2% niższa niż przed miesiącem, a w porównaniu z czerwcem poprzedniego roku była tylko o 0,5% wyższa. Cena oleju rzepakowego zwiększyła się do 816 USD/t, tj. o 0,5% w porównaniu z poprzednim miesiącem i o 0,4% w porównaniu z czerwcem poprzedniego roku. Za śrutę rzepakową płacono 265 USD/t, tj. o 6,0% mniej niż przed miesiącem, ale nadal o 11,1% więcej niż przed rokiem.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku w czerwcu br. wyniosła wg notowań MRiRW 1520 zł/t i była o 1,1% wyższa niż przed miesiącem, ale nadal była o 9,9% niższa w porównaniu z czerwcem poprzedniego roku. Cena rafinowanego oleju rzepakowego zmniejszyła się do 3225 zł/t (o 1,3% w porównaniu z poprzednim miesiącem), a śruty rzepakowej do 922 zł/t (o 0,3%). W porównaniu z czerwcem 2017 r. za olej rzepakowy płacono o 12,0% mniej, a za śrutę rzepakową o 3,9% więcej.

W kwietniu br. produkcja surowego oleju rzepakowego w dużych i średnich zakładach przemysłu tłuszczowego (zatrudniających 50 i więcej osób stałej załogi) wyniosła 88,7 tys. t i była o 1,1% większa niż w poprzednim miesiącu i o 12,2% większa niż w kwietniu poprzedniego roku. W pierwszych czterech miesiącach br. duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego wyprodukowały 355,7 tys. t surowego oleju rzepakowego, tj. o 0,2% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego wyniosła 247,2 tys. t i była o 8,5% mniejsza, bowiem przy wzroście produkcji oleju rzepakowego na cele jadalne (o 15,0% do 171,6 tys. t), znacząco zmalała jego produkcja na cele techniczne (o 37,5% do 75,7 tys. t). Produkcja margaryn wyniosła 101,8 tys. t i była o 1,0% mniejsza niż w pierwszych czterech miesiącach 2017 r.

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

Eksport i import surowców i produktów olejowych w kwietniu br. był mniejszy niż w poprzednim miesiącu. Wyjątkiem był wzrost wywozu i przywozu olejów roślinnych. W pierwszych 4 miesiącach br. wywieziono łącznie: 69,6 tys. t nasion olejowych (o 28,3% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), w tym 28,3 tys. t rzepaku (o 59,5% mniej), 35,5 tys. t olejów roślinnych (o 23,0% mniej), w tym 22,4 tys. t oleju rzepakowego (o 35,8% mniej), 231,3 tys. t śrut olejowych (o 7,0% mniej), w tym 213,5 tys. t śruty rzepakowej (o 2,8% mniej) i 46,1 tys. t margaryn (o 16,1% więcej). Przywieziono: 940,9 tys. t śrut olejowych (o 2,8% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), 244,3 tys. t olejów roślinnych (o 6,2% więcej), w tym 51,9 tys. t oleju rzepakowego (o 7,2% mniej), 404,4 tys. t nasion olejowych (o 38,3% więcej), w tym 259,9 tys. t rzepaku (o 50,1% więcej) oraz 34,1 tys. t margaryn (o 21,5% więcej).

W maju br. na rynku tłuszczów nastąpił dalszy wzrost cen detalicznych masła i margaryn, przy spadku cen olejów roślinnych i „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (śłoniny, smalcu itp.). Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w pierwszych pięciu miesiącach br. był o 1,9% wyższy w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Wzrost cen tłuszczów roślinnych był mniejszy niż cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (3,8%), w tym znacznie mniejszy niż cen tłuszczów zwierzęcych, który w relacji rok do roku wyniósł średnio 21,6%. Margaryny podrożały średnio o 2,4% w relacji rok do roku, oleje roślinne o 1,0%, a oliwa z oliwek o 5,1%, przy wzroście cen masła o 23,0%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” o 5,3%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	1 276 633	551 754	538 951	1 289 436	33,49	42,2	99,0
2016 I-XII	1 119 490	635 422	473 364	1 281 548	33,28	42,3	87,4
2017 IV	79 082	60 153	9 868	129 367	3,36	12,5	61,1
V	72 361	62 768	20 278	114 851	2,98	28,0	63,0
VI	65 127	66 501	15 743	115 885	3,01	24,2	56,2
VII	75 364	61 532	17 848	119 048	3,09	23,7	63,3
VIII	114 262	61 435	17 001	158 696	4,12	14,9	72,0
IX	105 523	62 467	8 990	159 000	4,13	8,5	66,4
X	111 378	68 543	11 084	168 838	4,38	10,0	66,0
XI	95 273	65 547	16 459	144 361	3,75	17,3	66,0
XII	101 060	60 154	7 086	154 127	4,00	7,0	65,6
2018 I	89 974	63 415	7 832	145 557	3,78	8,7	61,8
II	89 268	55 217	9 092	135 393	3,51	10,2	65,9
III	87 752	62 263	8 825	141 190	3,66	10,1	62,2
IV	88 719	63 394	9 786	142 327	3,69	11,0	62,3
Zmiany w %							
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	1,1	1,8	10,9	0,8	0,8	x	x
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	12,2	5,4	-0,8	10,0	9,8	x	x
<u>IV 2018</u> <u>XII 2017</u>	-12,2	5,4	38,1	-7,7	-7,8	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	1 276 633	107 591	511 104	873 120	22,68	40,0	146,2
2016 I-XII	1 119 490	147 174	449 746	816 918	21,22	40,2	137,0
2017 IV	79 082	19 034	7 010	91 106	2,36	8,9	86,8
V	72 361	13 946	17 217	69 090	1,79	23,8	104,7
VI	65 127	17 355	12 478	70 004	1,82	19,2	93,0
VII	75 364	15 973	15 326	76 011	1,97	20,3	99,1
VIII	114 262	13 150	14 497	112 915	2,93	12,7	101,2
IX	105 523	14 099	6 986	112 636	2,92	6,6	93,7
X	111 378	10 133	8 164	113 347	2,94	7,3	98,3
XI	95 273	10 268	13 030	92 511	2,40	13,7	103,0
XII	101 060	11 140	4 583	107 617	2,79	4,5	93,9
2018 I	89 974	10 896	5 379	95 491	2,48	6,0	94,2
II	89 268	10 700	5 574	94 394	2,45	6,2	94,6
III	87 752	12 389	4 910	95 230	2,47	5,6	92,1
IV	88 719	17 873	6 534	100 058	2,60	7,4	88,7
Zmiany w %							
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	1,1	44,3	33,1	5,1	5,3	x	x
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	12,2	-6,1	-6,8	9,8	10,2	x	x
<u>IV 2018</u> <u>XII 2017</u>	-12,2	60,4	42,6	-7,0	-6,8	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych^a (tony)

Okres	Produkcja śrutów rzepakowej ^b	Import śrutów ogółem	Eksport śrutów ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2015 I-XII	1 837 106	3 116 534	812 865	4 140 775	44,2	44,4
2016 I-XII	1 610 973	2 795 801	714 913	3 691 861	44,4	43,6
2017 IV	118 623	215 329	51 439	282 512	43,4	42,0
V	108 542	334 013	37 768	404 787	34,8	26,8
VI	97 691	251 458	33 997	315 151	34,8	31,0
VII	113 046	189 611	33 514	269 142	29,6	42,0
VIII	171 393	282 796	65 723	388 467	38,3	44,1
IX	158 285	229 709	55 021	332 973	34,8	47,5
X	167 067	133 818	79 878	221 007	47,8	75,6
XI	142 910	341 739	58 310	426 338	40,8	33,5
XII	151 590	250 061	67 832	333 819	44,7	45,4
2018 I	134 961	116 400	59 618	191 744	44,2	70,4
II	133 902	263 728	66 639	330 991	49,8	40,5
III	131 628	346 552	55 547	422 633	42,2	31,1
IV	133 079	214 215	49 451	297 843	37,2	44,7
Zmiany w %						
<u>IV 2018</u> III 2018	1,1	-38,2	-11,0	-29,5	x	x
<u>IV 2018</u> IV 2017	12,2	-0,5	-3,9	5,4	x	x
<u>IV 2018</u> XII 2017	-12,2	-14,3	-27,1	-10,8	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyczerpania IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutów rzepakowej^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2015 I-XII	1 837 106	54 380	762 518	1 128 968	41,5	162,7
2016 I-XII	1 610 973	37 786	672 713	976 047	41,8	165,1
2017 IV	118 623	8 532	44 699	82 455	37,7	143,9
V	108 542	536	31 976	77 102	29,5	140,8
VI	97 691	396	29 015	69 072	29,7	141,4
VII	113 046	287	28 427	84 907	25,1	133,1
VIII	171 393	2 256	59 583	114 066	34,8	150,3
IX	158 285	3 811	47 102	114 994	29,8	137,6
X	167 067	3 636	76 677	94 027	45,9	177,7
XI	142 910	1 837	53 933	90 813	37,7	157,4
XII	151 590	1 408	63 781	89 216	42,1	169,9
2018 I	134 961	2 213	54 895	82 279	40,7	164
II	133 902	1 459	62 089	73 272	46,4	183
III	131 628	2 133	51 175	82 586	38,9	159
IV	133 079	942	45 297	88 723	34,0	150
Zmiany w %						
<u>IV 2018</u> III 2018	1,1	-55,9	-11,5	7,4	x	x
<u>IV 2018</u> IV 2017	12,2	-89,0	1,3	7,6	x	x
<u>IV 2018</u> XII 2017	-12,2	-33,1	-29,0	-0,6	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyczerpania IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	404 575	87 235	133 357	358 453	9,31	33,0	112,9
2016 I-XII	359 092	84 456	128 545	315 003	8,18	35,8	114,0
2017 IV	23 536	7 788	9 476	21 848	0,57	40,3	107,7
V	25 366	6 818	9 179	23 005	0,60	36,2	110,3
VI	24 435	8 331	8 931	23 834	0,62	36,6	102,5
VII	23 331	6 820	8 646	21 505	0,56	37,1	108,5
VIII	30 828	8 399	11 514	27 713	0,72	37,3	111,2
IX	33 375	8 302	11 702	29 975	0,78	35,1	111,3
X	34 746	10 271	15 486	29 531	0,77	44,6	117,7
XI	36 842	10 653	14 136	33 359	0,87	38,4	110,4
XII	25 625	7 658	9 837	23 447	0,61	38,4	109,3
2018 I	23 076	8 936	10 998	21 014	0,55	47,7	109,8
II	25 648	7 943	11 290	22 301	0,58	44,0	115,0
III	28 455	9 552	12 998	25 009	0,65	45,7	113,8
IV	24 645	7 714	10 794	21 565	0,56	43,8	114,3
Zmiany w %							
<u>IV 2018</u> III 2018	-13,4	-19,2	-17,0	-13,8	-13,8	x	x
<u>IV 2018</u> IV 2017	4,7	-1,0	13,9	-1,3	-1,8	x	x
<u>IV 2018</u> XII 2017	-3,8	0,7	9,7	-8,0	-8,2	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu^a (zł/tonę)

Okres	Rzepak przemysłowy	Pszenica konsumpcyjna i paszowa	Relacja cen rzepak : pszenica
2015 I-XII	1505	668	2,25
2016 I-XII	1616	620	2,61
2017 V	1794	710	2,53
VI	1687	710	2,38
VII	1519	692	2,19
VIII	1545	637	2,43
IX	1543	646	2,39
X	1567	649	2,42
XI	1609	658	2,45
XII	1631	673	2,42
2018 I	1577	670	2,35
II	1554	662	2,35
III	1550	669	2,32
IV	1487	662	2,25
V	1503	672	2,24
Zmiany w %			
<u>V 2018</u> IV 2018	1,1	1,6	x
<u>V 2018</u> V 2017	-16,2	-5,3	x
<u>V 2018</u> XII 2017	-7,8	-0,1	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX, X i XI dane GUS, pozostałe miesiące – dane MRiRW

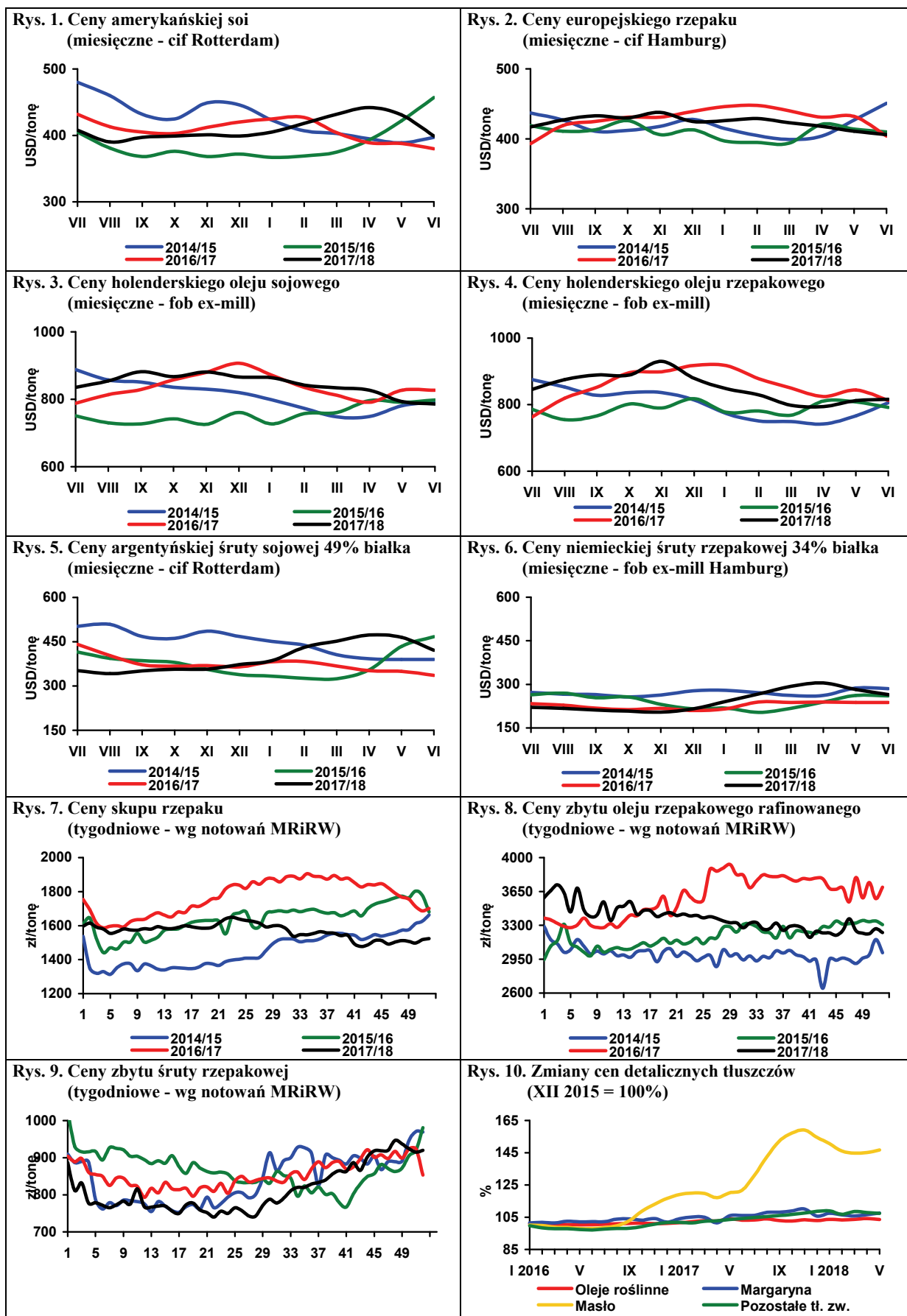
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	9,85	20,65	6,88
2016 I-XII	4,84	6,33	16,19	5,56	5,84	9,75	20,65	6,60
2017 V	5,11	6,59	20,01	5,85	6,21	9,85	25,15	6,64
VI	5,11	6,55	21,37	5,99	6,11	9,70	25,60	6,64
VII	4,90	6,68	23,64	6,01	6,09	9,60	28,90	6,68
VIII	4,92	6,71	25,89	6,08	6,16	9,75	31,85	6,68
IX	5,00	6,87	27,60	6,15	6,07	9,73	34,00	6,68
X	4,73	6,92	27,23	6,21	6,10	9,75	35,40	6,76
XI	4,62	6,86	25,87	6,23	6,14	9,85	35,00	6,80
XII	4,65	6,76	24,52	6,23	6,03	9,75	33,75	7,00
2018 I	4,56	6,81	21,32	6,18	6,06	9,50	31,75	7,04
II	4,51	6,82	20,98	6,12	6,06	9,28	29,75	6,80
III	4,60	6,93	22,00	6,08	6,10	9,33	29,55	6,96
IV	4,61	6,99	22,39	6,04	6,13	9,43	29,55	6,92
V	4,52	6,98	24,11	6,05	6,1	9,55	29,95	6,88
Zmiany w %								
<u>V 2018</u> <u>IV 2018</u>	-2,0	-0,1	7,7	0,2	-0,5	1,3	1,4	-0,6
<u>V 2018</u> <u>V 2017</u>	-11,5	5,9	20,5	3,4	-1,8	-3,0	19,1	3,6
<u>V 2018</u> <u>XII 2017</u>	-2,8	3,3	-1,7	-2,9	1,2	-2,1	-11,3	-1,7

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, ^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

W Europie Zachodniej, podobnie jak i w Polsce, dominującym problemem rolników, w tym także producentów ziemniaków, jest susza. Również na pierwsze tygodnie lipca przewidywana jest sucha, słoneczna pogoda z temperaturą 25-30 C. Susza w Europie nasila się i wszystko na to wskazuje, że spowoduje duże straty w uprawach ziemniaków, co prawdopodobnie będzie mieć wpływ na wzrost ich cen w dalszej części sezonu. Najtrudniejsza sytuacja pogodowa w najbliższych dwóch tygodniach jest przewidywana w Niemczech, Francji i Belgii. Natomiast są możliwe niewielkie opady deszczu w Holandii i w Wielkiej Brytanii. Również w Polsce powietrze będzie suche i gorące. W wielu miejscach upalnej pogodzie towarzyszyły silniejsze niż zwykle wiatry, dodatkowo przyczyniając się do wysuszenia upraw.

Nawadnianie upraw, w tym ziemniaków, nie jest jeszcze zbyt mocno rozpowszechnione, nawet w Europie Zachodniej. Jedynie w Wielkiej Brytanii mniej więcej połowa upraw ziemniaków posiada irygację. Upalna pogoda nie tylko uszkadza uprawy, ale również stwarza problemy zdrowotne bulw. Obecna sytuacja będzie stanowić duże wyzwanie dla europejskiego przemysłu ziemniaczanego, który będzie mieć duże problemy z pozyskaniem odpowiedniej ilości wysokiej jakości surowca do przetwórstwa. Również będzie ograniczona podaż i wysokie ceny ziemniaków konsumpcyjnych, co może spowodować spadek ich spożycia. Największe problemy z zaopatrzeniem surowcowym mogą mieć zakłady przemysłu ziemniaczanego w Belgii i we Francji, gdzie nawadnianie jest w zasadzie ograniczone do upraw ziemniaków konsumpcyjnych.

Poprawę sytuacji w uprawach ziemniaków mogłyby spowodować opady deszczu w drugiej połowie lipca i w sierpniu, ale wszystko na to wskazuje, że dotychczasowe wcześniejsze prognozy odnośnie wysokości plonów i zbiorów w Europie Zachodniej trzeba będzie zweryfikować dosyć mocno w dół. Powyższe fakty skłaniają do konkluzji, że w odróżnieniu od poprzedniego sezonu, po tegorocznych zbiorach ceny ziemniaków będą wysokie, a o ich poziomie zadecyduje dalszy przebieg wegetacji.

Obecna sytuacja pogodowa nie ma praktycznie żadnego wpływu na poziom cen ziemniaków z ubiegłorocznych zbiorów. Handel tymi ziemniakami praktycznie zamarł, a ewentualne transakcje, w zależności od wielkości bulw i przeznaczenia, są realizowane w cenach od 10 do 75 euro/t.

Upalna pogoda ma również wpływ na ograniczenie produkcji ziemniaków wczesnych, ale jednocześnie ogranicza popyt. Powoduje też utrudnienia w imporcie ziemniaków z południa Europy.

Ostatni tydzień czerwca przyniósł ochłodzenie i duże opady deszczu na znaczącym obszarze Polski. Problem suszy został częściowo zażegnany, przynajmniej w południowej części kraju. Ceny młodych ziemniaków nadal są niskie i charakteryzują się dużym zróżnicowaniem regionalnym. Na południe od Warszawy, gdzie ziemniaków produkuje się najwięcej, ich ceny obecnie kształtują się w przedziale 4-7 zł/15 kg worków. Na północy i północnym-wschodzie, gdzie zbiory ziemniaków wczesnych dopiero się rozpoczynają, ceny wynoszą 8-10 zł/15 kg worków. W południowo-wschodniej Polsce ziemniaki młode kosztują 6-8 zł/15 kg worków. Ziemniaki z ubiegłorocznych zbiorów w ostatnich tygodniach były oferowane w cenie 3,0-4,5/15 kg worków, ale popyt na nie był bardzo niski.

Na rynkach hurtowych, w zależności od lokalizacji, ceny „młodych” ziemniaków w ostatnim tygodniu czerwca wynosiły 0,53-1,07 zł/kg, a „starych” były w przedziale 0,35-0,80 zł/kg. Średni ich poziom cen na rynkach hurtowych pod koniec czerwca wynosił 0,84 zł/kg, wobec 0,75 zł/kg w analogicznym okresie ubiegłego roku, a z ubiegłorocznych zbiorów 0,62 zł, wobec 0,70 zł/kg w końcu czerwca 2017 r. Krajowe „młode” ziemniaki w Broniszach oferowano w cenie 0,70-1,00 zł/kg, w Poznaniu 0,47-0,80 zł/kg, w Lublinie 0,67 zł/kg, we Wrocławiu 0,60 zł/kg i w Łodzi 0,53-1,07 zł/kg. Natomiast nie było w tym okresie ofert sprzedaży ziemniaków z importu.

Przyczyną niekorzystnego rozwoju sytuacji na rynku, według rolników, jest bardzo słaby popyt. Nie wynika on tylko z niskiego spożycia ziemniaków w Polsce, ale z tego, że do kraju trafiają ogromne ilości ziemniaków z importu, który jest kierowany do marketów – głównego obecnie kanału dystrybucji. Dane statystyczne, jak dotychczas nie potwierdzają tej skali importu.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
I	64 000	62 500	63 700	75 700	184	221	1 230	2 630
II	59 400	69 800	60 600	59 300	182	274	185	101
III	75 600	69 500	76 600	69 300	270	248	267	110
IV	74 800	71 800	62 100	69 000	257	143	198	136
V	62 600	45 500	28 000	52 400	160	168	117	
VI	58 300	58 800	54 100		187	233	154	
VII	54 900	48 700	44 000		100	52	182	
VIII	86 100	138 800	130 100		2 673	10 030	13 946	
IX	289 000	349 800	332 800		36 562	48 727	48 502	
X	328 100	356 000	350 700		52 406	55 531	52 185	
XI	238 400	321 200	326 600		38 997	51 152	50 369	
XII	83 800	178 900	185 200		3 636	23 291	26 495	
RAZEM	1 475 000	1 771 300	1 714 500	325 700	135 614	190 070	193 830	2 977

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze	
2014	I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015	I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2016	I-XII	2 804	1 065	22 815	104 854	18 857	53 935	10 449	168 016	38 838	20 093
2017	I-XII	4 100	3 179	28 605	140 173	37 446	74 377	12 101	191 585	52 071	18 346
2017	I	221	1	2 954	14 363	1 615	7 143	661	12 856	2 818	2 078
	II	228	67	2 810	13 330	2 428	6 340	889	13 865	3 371	1 802
	III	556	1 024	3 456	13 018	3 083	5 756	1 075	16 706	3 984	1 949
	IV	814	677	4 204	9 934	2 249	5 262	846	14 129	4 019	1 704
	V	341	297	4 278	11 130	2 333	6 535	1 009	18 136	4 782	2 020
	VI	359	21	1 518	8 098	2 995	4 314	945	18 795	5 019	1 792
	VII	61	-	1 284	7 104	3 054	4 676	1 199	18 726	4 684	1 162
	VIII	50	2	514	7 319	3 814	5 951	1 254	19 633	5 229	944
	IX	62	220	1 500	11 881	3 345	7 432	1 254	15 004	4 583	1 109
	X	127	-	1 907	15 960	3 708	8 004	1 280	14 535	5 445	1 448
	XI	37	624	2 344	14 744	3 040	7 623	903	14 438	5 107	1 205
	XII	30	247	1 847	13 130	5 781	5 422	898	14 755	2 885	1 095
2018	I	226	682	1 241	12 801	3 741	7 769	1 030	15 449	4 690	1 205
	II	240	466	1 733	11 203	3 529	5 638	1 090	13 883	5 080	829
	III	306	461	3 711	9 943	3 683	5 757	1 100	14 435	3 720	980
	IV	210	844	2 926	8 983	3 381	6 255	1 019	15 226	3 383	978

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2014 I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015 I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2016 I-XII	39 746	21 440	90 084	13 714	151 354	201 447	79 793	74 705	8 390	16 237
2017 I-XII	44 197	14 813	58 019	15 861	140 317	197 696	87 721	91 014	14 151	20 491
2017 I	125	742	5 041	1 277	12 137	15 097	7 234	7 023	467	1 981
II	658	391	3 026	1 148	13 583	14 811	6 806	6 240	368	1 019
III	3 739	3 960	3 106	1 178	12 798	19 164	8 818	7 824	710	1 838
IV	6 321	7 348	6 459	1 078	11 092	17 473	6 481	9 122	1 301	1 241
V	21 178	1 252	12 284	1 125	10 989	18 803	7 481	10 125	1 309	1 961
VI	6 206	41	7 561	1 431	11 802	18 604	7 714	7 767	1 409	2 013
VII	332	0	5 392	1 639	11 947	18 500	7 242	6 061	1 246	2 304
VIII	11	0	682	1 597	12 364	17 482	7 198	9 501	1 070	1 980
IX	19	0	1 590	1 473	10 876	16 083	7 067	9 585	1 383	1 849
X	69	0	2 082	1 307	11 822	14 630	7 914	5 023	1 506	2 106
XI	45	346	6 589	951	11 487	14 124	7 044	6 039	1 616	1 906
XII	77	733	4 156	1 106	9 389	12 833	6 721	6 703	1 686	295
2018 I	267	548	8 081	1 515	9 581	13 182	7 857	7 106	1 937	1 586
II	669	662	4 041	1 427	9 124	13 953	7 562	7 432	1 620	415
III	2 361	2 405	10 925	1 564	8 323	14 995	8 024	7 496	1 320	302
IV	7 096	8 950	11 938	1 377	6 282	11 812	6 523	8 065	1 628	189

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj	V	III	IV	V	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2017	2018	2018	2018	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	74,1	60,9	67,1	64,1	86,5	95,5
	targowiskowa	90,8	87,8	87,4	85,1	93,7	97,4
	detaliczna (zł/kg)	1,36	1,15	1,19	1,36	100,0	114,3
	importowa	135,8	87,7	126,4	.	74,8	144,1
	eksportowa	96,0	69,0	98,4	.	106,2	139,2
Relacje cen	skup / targowisko	0,82	0,69	0,77	0,75	92,3	98,1
	targowisko / detal	0,67	0,76	0,73	0,63	93,7	85,2
	skup / detal	0,54	0,53	0,56	0,47	86,5	83,6
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,62	2,60	2,63	2,62	100,0	99,6
	detaliczna (zł/kg)	5,00	5,00	5,00	1,99	99,8	99,8
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,30	8,52	8,46	8,50	102,4	100,5
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,60	34,7	34,70	34,80	100,6	100,3
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,94	10,36	10,38	10,38	104,4	100,0

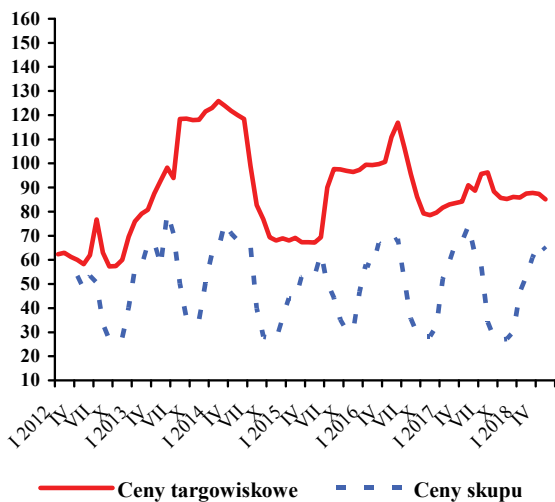
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

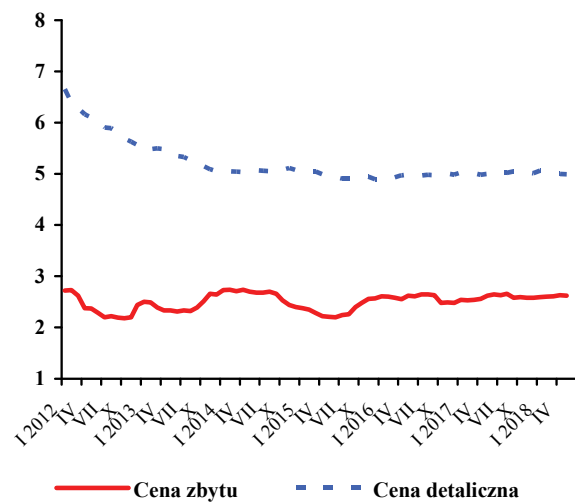
Wyszczególnienie		2017		2018		wsk. zmian cen	
		maj	marzec	kwiecień	maj	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	107,8	96,6	100,0	97,3	90,3	97,3
2	Kujawsko-pomorskie	85,7	90,3	89,6	87,1	101,7	97,3
3	Lubelskie	74,7	81,3	79,5	71,6	95,8	90,0
4	Lubuskie	110,8	104,4	100,9	102,8	82,8	101,9
5	Łódzkie	88,1	77,5	78,0	77,1	87,6	98,9
6	Małopolskie	82,3	81,6	81,2	78,4	85,0	96,6
7	Mazowieckie	83,2	81,6	75,9	77,5	93,2	102,2
8	Opolskie	104,6	108,0	102,4	103,2	98,7	100,8
9	Podkarpackie	98,1	89,8	89,6	89,2	90,9	99,5
10	Podlaskie	78,8	87,8	88,6	81,9	103,9	92,5
11	Pomorskie	91,0	96,1	95,6	95,1	104,5	99,1
12	Śląskie	99,3	90,1	91,8	87,2	87,8	94,9
13	Świętokrzyskie	73,0	67,0	66,1	64,8	88,8	98,1
14	Warmińsko-mazurskie	99,7	99,7	102,2	101,5	101,8	99,3
15	Wielkopolskie	96,1	92,9	94,7	90,5	94,2	95,6
16	Zachodniopomorskie	103,1	106,8	109,0	108,7	105,3	99,7
maksimum		110,8	108,0	109,0	408,7	X	
minimum		73,0	67,0	66,1	64,8		
różnica w %		51,8	61,1	65,0	67,6		

Źródło: Dane GUS.

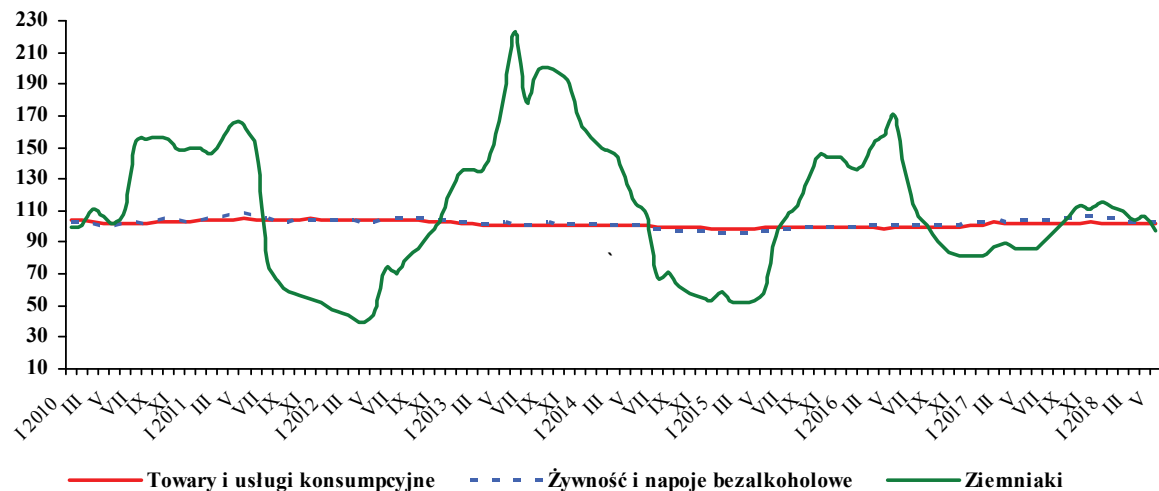
Rys. 1. Ceny ziemniaków (w zł/dt)

Rys. 2. Ceny mączki ziemniaczanej (w zł/kg)

Rys. 3. Dynamika cen detalicznych (analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100)

Źródło: Dane GUS.

W czerwcu br., w porównaniu z majem br., w skupie z przeznaczeniem do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 106%), buraków ćwikłowych (o 30%), marchwi (o 28%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 25%), cebuli na targowiskach (o 23%), pietruszki (o 12%) i pieczarek (o 2%). Obniżyły się jedynie ceny skupu pomidorów szklarniowych (o 36%). W porównaniu z majem br. w zakładach przetwórczych obniżyły się ceny skupu cebuli obieranej (o 4%). W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny kapusty białej (o 213%), marchwi (o 22%), buraków ćwikłowych (o 9%) oraz kapusty pekińskiej i cebuli (po 2%). Obniżyły się ceny skupu pomidorów spod osłon i ziemniaków (po 43%) oraz kapusty czerwonej (o 7%). Stabilne były ceny selerów. W porównaniu z majem br. w handlu hurtowym wzrosły ceny kapusty białej (o 51%), marchwi (o 27%), buraków ćwikłowych (o 11%) i cebuli (o 9%).

W czerwcu 2018 r., w porównaniu z czerwcem 2017 r., w skupie do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny skupu marchwi (o 258%), pietruszki (o 122%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 58%), buraków ćwikłowych (o 46%), cebuli na targowiskach (o 22%) i kapusty białej (o 4%), a jedynie obniżyły się ceny skupu pomidorów szklarniowych (o 9%). W zakładach przetwórczych w czerwcu br., w porównaniu z analogicznym okresem ub.r., wzrosły ceny cebuli obieranej (o 30%), kalafiorów różyczkowanych (o 14%), ogórków do konserwowania (o 11%) i brokułów różyczkowanych (o 8%), a obniżyły się jedynie ceny skupu groszku zielonego (o 5%).

W maju br., w porównaniu z kwietniem br., wzrosły ceny detaliczne papryki (o 27%), marchwi (o 19%), selerów i kapusty białej (po 5%), buraków ćwikłowych (o 4%) i cebuli (o 1%). Obniżyły się ceny pomidorów (o 23%), kalafiorów (o 12%), porów (o 2%) i pieczarek (o 1%). W relacji do cen detalicznych z maja ub.r. wzrosły ceny marchwi (o 77%), cebuli (o 13%), buraków ćwikłowych (o 11%) i ogórków gruntowych (o 10%), a obniżyły się ceny kalafiorów (o 7%), porów i papryki (po 4%), pomidorów (o 3%) i pieczarek (o 1%).

W kwietniu br., w porównaniu z kwietniem ub.r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych obniżyła się produkcja warzyw mrożonych (o 5%) i soku pomidorowego (o 3%), a wzrosła produkcja konserw warzywnych (o 8%) i marynat (o 3%).

Ekspert warzyw świeżych w kwietniu 2018 r. wyniósł 22,5 tys. t, a jego wartość 12,1 mln EUR. W porównaniu z kwietniem 2017 r. wolumen sprzedanych warzyw

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

świeżych obniżył się o 41%, a jego wartość zmniejszyła się o 30%. Do spadku wolumenu eksportu przyczyniło się obniżenie sprzedaży marchwi (o 61%), pomidorów (o 53%), kalafiorów (o 52%), cebuli (o 48%) i kapusty (o 40%). W tym samym czasie wyeksportowano 54,7 tys. t przetworów warzywnych o wartości 42,1 mln EUR. W porówniu z kwietniem 2017 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 2%, a jego wartość wzrosła o 8%. Obniżył się wolumen eksportu konserw (o 37%) w tym kapusty kwaszonej (o 75%) i suszy (o 11%).

W kwietniu 2018 r. zaimportowano 70,5 tys. t warzyw świeżych, tj. o 4% więcej niż w kwietniu ub.r. Wartość ich importu wyniosła 66,2 mln EUR, tj. o 4% więcej niż w kwietniu 2017 r. Wzrost wolumenu importu spowodowana była zwiększeniem przywozu czosnku (o 69%), papryki (o 25%), pomidorów (o 18%), ogórków (o 17%), kapusty (o 16%) i marchwi (o 3%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 21,2 tys. t (o 12% więcej niż w kwietniu ub.r.), a jego wartość 21,0 mln EUR (o 5% więcej niż w kwietniu 2017 r.). Wzrósł wolumen importu marynat (o 24%), koncentratu pomidorowego (o 21%), mrożonek (o 9%) i konserw warzywnych (o 2%).

W kwietniu 2018 r. ujemne saldo w handlu warzywami i ich przetworami wyniosło 33,0 mln EUR wobec ujemnego (27,0 mln EUR) w kwietniu 2017 r. W okresie styczeń-kwiecień br. saldo handlu warzywami i ich przetworami było ujemne i wyniosło 139,1 mln EUR. W porównaniu z analogicznym okresem ub.r. deficyt w handlu zagranicznym obniżył się o 27,2 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pietruszka	Pomidory szklarniowe	Kalafory gruntowe (szt.)	Pieczarki
2017 VI	0,66	1,67	1,07	0,74	0,81	-	-	3,01	2,81	1,99	4,90
VII	1,24	2,05	2,02 ^c	0,87	1,22	2,04	1,19	3,39	2,44	2,28	4,77
VIII	0,81	1,92	1,45 ^c	0,76	0,79	1,44	0,87	3,52	2,01	1,49	5,10
IX	0,68	1,78	0,42	0,67	0,64	-	1,52	2,44	2,79	2,13	5,08
X	0,62	1,63	0,34	0,66	0,58	-	-	2,03	3,80	2,58	5,02
XI	0,68	1,61	0,38	0,65	0,61	-	-	2,02	3,92	1,87	4,88
XII	0,67	1,66	0,36	0,64	0,59	-	-	1,99	4,98	-	5,03
2017 I-XII	0,67	1,60	0,48	0,68	0,65	1,74	1,19	2,23	3,87	2,06	5,05
2018 I	0,68	1,61	0,30	0,72	0,65	-	-	2,16	-	-	5,08
II	0,66	1,61	0,31	0,77	0,67	-	-	2,37	-	-	4,93
III	0,68	1,61	0,32	0,98	0,71	-	-	3,29	-	-	4,73
IV	0,71	1,62	0,31	1,37	0,78	-	-	4,92	6,72	-	4,85
V	0,83	1,65	0,54	2,07	0,91	-	-	5,95	4,01	-	4,81
VI	1,04	2,03	1,11	2,65	1,18	-	-	6,68	2,56	-	4,89
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2018</u> V 2018	125	123	206	128	130	x	x	112	64	x	102
<u>VI 2018</u> VI 2017	158	122	104	358	146	x	x	222	91	x	100

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparagowa	Brokuly różyczk.	Kalafory różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2017 VI	0,63	0,30	0,28	0,30	1,18	-	1,85	1,40	1,80	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,22	0,77	1,83	1,34	1,88	-	-
VIII	0,68	-	-	-	-	0,77	1,84	1,26	1,83	0,56	0,38
IX	0,67	0,20	0,26	0,25	-	0,78	1,82	1,25	-	0,59	0,40
X	0,63	0,20	0,25	0,25	-	-	1,68	1,22	-	0,61	-
XI	0,75	0,25	0,25	0,25	-	-	2,34	1,46	-	-	-
XII	0,79	0,29	0,25	0,27	-	-	-	-	-	-	-
2017 I-XII	0,68	0,25	0,26	0,26	1,20	0,77	1,89	1,32	1,84	0,59	0,39
2018 I	0,89	0,34	0,27	0,27	-	-	-	-	-	-	-
II	0,93	0,35	0,27	0,27	-	-	-	-	-	-	-
III	0,95	0,37	0,26	0,26	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,90	0,39	0,25	0,26	-	-	-	-	-	-	-
V	0,85	0,30	0,26	0,26	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,82	-	-	-	1,12	-	1,99	1,60	2,00	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2018</u> V 2018	96	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2018</u> VI 2017	130	x	x	x	95	x	108	114	111	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemiaki
2017 V	3,03	-	1,97	-	-	-	0,55	-	1,30	0,51	-	0,40	0,40
VI	1,96	-	1,95	0,94	-	5,30	0,55	-	-	0,54	-	-	-
VII	2,22	1,28	2,20	0,91	-	5,40	0,63	-	-	0,54	-	-	-
VIII	2,25	1,10	1,88	1,01	0,60	3,84	0,80	-	-	0,55	-	-	-
IX	2,66	1,05	1,06	0,55	0,60	2,93	-	-	1,20	0,53	1,00	-	-
X	3,47	-	1,04	0,38	0,60	3,16	0,50	1,20	1,12	0,52	1,00	0,40	-
XI	3,85	-	0,97	0,32	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
XII	-	-	0,96	0,32	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
2017 I-XII	2,78	1,14	1,43	0,54	0,76	4,13	0,56	1,12	1,13	0,49	1,70	0,41	0,41
2018 I	-	-	0,99	0,34	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
II	-	-	1,01	0,33	0,60	-	0,55	1,30	1,10	0,52	-	0,46	0,40
III	-	-	1,03	0,30	0,60	-	0,59	-	1,15	0,54	-	0,50	0,40
IV	4,83	-	1,18	0,31	0,60	-	1,20	-	1,29	0,57	-	0,63	0,40
V	3,49	-	1,85	0,32	0,57	-	1,35	-	1,33	0,56	-	0,65	-
VI	2,00	1,25	1,89	1,00	0,53	-	1,65	-	1,33	0,57	-	0,71	-
Wskaźnik zmian w %													
$\frac{VI\ 2018}{V\ 2018}$	57	-	102	313	93	-	122	-	100	102	-	109	57
$\frac{VI\ 2018}{VI\ 2017}$	102	-	97	106	-	-	300	-	-	106	-	-	102

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne ^a	Marynaty
2017 III	4 718	45 404	25 302	3 260
IV	3 478	34 910	20 555	2 521
V	3 039	31 046	20 424	2 332
VI	3 935	46 371	22 294	2 085
VII	2 967	69 836	21 576	8 650
VIII	3 664	79 445	21 562	12 031
IX	3 839	86 322	44 975	5 753
X	3 287	90 834	33 505	4 354
XI	3 232	71 042	32 336	3 605
XII	3 224	58 565	25 940	2 883
2017 I-XII	42 024	704 765	307 923	51 925
2018 I	2 495	46 480	25 539	2 584
II	3 773	45 005	21 835	2 657
III	4 308	42 923	24 432	2 111
IV	3 384	33 247	22 134	2 604
Wskaźnik zmian w %				
$\frac{IV\ 2018}{IV\ 2017}$	97	95	108	103

^a w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017												2018				IV 2018 IV 2017 (%)
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV		
Warzywa ogółem	40804	37859	38604	44279	43155	51158	48537	39232	29177	25047	473240	27370	29458	37207	22484	59	
Cebula	13096	16739	14554	11002	7861	7704	9225	9016	10319	7429	128639	9236	11641	12220	8738	52	
Kapusta	6372	4795	2613	4832	1532	2043	3002	4172	3233	3216	49531	3219	3443	4914	2884	60	
Marchew	3819	3465	3291	2613	1478	1338	1734	1803	2563	3054	33048	3353	1878	2498	1349	39	
Ogórki	612	533	805	2292	3122	4120	1517	578	376	713	15638	502	424	746	612	115	
Pomidory	664	2927	9440	12061	14232	15993	12810	10221	2780	431	83987	831	714	793	1375	47	
Kalafiorzy	643	365	407	3383	5165	4871	3422	2919	1773	243	23923	255	220	218	177	48	
Przetwory ogółem	70343	55935	52925	54066	51397	54489	60067	66480	59818	49371	697044	64478	64254	60770	54674	98	
Susze	3839	2562	2718	2483	2527	2620	2840	3028	3213	2387	34734	3073	2834	3051	2290	89	
Marynaty	5160	3786	4000	3434	3334	3755	4774	5433	4758	4119	49850	3810	3645	4723	3791	100	
Konserwy	5874	6970	5643	4536	4095	4666	5702	5946	5156	4833	62462	5500	5270	5904	4402	63	
- <i>kapusta kwasz.</i>	910	2870	1888	565	546	501	637	789	986	988	12231	1122	778	971	727	25	
Mrożonki	44117	33626	32290	34121	32083	34720	38699	43717	40154	31215	447329	44066	42820	39481	36444	108	
Pieczarki i ich przetwory	30618	25207	27046	24294	23168	21487	24506	25849	29384	27232	314627	26913	26640	29494	26487	105	
Warzywa ogółem	17485	17277	22541	24631	26267	29060	30709	24110	14084	12341	249286	12377	12692	15832	12052	70	
Cebula	4705	4239	4340	3512	3073	2977	3397	3616	4035	2967	43969	3574	4479	4068	3154	74	
Kapusta	1600	1200	965	1378	583	565	700	901	666	709	12247	684	740	953	676	56	
Marchew	972	843	733	673	442	406	423	416	662	941	8343	939	553	904	595	71	
Ogórki	866	668	712	1558	1879	2270	978	626	431	910	12606	638	698	944	773	116	
Pomidory	583	3259	7458	8096	9703	9189	10907	9733	2622	497	64186	536	530	702	1436	44	
Kalafiorzy	339	374	266	2046	3334	2786	2470	2031	1181	303	15749	230	163	207	170	46	
Przetwory ogółem	49397	39080	37624	40314	38883	42330	44855	49008	43885	37898	508257	48271	49698	48680	42133	108	
Susze	6553	4707	4900	4391	4703	5107	4996	5065	5553	4442	62220	6230	5481	5976	4732	101	
Marynaty	4529	3355	3452	3045	2913	3316	4419	5304	4646	3987	45329	3785	3623	4598	3592	107	
Konserwy	6022	5545	4786	4975	4841	5004	6217	6651	5686	5234	64363	5940	6417	6479	5224	94	
- <i>kapusta kwasz.</i>	601	963	647	395	373	379	476	582	775	760	6981	735	568	654	483	50	
Mrożonki	21333	16480	16037	18686	17487	20201	21014	23779	21077	16729	233627	24468	24132	22415	19988	121	
Pieczarki i ich przetwory	42523	36447	38602	34795	33273	31620	35608	36435	41330	38822	448560	38042	36852	41356	37494	103	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017												2018				IV 2018 IV 2017 (%)
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV		
Warzywa ogółem	78970	67624	61333	43614	26297	15 229	13510	24448	43170	53099	542406	68947	64317	72907	70489	104	
Cebula	5208	3078	6573	9623	6440	1 306	4342	2663	912	2087	49078	2519	1940	3721	2816	91	
Kapusta	1911	7063	4657	128	48	8	9	5	9	17	14156	126	446	1196	8178	116	
Marchew	4425	6635	6722	9372	3094	239	137	202	692	926	35584	1946	4648	6170	6825	103	
Ogórki	8327	3531	1987	1189	2364	1 996	1963	4203	8343	8979	58371	10589	7074	6545	4140	117	
Pomidory	21720	12395	12895	9399	6178	5 587	2817	5366	10268	17890	142187	23694	19721	20133	14638	118	
Papryka	6590	6982	7967	5370	4100	2 282	456	2036	6057	5997	60289	7102	6431	8431	8760	125	
Czosnek	750	1150	863	746	723	760	636	375	597	216	7733	353	654	993	1944	169	
Przetwory ogółem	28586	18971	23198	18127	17656	21 169	21320	23896	21699	19334	256907	22066	26562	22026	21199	112	
Mrożonki	5131	3868	3791	3232	3335	4 604	4094	4252	3876	2617	48745	4360	4343	3947	4208	109	
Susze	2078	2157	2294	1723	1339	1 307	1244	1414	1458	1103	19652	1293	1244	1108	1207	56	
Marynaty	1855	1393	1610	1236	1013	1 341	1627	2027	1735	1702	17988	1455	1677	1617	1733	124	
Konserwy	5582	2721	4190	3133	2696	4 112	3580	4911	4919	4115	45672	3080	4837	3839	2777	102	
<i>-kukurydza konserv.</i>	2382	988	1053	843	785	1 234	1624	2275	1953	1364	16156	772	1928	1195	814	82	
Koncentrat pomid.	8369	5407	6763	4518	5839	5 722	6313	6491	5498	5823	73545	7218	9525	6751	6570	121	
Warzywa ogółem	87325	63458	55990	31940	20869	15 737	11234	26178	47175	64914	586358	80958	69903	74757	66200	104	
Cebula	1839	774	1285	1654	1150	420	708	798	485	615	11698	646	760	1621	1043	135	
Kapusta	815	3402	1751	31	13	6	5	5	8	14	6209	55	191	514	3611	106	
Marchew	1486	1473	1722	2093	796	216	227	258	410	550	10622	792	1640	2363	2878	195	
Ogórki	9236	2815	1260	612	1189	1 051	1034	2948	7395	9759	59316	11599	9429	7242	3821	136	
Pomidory	29086	19448	16015	8759	5578	5 556	3620	8104	13937	25158	192176	32597	24593	26283	21151	109	
Papryka	13088	11818	12510	9028	6442	3 556	534	2598	7173	8769	99390	11018	9872	12086	10832	92	
Czosnek	1562	1753	1796	1226	1146	1 063	980	621	1159	418	14231	646	1191	1359	1875	107	
Przetwory ogółem	29301	19911	23845	19357	18440	20 832	20888	22838	21788	19564	260538	20877	25497	21787	20979	105	
Mrożonki	4276	2843	2797	2497	2680	3 010	3055	3037	2928	2197	37173	3077	3252	3150	2893	102	
Susze	4587	5105	4337	3826	3318	3 115	2842	3400	3335	2493	44952	3021	3471	3064	3500	69	
Marynaty	2153	1564	2001	1494	1529	1 594	1900	1907	1837	1849	20525	1685	1874	1764	1865	119	
Konserwy	6817	3293	5718	4334	3681	5 084	4560	6054	5897	5331	58312	3979	5987	5215	3834	116	
<i>-kukurydza konserv.</i>	2267	968	1173	913	816	1 243	1587	2160	1980	1290	15968	832	1978	1224	855	88	
Koncentrat pomid.	6569	4070	5010	3404	4228	4 465	4808	4727	4122	4337	55809	5456	7018	4736	4859	119	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2017 II	0,32	0,22	0,25	1,80	0,73	0,77	1,40	0,81	0,69	0,38
III	0,36	0,25	0,25	1,42	0,88	0,53	1,39	0,83	0,66	0,38
IV	0,25	0,25	0,24	1,25	1,11	1,03	1,45	0,81	0,34	0,42
V	0,30	0,37	0,22	0,89	0,79	0,65	1,43	0,79	0,34	0,40
VI	0,32	0,29	0,26	0,68	0,67	0,60	1,43	0,80	0,70	0,47
VII	0,39	0,38	0,30	0,60	0,68	0,65	1,44	0,77	0,68	0,47
VIII	0,39	0,28	0,30	0,55	0,57	0,57	1,47	0,81	0,76	0,51
IX	0,37	0,23	0,24	0,64	0,85	0,72	1,45	0,81	0,75	0,49
X	0,40	0,22	0,23	1,08	0,95	0,70	1,41	0,87	0,74	0,47
XI	0,39	0,21	0,26	1,15	0,94	0,67	1,41	0,80	0,79	0,47
XII	0,40	0,22	0,31	1,28	1,15	1,25	1,43	0,85	0,77	0,48
2017 I-XII	0,35	0,26	0,26	1,09	0,86	0,76	1,43	0,82	0,66	0,45
2018 I	0,39	0,21	0,28	1,27	0,64	0,90	1,41	0,90	0,65	0,51
II	0,38	0,21	0,29	1,64	0,74	0,74	1,38	0,87	0,73	0,53
III	0,33	0,19	0,36	1,26	0,89	0,95	1,40	0,83	0,67	0,55
IV	0,36	0,23	0,44	1,26	1,04	0,96	1,42	0,85	0,66	0,56
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	108	121	122	100	118	102	101	103	98	102
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	143	94	181	101	94	94	98	105	198	135

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2016 I-XII	1,10	0,91	1,15	0,91	1,54	1,43	5,58	4,84	2,73
2017 I	0,69	0,42	0,80	0,72	-	-	12,83	-	-
II	0,83	0,52	0,88	0,78	-	-	-	-	-
III	0,71	0,49	0,86	0,76	-	-	-	-	-
IV	0,71	0,51	0,86	0,75	-	-	4,56	9,13	-
V	0,83	0,94	0,93	0,85	-	-	4,35	4,14	-
VI	0,91	1,18	1,00	1,13	3,14	-	2,73	3,07	2,93
VII	1,23	1,05	1,12	1,14	2,14	-	2,14	2,78	3,00
VIII	1,24	0,89	0,92	0,93	1,96	1,39	1,60	1,69	2,46
IX	0,96	0,69	0,85	0,85	-	1,35	2,63	2,73	3,06
X	0,94	0,54	0,86	0,85	-	1,92	4,60	3,46	2,97
XI	0,97	0,49	0,87	0,87	-	-	7,25	4,72	2,86
XII	0,96	0,47	0,92	0,90	-	-	7,38	6,62	-
2017 I-XII	0,92	0,68	0,91	0,88	2,41	1,55	5,01	4,26	2,88
2018 I	0,90	0,45	1,09	0,94	-	-	-	-	-
II	0,90	0,49	1,08	0,95	-	-	-	-	-
III	0,97	0,49	1,40	1,02	-	-	6,02	-	-
IV	0,97	0,52	1,72	1,03	-	-	4,70	7,85	-
V	1,06	0,69	2,26	1,05	-	-	-	4,11	-
VI	1,16	1,04	2,88	1,17	2,47	-	2,31	2,68	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>VI 2018</u> <u>V 2018</u>	109	151	127	111	x	x	x	x	x
<u>VI 2018</u> <u>VI 2017</u>	127	88	288	104	79	x	85	87	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczap	Sok pomidorowy ^a
2017 V	3,41	9,40	3,33	3,19	3,46	4,77	1,93
VI	3,44	9,40	3,32	3,18	3,42	4,76	1,93
VII	3,43	9,13	3,18	3,15	3,31	4,71	1,93
VIII	3,40	9,10	3,21	3,18	3,30	4,69	1,86
IX	3,43	9,24	3,35	3,30	3,31	4,76	1,86
X	3,39	9,05	3,21	3,09	3,37	4,94	1,81
XI	3,36	9,08	3,07	3,04	3,38	4,92	1,81
XII	3,39	9,03	3,06	3,12	3,37	4,89	1,91
2017 I-XII	3,41	9,27	3,25	3,16	3,40	4,78	1,91
2018 I	3,40	9,07	3,05	3,17	3,40	4,92	2,11
II	3,29	9,09	3,11	3,18	3,56	5,02	2,11
III	3,32	9,23	3,10	3,19	3,61	5,04	2,08
IV	3,32	9,26	3,11	3,20	3,64	5,07	2,05
V	3,37	9,15	3,07	3,09	3,55	5,05	2,03
Wskaźnik zmian w %							
<u>IV 2018</u> <u>III 2017</u>	102	99	99	97	98	100	99
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	99	97	92	97	103	106	105

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory ^a	Pieczarki
2017 I	1,78	1,23	1,64	1,62	3,80	6,35	11,11	9,19	-	7,68	7,78
II	1,85	1,26	1,70	1,66	3,84	8,04	14,40	10,14	-	7,75	7,58
III	1,82	1,25	1,69	1,67	3,74	7,65	14,01	8,84	-	6,38	7,61
IV	1,80	1,22	1,65	1,66	3,81	6,61	12,90	10,11	6,99	6,30	7,65
V	1,82	1,48	1,75	1,74	4,40	6,63	12,26	7,07	7,03	7,17	7,57
VI	2,08	1,72	2,07	2,20	4,83	6,73	10,71	4,78	4,96	4,30	7,61
VII	2,62	2,23	2,40	2,62	5,33	6,55	11,41	4,24	3,73	4,24	7,58
VIII	2,36	1,92	2,10	2,05	4,77	6,46	6,68	3,62	3,07	3,52	7,62
IX	2,11	1,66	1,99	1,87	4,35	6,15	5,71	4,09	3,84	3,92	7,56
X	1,99	1,53	1,94	1,77	4,11	5,67	6,41	5,65	-	4,36	7,54
XI	2,04	1,43	1,96	1,79	4,05	5,55	7,92	6,40	-	4,22	7,61
XII	2,01	1,47	1,94	1,75	4,00	5,51	9,01	8,14	-	5,80	7,75
2017 I-XII	2,02	1,53	1,90	1,87	4,25	6,49	10,21	6,86	4,94	5,47	7,62
2018 I	2,02	1,42	2,07	1,78	3,98	5,97	10,26	9,05	-	6,71	7,75
II	2,00	1,44	2,14	1,79	4,02	5,70	10,14	8,15	-	6,48	7,54
III	1,99	1,40	2,24	1,83	3,97	6,19	10,16	8,16	-	7,31	7,54
IV	2,04	1,41	2,61	1,86	4,18	6,55	9,23	8,88	-	7,63	7,59
V	2,06	1,48	3,10	1,93	4,39	6,39	11,76	6,87	7,71	6,68	7,49
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2018</u> <u>IV 2018</u>	101	105	119	104	105	98	127	77	x	88	99
<u>V 2018</u> <u>V 2017</u>	113	100	177	111	100	96	96	97	110	93	99

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

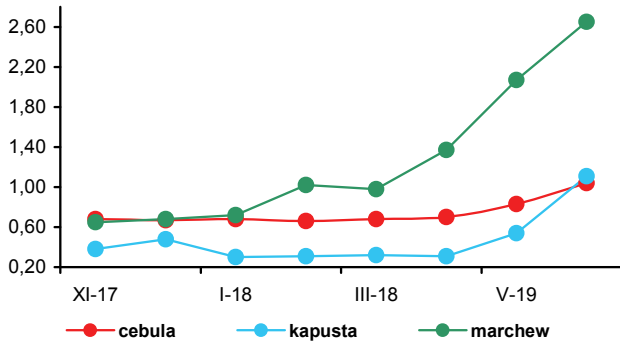
Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczap	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2017 I	5,99	15,25	8,38	9,68	8,44	10,70	3,73	6,35	8,94	3,91
II	5,97	15,25	8,38	9,70	8,54	10,65	3,71	6,28	8,86	3,94
III	6,06	15,30	8,38	9,60	8,52	10,65	3,70	6,33	8,89	4,04
IV	5,88	15,35	8,26	9,62	8,44	10,60	3,70	6,10	8,63	4,04
V	6,07	15,40	8,42	9,64	8,52	10,50	3,72	6,25	8,89	4,08
VI	6,09	15,50	8,42	9,64	8,50	10,55	3,73	6,23	8,86	4,08
VII	6,18	15,60	8,46	9,64	8,50	10,60	3,75	6,28	8,91	4,07
VIII	6,19	15,45	8,38	9,72	8,48	10,55	3,74	6,28	8,94	4,05
IX	6,13	15,45	8,44	9,76	8,58	10,60	3,67	6,25	8,89	3,93
X	6,19	15,50	8,42	9,68	8,60	10,60	3,72	6,23	8,91	4,00
XI	6,21	15,45	8,46	9,68	8,66	10,98	3,67	6,25	8,80	3,96
XII	6,13	15,25	8,54	9,80	8,62	10,60	3,67	6,13	8,46	4,06
2017 I-XII	6,09	15,40	8,41	9,68	8,53	10,63	3,71	6,25	8,83	4,01
2018 I	6,29	15,45	8,52	9,90	8,78	10,60	3,73	6,30	8,71	4,05
II	6,19	15,50	8,56	9,82	8,78	10,70	3,73	6,30	8,69	4,12
III	6,24	15,35	8,44	9,88	8,78	10,70	3,74	6,23	8,63	4,03
IV	6,31	15,30	8,62	9,88	8,76	10,65	3,72	6,28	8,69	4,01
V	6,12	15,40	8,66	9,94	8,80	10,60	3,75	6,33	8,69	4,00
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{V\ 2018}{IV\ 2018}$	97	101	100	101	100	100	101	101	100	100
$\frac{V\ 2018}{V\ 2017}$	101	100	103	103	103	101	101	101	98	98

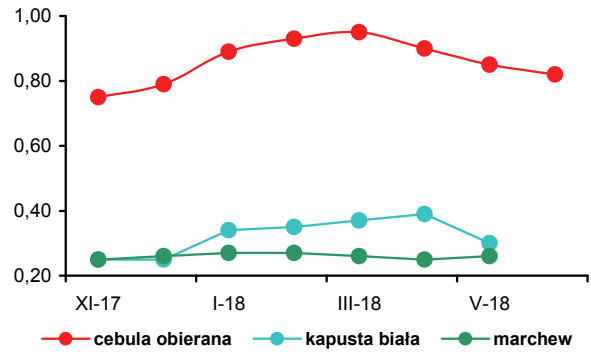
^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania stoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

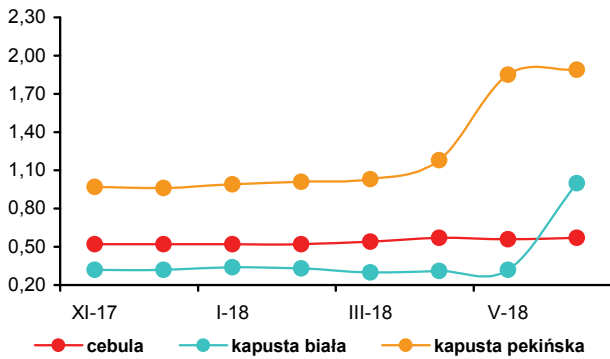
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

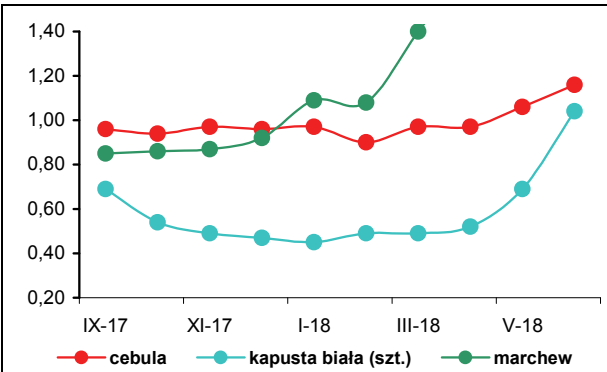
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

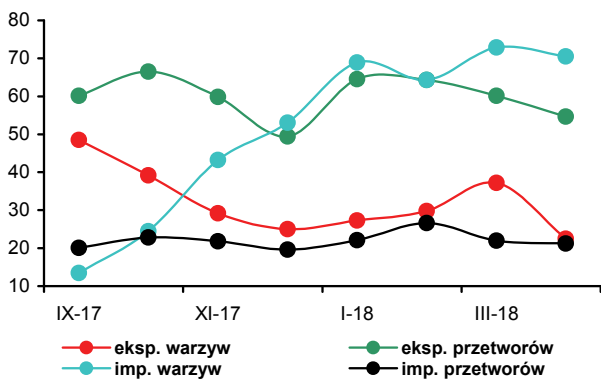
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

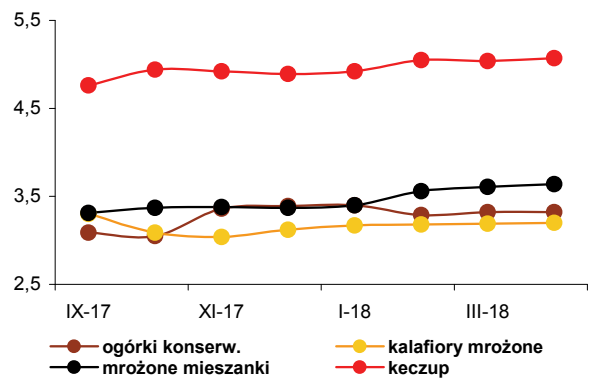
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

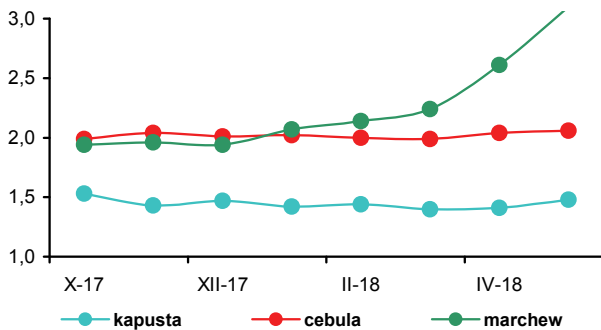
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. t)

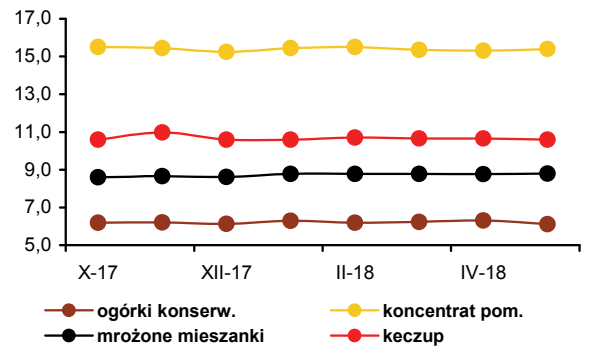
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

Średnie ceny oferowane za jabłka w czerwcu 2018 r., w porównaniu z czerwcem 2017 r., na rynkach hurtowych wzrosły o 33%, w firmach eksportujących o 12%, a w spółdzielniach ogrodniczych o 8%. Wzrost cen jest wynikiem małych zapasów jabłek w Polsce, które wg WAPA¹ na dzień 1 czerwca 2018 r. wynosiły 92,0 tys. t i były mniejsze o 36,1% niż w czerwcu poprzedniego roku. W krajach UE wolumen magazynowanych jabłek, w dniu 1 czerwca 2018 r. wynosił 341

tys. t wobec 786 tys. t w analogicznym miesiącu 2017 r.

Ceny gruszek na rynkach hurtowych i w skupie w spółdzielniach ogrodniczych w czerwcu br., w relacji do czerwca 2017 r., obniżyły się o odpowiednio o 3 i 22%, a truskawek o 1 i 4%. W skupie na eksport truskawki wysokiej jakości były droższe o 13%. W hurcie potaniały banany (o 20%) i pomarańcze (o 7%). Wzrosły natomiast w wyniku niższej podaży ceny winogron importowanych z Włoch (o 11%) oraz cytryn w większości pochodzących z Hiszpanii (o 27%). Nie zmieniły się ceny mandarynek. Zakłady przetwórcze, z powodu rosnącej podaży surowca, za jabłka do tłoczenia płaciły 0,46 zł/kg (mniej o 2% niż w czerwcu poprzedniego roku), a za truskawki z szypułką 3,24 zł/kg (mniej o 12%). Taniej skupowano też maliny do mrożenia (o 35%), porzeczki czarne (o 14%), porzeczki czerwone (o 4%) i truskawki bez szypułki (o 3%). W czerwcu 2018 r., w porównaniu z majem br., przeciętne ceny jabłek oferowane przez firmy eksportujące zmniejszyły się o 4%, na rynkach hurtowych o 5%, a przez spółdzielnie ogrodnicze o 6%. W zakładach przetwórczych cena skupu jabłek spadła o 21%. Podrożały natomiast truskawki do mrożenia o 21% oraz do tłoczenia o 10%. W hurcie droższe były cytryny (o 12%), winogrona (o 7%) oraz pomarańcze i gruszki (o 3%). Potaniały truskawki (o 49%), mandarynki (o 6%) i banany (o 3%).

Ceny detaliczne owoców i ich przetworów w maju 2018 r., w relacji do maja 2017 r., zwiększyły się średnio o 3,8%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 3,0%. Najbardziej podrożały jabłka (o 45,4%), następnie owoce pestkowe (o 13,0%), owoce jagodowe (o 2,6%) oraz owoce suszone i orzechy (o 1,7%). Spośród owoców świeżych obniżyły się ceny owoców cytrusowych (o 8,7%) i bananów (o 9,4%). Przetwory owocowe potaniały (o 0,7%), a owoce mrożone podrożały (o 5,8%).

W średnich i dużych firmach produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w kwietniu 2018 r., w relacji do kwietnia 2017 r., była o 4% mniejsza. Spadła produkcja soków wytwarzanych z jabłek (o 26%), a zwiększyła się produkcja pozostałych soków warzywnych i owocowo-warzywnych (o 2%) oraz soków wyciskanych z owoców cytrusowych (o 15%). Produkcja mrożonek była mniejsza o 17%, soków zagęszczonych o 8%, a kompotów i owoców

pasteryzowanych o 2%. Większa była produkcja dżemów (o 10%). W kwietniu 2018 r. w relacji do marca br. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się o 21% do 53,8 tys. t. Spadła produkcja soków wytwarzanych z jabłek (o 27%), soków pitnych wyciskanych z owoców cytrusowych (o 22%) oraz pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 17%). Mniejsza była też produkcja owoców mrożonych (o 5%) i dżemów (o 1%). Produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych była większa o 6%, a soków zagęszczonych o 20%. W okresie styczeń-kwiecień br. produkcja soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w relacji do analogicznego okresu 2017 r. o 6% do 217,0 tys. t. Zmniejszyła się produkcja owoców mrożonych (o 30%), soków tłoczonych z jabłek (o 20%), soków zagęszczonych (o 16%), pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 8%) oraz kompotów i owoców pasteryzowanych (o 5%). Wyższa była produkcja soków wyciskanych z owoców cytrusowych (o 18%) oraz dżemów (o 43%). Średnie ceny zbytu soków pomarańczowych w maju 2018 r., wobec maja w 2017 r., w wyniku spadku cen importowych surowca, zmniejszyły się o 7%, a soków jabłkowych zwiększyły się o 8%. Ceny dżemów produkowanych z czarnych porzeczek i z truskawek były większe odpowiednio o 6 i 10%.

Wolumen eksportu owoców świeżych w kwietniu 2018 r. wobec kwietnia 2017 r. był mniejszy o 51%, a przetworów owocowych o 12%. Eksport owoców świeżych obniżył się z powodu mniejszej sprzedaży większości owoców, głównie jabłek (o 55%), a w przypadku przetworów, ograniczenia wywozu mrożonek (o 14%) i zagęszczonego soku jabłkowego (o 43%). Wartość eksportu owoców świeżych, w wyniku wzrostu cen, obniżyła się jedynie o 21% (do 42,2 mln EUR), natomiast wyższe ceny mrożonek, a także zagęszczonych soków zahamowały spadek wartości eksportu przetworów owocowych, która ostatecznie zwiększyła się o 13% (do 96,7 mln EUR). Import owoców świeżych był niższy o 3% i wyniósł 101,4 tys. t, przy mniejszych zakupach głównie owoców cytrusowych (o 2%). Przywóz przetworów zmniejszył się o 2% (do 30,3 tys. t), w wyniku spadku importu przetworów puszkowanych (o 13%). W kwietniu 2018 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 6,5 mln EUR, wobec ujemnego 10,5 mln EUR w kwietniu poprzedniego roku. W okresie styczeń-kwiecień 2018 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 88,5 mln EUR, wobec ujemnego 50,8 mln EUR w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wartość eksportu nie zmieniła się i wyniosła 591,7 mln EUR, a importu wzrosła o 6% do 677,2 mln EUR.

1. The World Apple and Pear Association

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2017 IV	1,15	4,02	-	-	-	-	-
V	1,58	4,29	10,00	-	-	-	-
VI	1,91	4,50	5,87	-	-	-	-
VII	1,79	3,83	7,79	5,36	4,54	5,00	-
VIII	1,98	-	10,00	-	3,08	3,68	3,85
IX	1,88	2,99	12,00	-	3,08	3,21	3,42
X	1,74	2,86	12,00	-	-	-	4,14
XI	1,74	2,91	-	-	-	-	-
XII	1,70	2,85	-	-	-	-	-
2017 I-XII	1,54	3,39	9,61	5,36	3,57	3,45	3,80
2018 I	1,73	3,15	-	-	-	-	-
II	1,84	3,18	-	-	-	-	-
III	1,92	3,29	-	-	-	-	-
IV	2,13	3,33	-	-	-	-	-
V	2,20	3,32	6,00	-	-	-	-
VI	2,06	3,53	5,66	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
$\frac{VI\ 2018}{V\ 2018}$	94	106	94	x	x	x	x
$\frac{VI\ 2018}{VI\ 2017}$	108	78	96	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2017 IV	0,37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,47	5,09	3,67	2,90	1,00	4,10	-	-	-	-
VII	0,48	5,71	3,80	4,08	1,00	4,32	-	5,06	2,20	-
VIII	0,76	-	-	-	-	4,47	0,72	6,13	2,50	2,50
IX	0,79	-	-	-	-	4,70	0,75	-	-	2,30
X	0,96	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XI	0,99	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,80	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2017 I-XII	0,58	5,40	3,74	3,49	1,00	4,40	0,74	5,60	2,35	2,40
2018 I	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,81	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,58	4,05	2,94	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,46	4,92	3,24	2,79	0,86	2,66	-	1,93	1,50	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
$\frac{VI\ 2018}{V\ 2018}$	79	121	110	x	x	x	x	x	x	x
$\frac{VI\ 2018}{VI\ 2017}$	98	97	88	96	86	65	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2017 IV ^a	1,07	1,53	1,37	1,00	0,98	1,02	1,05	-	-	-	-	-
V ^a	1,57	1,89	1,85	1,60	1,58	1,62	1,63	-	-	-	-	-
VI ^a	1,64	2,00	1,86	1,66	1,64	1,71	1,76	-	-	5,04	-	-
VII ^a	1,46	2,00	1,89	1,45	1,45	1,59	1,59	-	-	5,25	-	-
VIII	1,50	-	-	1,61	-	1,51	-	-	-	-	-	4,00
IX	1,70	1,89	1,90	-	1,60	1,65	1,73	2,70	-	-	-	3,38
X	1,61	1,79	1,90	1,59	1,58	1,59	1,59	2,70	2,70	-	-	3,00
XI	1,55	1,76	1,90	1,42	1,47	1,50	1,51	2,68	2,70	-	-	-
XII	1,53	1,77	1,90	1,37	1,45	1,48	1,48	2,60	-	-	-	-
2017 I-XII	1,39	1,73	1,69	1,30	1,31	1,37	1,38	2,58	2,53	5,15	x	3,46
2018 I	1,57	1,83	1,86	1,37	1,62	1,64	1,67	2,60	-	-	-	-
II	1,69	2,07	1,97	1,63	1,75	1,79	1,87	-	-	-	-	-
III ^a	1,79	2,07	1,98	1,70	1,80	1,82	1,96	-	-	-	-	-
IV ^a	1,95	2,07	2,06	1,86	1,93	1,96	2,01	-	-	-	-	-
V ^a	1,91	2,15	2,12	1,67	1,89	1,92	2,05	-	-	5,00	-	-
VI ^a	1,83	2,24	2,14	1,44	1,83	1,87	2,04	-	-	5,67	4,00	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>VI 2018</u> V 2018	96	104	101	86	97	97	100	x	x	113	x	x
<u>VI 2018</u> VI 2017	112	112	115	87	112	109	116	x	x	113	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2017 III	20 982	13 984	36 106	3 475	20 978	3 669	4 985
IV	18 580	12 542	25 037	4 012	13 696	4 572	4 560
V	15 563	10 992	29 480	5 136	13 001	3 942	4 700
VI	11 209	11 614	35 032	5 676	78 184	4 611	4 428
VII	10 464	9 952	39 193	4 405	81 818	3 464	3 916
VIII	16 515	12 382	33 981	9 686	31 869	3 781	4 121
IX	25 342	9 967	37 271	23 166	26 105	4 282	4 303
X	26 806	12 254	33 747	52 726	15 714	4 882	4 319
XI	34 790	12 836	32 428	12 822	15 305	5 383	4 520
XII	27 518	16 439	29 661	3 446	11 106	3 855	3 692
2017 I-XII	236 835	143 810	385 499	133 445	342 034	53 054	51 893
2018 I	9 436	13 001	24 579	3 034	12 940	5 041	4 583
II	12 671	9 983	25 026	3 906	11 910	4 739	3 634
III	18 976	18 639	30 853	3 083	12 059	5 079	4 243
IV	13 815	14 463	25 534	3 689	11 409	5 016	4 490
Wskaźniki zmian (%)							
<u>IV 2018</u> III 2018	73	78	83	120	95	99	106
<u>IV 2018</u> IV 2017	74	115	102	92	83	110	98

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego)

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017 ^a												2018 ^a				IV 2018	IV 2017
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	(%)	
Owoce świeże	163 629	163 655	150 673	136 134	113 085	55 381	38 128	32 426	63 182	78 554	84 803	1 238 216	92 505	87 752	108 428	74 529	49	
Jabłka	142 282	143 915	136 134	123 288	91 439	33 926	14 864	15 066	47 167	55 641	53 859	990 880	70 447	71 130	90 411	60 844	45	
Gruszki	6 999	5 907	3 359	1 681	1 047	96	657	1 368	3 729	4 479	6 206	41 770	6 316	4 830	5 057	2 505	75	
Truskawki	171	1 246	759	270	4 543	531	752	164	107	73	74	8 776	48	47	164	91	12	
Śliwki	29	36	23	13	62	252	1 270	1 134	289	19	5	3 185	4	9	7	13	54	
Maliny	376	281	221	289	292	1 952	2 457	2 287	1 090	199	236	9 685	299	300	238	383	173	
Wiśnie	92	16	53	149	231	662	268	110	192	20	27	1 845	41	65	25	61	115	
Przetwory owocowe	77 522	89 757	75 957	87 344	82 892	86 565	85 342	78 333	80 931	83 389	61 527	964 793	73 410	68 734	72 086	66 886	88	
Zagęszczony sok jabłkowy	19 712	21 763	19 108	22 843	19 983	17 273	18 015	16 150	17 887	16 136	12 283	219 656	12 903	12 153	13 700	10 817	57	
Truskawki w puszkach	779	866	1 007	822	903	1 135	1 170	933	836	877	627	10 539	627	674	775	642	64	
Wiśnie w puszkach	247	705	550	592	455	466	468	421	467	342	187	5 304	207	285	346	350	64	
Dżemy	2 775	3 310	2 834	3 133	3 609	3 480	3 773	2 830	3 243	2 947	2 322	36 977	3 633	3 784	3 555	2 451	86	
Mrożonki	31 450	34 061	27 807	32 247	31 061	34 275	32 797	29 830	26 510	25 238	19 719	354 236	24 957	23 868	23 957	24 004	86	
Owoce świeże	57 239	60 566	53 668	56 913	54 619	44 992	53 263	41 633	35 783	42 196	45 686	602 191	47 117	46 189	57 441	42 244	79	
Jabłka	41 094	44 461	41 316	43 846	33 786	13 870	6 776	7 307	19 062	24 166	23 246	336 784	31 941	32 977	42 091	30 187	73	
Gruszki	3 532	2 467	1 243	717	305	86	560	788	1 918	1 936	1 865	18 456	2 061	1 579	1 423	808	65	
Truskawki	167	421	254	279	6 499	1 023	1 338	529	390	190	153	11 386	120	38	128	163	64	
Śliwki	33	55	41	33	53	209	1 128	1 084	366	26	23	3 094	6	15	9	21	51	
Maliny	953	675	612	675	809	2 680	3 429	4 104	2 384	531	319	17 194	610	612	617	734	120	
Wiśnie	84	15	63	126	203	950	465	191	335	16	35	2 505	84	138	55	130	207	
Przetwory owocowe	88 370	103 787	85 515	98 475	104 270	119 587	121 189	107 623	112 545	110 001	82 859	1 218 451	102 894	94 068	104 994	96 749	113	
Zagęszczony sok jabłkowy	18 982	20 183	17 774	21 735	19 425	17 334	19 353	18 621	22 764	22 914	18 737	235 323	22 105	20 577	24 945	18 358	103	
Truskawki w puszkach	1 187	1 273	1 580	1 222	1 341	2 467	1 940	1 381	1 297	1 359	946	16 825	1 041	1 226	1 346	1 088	69	
Wiśnie w puszkach	324	845	676	686	607	585	637	628	635	539	348	6 985	414	506	641	593	88	
Dżemy	4 214	4 893	3 970	4 356	5 412	4 900	5 564	4 466	5 508	5 212	3 938	56 137	5 061	5 568	5 282	4 730	119	
Mrożonki	36 263	41 337	33 908	38 090	38 457	45 681	48 848	42 301	39 236	39 499	29 463	467 995	39 389	35 646	36 226	37 099	109	

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017 ^a																2018 ^a				IV 2018
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	(%)				
Owoce świeże	118 277	125 789	104 900	135 541	132 116	169 090	182 980	145 898	134 629	143 918	161 401	1 702 224	130 636	104 889	126 588	101 423	97				
Banany	38 218	46 132	41 877	46 833	34 355	35 014	33 580	45 411	43 806	40 472	37 294	484 961	36951	30099	47514	41830	100				
Owoce cytrusowe	55 900	45 782	30 740	26 329	16 561	14 785	16 126	19 131	31 822	58 261	90 633	484 537	64726	50318	51847	30118	98				
Brzoskwinie i nekt.	100	283	177	7 898	22 522	37 546	41 494	20 941	1 816	38	118	133 000	152	85	203	132	75				
Winogrona	3 137	5 856	6 906	5 856	2 548	9 192	19 118	19 181	15 948	10 345	4 475	105 619	3475	4291	4366	3676	53				
Arbuzy	707	1 002	2 069	15 774	30 605	41 685	41 332	5 099	1 303	913	452	141 909	580	572	708	2880	139				
Jabłka	598	660	690	1 451	879	1 277	678	4 047	6 850	2 667	783	21 386	955	822	695	654	95				
Przetwory razem	28 813	37 445	30 888	31 131	29 825	32 998	37 924	43 471	47 434	49 574	39 200	440 218	41 868	31 578	34 941	30 262	98				
Soki zagęszczone	9 464	14 511	10 968	12 913	11 492	11 352	13 014	16 126	21 274	23 946	19 700	179 835	22388	10171	10551	11190	102				
-sok pomarańczowy	1 553	2 545	2 002	2 840	2 522	1 677	2 627	2 198	1 970	3 141	2 898	28 215	2363	2408	2973	2031	101				
Mrożonki	5 657	6 725	6 294	6 332	7 280	9 490	11 687	12 961	9 070	7 283	5 312	92 952	5789	7248	7734	7048	112				
Susze	1 391	1 319	1 071	817	815	1 276	1 432	1 537	2 447	2 381	2 138	18 024	1797	1682	1277	744	70				
Dżemy	1 468	1 554	1 022	1 190	1 235	1 013	883	1 286	1 341	1 016	1 189	14 028	831	993	1202	1288	126				
Przetwory puszkow.	10 632	13 212	11 437	9 806	8 840	9 732	10 818	11 391	13 016	14 718	10 646	133 242	10803	11331	14082	9902	87				
-ananasy	1 529	2 112	3 206	1 577	1 540	1 426	1 772	1 318	1 371	1 700	1 829	21 183	1507	1097	2065	1324	41				
-brzoskwinie	1 964	2 793	1 821	2 008	1 413	1 285	1 330	2 113	2 355	4 174	2 676	25 269	1779	1884	3452	1228	67				
Owoce świeże	104 908	123 077	105 261	143 361	125 718	128 712	141 669	125 340	124 091	134 979	144 448	1 520 177	125 319	110 679	128 847	99 490	95				
Banany	21 290	29 723	29 511	33 818	22 678	18 665	16 948	20 907	22 408	22 111	23 422	283 674	24483	21511	34000	25234	86				
Owoce cytrusowe	40 103	34 053	23 947	26 012	20 865	17 856	17 430	18 251	27 575	43 117	62 257	382 083	48579	38668	39577	23193	97				
Brzoskwinie i nekt.	250	501	198	8 059	20 092	26 186	30 592	14 053	1 383	69	202	101 716	333	241	429	250	126				
Winogrona	6 126	9 194	8 646	8 408	4 239	11 195	19 238	19 047	19 079	15 249	8 864	135 889	7861	8833	8019	6345	73				
Arbuzy	655	1 073	1 809	7 153	11 557	9 584	10 691	1 276	598	727	369	46 180	407	634	751	2705	150				
Jabłka	530	643	631	1 278	806	1 027	815	1 591	2 164	1 447	800	12 508	869	716	617	674	107				
Przetwory razem	43 078	55 848	44 395	47 866	46 515	54 257	60 243	61 707	73 195	80 487	64 278	676 498	62 086	50 376	54 363	45 996	104				
Soki zagęszczone	11 981	17 404	13 825	16 622	15 407	18 230	17 600	17 842	28 572	35 888	28 175	237 419	28745	14135	17095	15335	111				
-sok pomarańczowy	2 828	4 966	4 154	5 541	4 609	3 072	4 653	3 992	3 606	5 952	5 573	52 976	4444	4317	5836	3862	93				
Mrożonki	8 422	10 576	9 853	9 619	10 698	15 542	20 201	18 450	14 621	12 409	8 409	146 279	9562	11952	12457	11125	113				
Susze	4 228	4 615	3 307	3 133	2 757	3 402	3 603	4 291	6 274	6 907	5 883	52 687	5234	5234	3854	2446	74				
Dżemy	2 421	2 418	1 678	2 383	2 537	2 130	1 838	2 583	2 788	2 025	2 718	27 194	1698	2071	2034	2209	132				
Przetwory puszkow	15 651	20 525	15 495	15 913	14 754	14 734	16 707	18 192	20 394	22 830	18 696	208 491	16361	16703	18700	14652	95				
-ananasy	1 894	2 596	3 836	1 836	1 772	1 597	2 009	1 586	1 436	1 915	1 839	24 499	1415	1132	1965	1141	30				
-brzoskwinie	1 545	2 266	1 373	1 611	1 175	1 002	1 092	1 649	1 857	3 364	2 075	20 078	1380	1504	2775	994	72				

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2017 III	0,31	0,42	0,34	0,54	2,40	0,94	1,34	0,66	0,93	1,47	1,20
IV	0,30	0,37	0,33	0,51	2,77	-	1,31	0,66	0,93	1,57	1,23
V	0,36	0,43	1,03	0,65	2,33	-	1,38	0,69	0,95	1,49	1,16
VI	0,37	0,29	1,43	0,73	2,77	0,88	1,31	0,85	0,97	1,49	1,33
VII	0,41	0,89	1,93	0,58	1,37	1,43	1,65	0,89	1,00	2,17	1,25
VIII	0,46	0,85	1,78	0,65	1,40	1,74	1,77	1,37	1,07	1,66	1,36
IX	0,49	0,58	3,22	0,81	1,79	1,73	1,78	1,39	1,15	1,48	1,49
X	0,40	0,51	3,65	0,52	2,19	1,75	1,75	1,52	1,27	1,55	1,36
XI	0,43	0,43	2,60	0,81	2,67	0,79	1,83	1,75	1,42	1,55	1,58
XII	0,43	0,30	2,07	0,47	1,36	1,30	1,82	1,58	1,53	1,51	1,86
2017 I-XII	0,34	0,44	1,30	0,60	1,78	1,36	1,54	0,94	1,07	1,60	1,32
2018 I	0,45	0,33	2,50	0,43	2,04	2,05	1,85	1,70	1,71	1,66	2,00
II	0,46	0,33	0,80	0,42	2,04	2,11	1,83	1,33	1,69	1,82	1,77
III	0,47	0,28	0,78	0,39	2,59	2,23	1,85	1,36	1,82	1,74	1,85
IV	0,50	0,32	1,79	1,01	1,92	2,12	1,84	1,50	1,70	1,70	1,69
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	106	114	229	259	74	95	99	110	93	98	91
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	167	86	542	198	69	x	140	227	183	108	137

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2017 IV	1,60	1,43	1,60	1,59	1,57	3,59	-	-	-	-	4,70	5,07	5,76	4,74	11,31
V	2,01	1,85	1,98	1,97	1,96	4,34	16,80	-	-	-	5,17	7,09	6,45	4,75	10,36
VI	2,07	-	2,05	2,09	2,08	4,49	6,38	-	9,40	-	4,77	7,51	6,16	4,83	11,06
VII	2,18	-	-	2,18	-	4,67	8,92	7,05	14,14	5,17	3,78	7,10	7,12	5,06	8,66
VIII	2,15	-	-	-	-	4,93	10,94	9,77	-	4,34	3,14	6,56	6,99	5,19	6,18
IX	2,32	-	2,35	2,35	2,32	4,27	9,90	-	-	4,39	3,23	6,23	6,95	5,05	5,78
X	2,32	-	2,36	2,35	2,33	3,87	15,17	-	-	6,37	3,67	5,81	6,15	5,23	6,62
XI	2,33	-	2,36	2,36	2,32	4,00	13,63	-	-	6,50	3,86	5,90	4,97	4,92	9,80
XII	2,27	-	2,29	2,28	2,27	3,67	-	-	-	-	4,19	5,76	4,60	4,44	11,74
2017 I-XII	1,95	1,46	1,92	1,95	1,91	3,94	11,68	8,41	11,77	5,35	4,14	6,01	5,84	4,83	10,20
2018 I	2,60	-	2,60	2,63	2,60	3,98	-	-	-	-	4,48	5,43	5,34	4,32	14,66
II	2,75	-	2,77	2,78	2,75	3,78	-	-	-	-	5,42	5,43	5,67	4,09	13,88
III	2,97	-	2,98	2,99	2,97	4,08	-	-	-	-	5,66	5,68	6,34	4,35	13,40
IV	3,10	-	3,10	3,12	3,10	4,22	-	-	-	-	5,08	5,41	6,43	4,54	11,85
V	2,92	-	2,95	2,90	2,90	4,23	12,56	-	-	-	3,91	8,53	6,55	4,35	11,47
VI	2,76	-	2,78	2,77	2,75	4,37	6,31	4,45	6,49	4,50	3,80	9,54	6,16	4,49	12,33
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>VI 2018</u> <u>V 2018</u>	95	x	94	96	95	103	51	x	x	x	97	112	94	103	107
<u>VI 2018</u> <u>VI 2017</u>	133	x	136	133	132	97	99	x	x	x	80	127	100	93	111

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2017 III	7,30	7,77	2,28	2,73
IV	7,20	7,73	2,24	2,78
V	7,20	7,67	2,25	2,85
VI	7,23	7,60	2,23	2,86
VII	7,27	7,83	2,23	2,92
VIII	7,43	7,93	2,23	2,89
IX	7,73	8,17	2,21	2,82
X	7,60	8,10	2,31	2,87
XI	7,63	8,30	2,48	2,82
XII	7,67	8,33	2,59	2,79
2017 I-XII	7,41	7,91	2,29	2,81
2018 I	7,97	8,40	2,42	2,71
II	7,73	8,56	2,43	2,69
III	7,93	8,53	2,42	2,63
IV	7,93	8,50	2,40	2,66
V	7,63	8,43	2,43	2,64
Wskaźniki zmian cen (%)				
<u>V 2018</u> IV 2018	96	99	101	99
<u>V 2018</u> V 2017	106	110	108	93

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2017 III	2,43	5,76	-	-	-	-	15,20	5,07	5,17	6,42	6,44
IV	2,49	6,05	-	-	-	-	12,41	5,30	5,19	6,51	6,95
V	2,78	6,33	-	-	16,89	-	12,15	5,51	5,49	8,12	8,03
VI	3,23	6,74	-	18,82	8,77	47,20	12,75	5,40	5,70	8,95	8,56
VII	3,47	6,98	7,87	16,58	11,65	25,80	11,71	4,86	6,27	9,07	9,04
VIII	3,55	6,56	6,43	-	15,13	23,98	8,15	4,32	6,69	8,77	8,53
IX	3,56	6,06	6,30	-	-	24,04	7,30	4,25	6,69	8,33	8,48
X	3,53	5,92	7,55	-	-	-	8,26	4,41	6,67	7,70	7,93
XI	3,58	5,92	-	-	-	-	10,43	4,59	6,14	7,71	6,25
XII	3,59	5,91	-	-	-	-	12,80	4,69	5,39	7,52	5,26
2017 I-XII	3,08	6,07	7,04	17,70	13,11	30,26	11,94	4,81	5,80	7,68	7,21
2018 I	3,61	6,00	-	-	-	-	16,56	4,93	5,43	7,33	5,70
II	3,71	6,00	-	-	-	-	16,21	5,64	5,41	7,32	6,25
III	3,81	6,05	-	-	-	-	14,89	5,80	5,47	7,21	6,54
IV	3,91	6,17	-	-	-	-	13,88	5,72	5,30	7,35	6,77
V	4,01	6,39	-	-	14,73	-	13,79	4,99	5,54	8,68	7,03
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>V 2018</u> IV 2018	103	104	x	x	x	x	99	87	105	118	104
<u>V 2018</u> V 2017	144	101	x	x	87	x	113	91	101	107	88

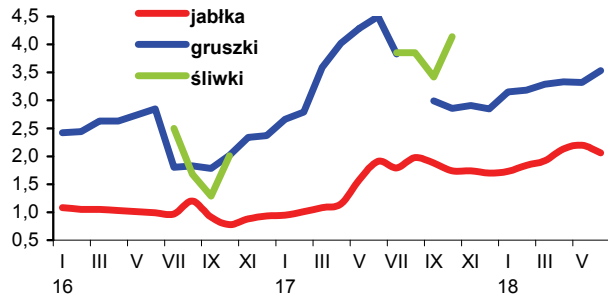
Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

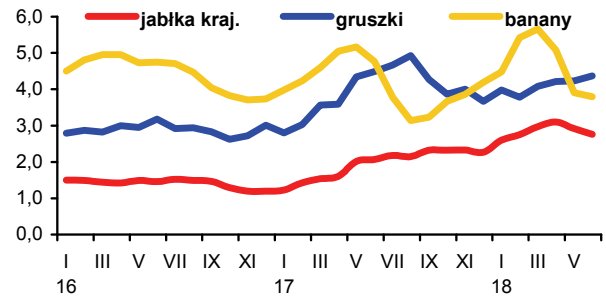
Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2017 III	13,19	3,59	4,23	15,42	9,04	6,47
IV	13,25	3,51	4,21	15,18	8,98	6,44
V	13,53	3,61	4,21	15,28	9,12	6,49
VI	13,47	3,64	4,30	15,40	9,12	6,51
VII	13,67	3,65	4,27	15,62	9,18	6,54
VIII	13,78	3,60	4,28	15,64	9,16	6,56
IX	13,64	3,58	4,26	15,64	9,22	6,58
X	13,81	3,62	4,26	16,22	9,12	6,56
XI	13,61	3,62	4,24	16,22	9,06	6,48
XII	13,64	3,60	4,15	16,46	8,88	6,25
2017 I-XII	13,52	3,60	4,25	15,64	9,07	6,48
2018 I	13,61	3,67	4,25	16,80	8,96	6,36
II	13,78	3,73	4,36	16,58	9,02	6,35
III	13,75	3,73	4,32	16,70	8,92	6,36
IV	13,81	3,75	4,30	16,86	8,96	6,42
V	13,89	3,85	4,40	16,72	8,90	6,45
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>V 2018</u> <u>IV 2018</u>	101	103	102	99	99	100
<u>V 2018</u> <u>V 2017</u>	103	107	105	109	98	99

Źródło: Dane GUS.

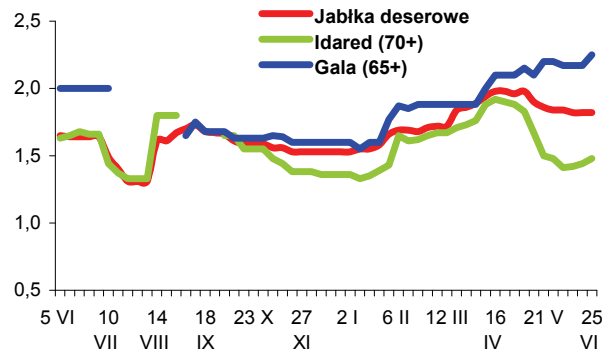
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2016-2018 (zł/kg)

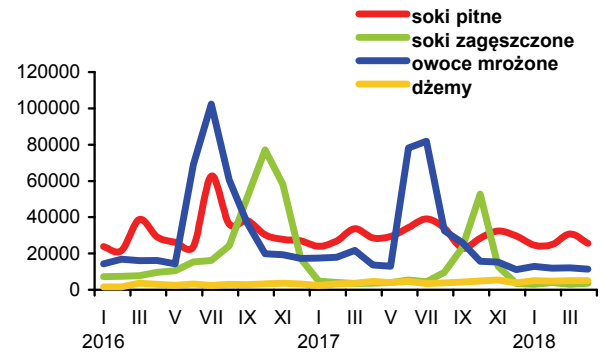
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2016-2018 (zł/kg)

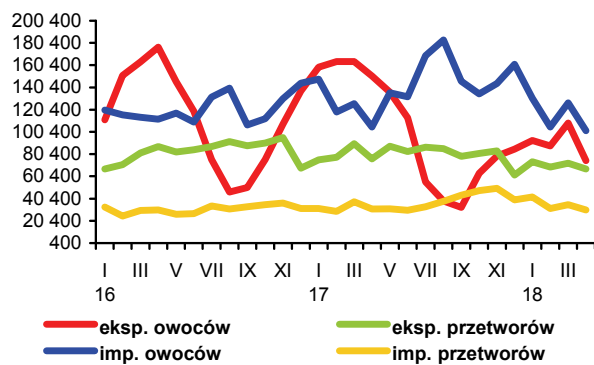
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od VI. 2017 r. do VI. 2018 r. (zł/kg)

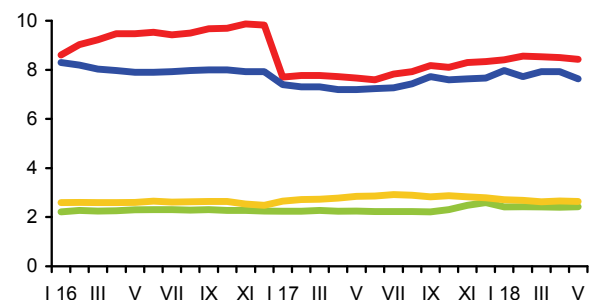
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 (tony)

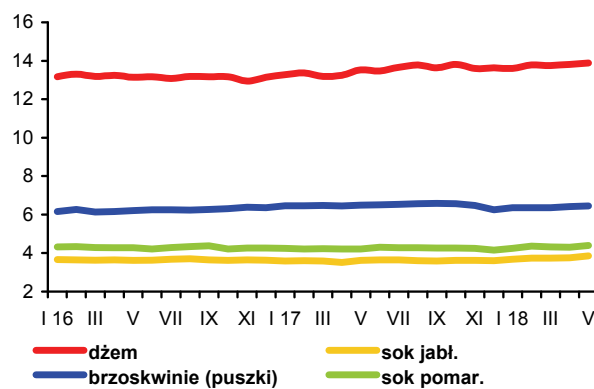
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w latach 2016-2018 (tony)

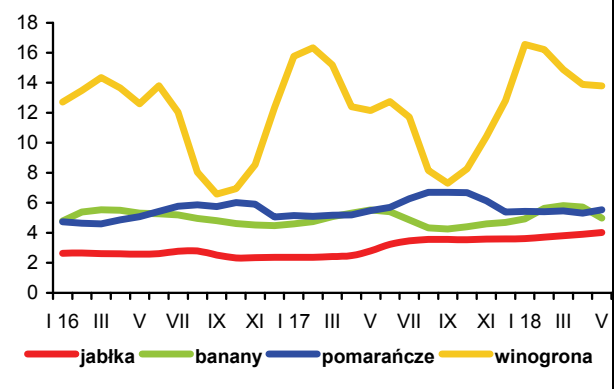
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w latach 2016-2018 (zł/kg)

Po okresie słabszej koniunktury w IV kwartale 2017 r. i w styczniu 2018 r., w kolejnych miesiącach br. sytuacja na światowym rynku mleka stopniowo się poprawiała. Świadczą o tym systematyczne zwwyżki cen podstawowych artykułów mleczarskich na giełdach towarowych. Szczególnie dynamicznie rosły ceny masła, pod wpływem utrzymującego się dużego zapotrzebowania na ten tłuszcz na świecie, głównie w krajach rozwijających się gospodarczo. W styczniu ceny masła na giełdach Europy Zachodniej wyniosły 4105 EUR/t, a w czerwcu 6129 EUR/t (wzrost o 49,3%). Na uwagę zasługuje również wyraźny w tym czasie wzrost cen chudego mleka w proszku (o 17,3% do 1599 EUR/t), ale z powodu dużych zapasów w krajach unijnych nadal były one relatywnie niskie. Ceny pełnego mleka w proszku wzrosły o 15,8% do 2894 EUR/t. Najmniejszą dynamikę wykazywały ceny sera Cheddar. W krajach UE-28 ceny zbytu tego sera w okresie od stycznia do czerwca wzrosły średnio o 7,4% do 3355 EUR/t (na giełdzie w Chicago Cheddar podrożał o 9,7% do 2972 EUR/t)¹.

Na rynku krajowym, z uwagi na sezonowy wzrost podaży, notowany jest spadek cen skupu mleka surowego. W maju, w porównaniu z kwietniem, dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego zwiększyły się o 6,9% do ok. 1,05 mld litrów, a średnia cena skupu obniżyła się o 2,2% do 129,2 zł/hl. Po raz pierwszy od sierpnia 2016 r. cena mleka spadła również w relacji rocznej (o 1,8%). W ciągu pięciu miesięcy br. mleczarnie zakupiły ok. 4,86 mld litrów mleka, tj. o 3,1% więcej niż w takim samym okresie 2017 r., po średniej cenie 134,5 zł/hl, tj. o 2,1% wyższej niż przed rokiem.

Na targowiskach za krowę dojną płacono w maju 3087 zł, tj. o 1,1% więcej niż w kwietniu, a za jałówkę 1-roczną 2106 zł, tj. tylko o 0,2% mniej. W okresie styczeń-maj br. przeciętny poziom cen krów był o 0,7% wyższy, a jałówek o 6,1% niższy niż w analogicznym okresie 2017 r.

Wraz ze zwwyżką cen na zachodnioeuropejskich giełdach rosły ceny zbytu większości przetworów mlecznych na rynku krajowym. Najbardziej drożało masło, którego Polska jest znaczącym producentem w Unii Europejskiej, zajmując piąte miejsce, po Niemczech, Francji, Holandii i Irlandii. W maju ceny zbytu masła w blokach, które w dużej części trafia na eksport, wzrosły o 12,6% w porównaniu z kwietniem, przy wzroście cen masła konfekcjonowanego o 7,7% i masła z dodatkiem oleju o 1,4%. Podrożały także sery dojrzewające (o 1,8-5,9%) oraz chude mleko w proszku, jogurt owocowy i śmietana „kremówka” (o 1,0-1,2%), natomiast potaniało półtłuste mleko UHT (o 1,5%), przy znacznie mniejszych zmianach cen pozostałych przetworów (od -0,7 do +0,5%). W okresie styczeń-maj br. przeciętny poziom cen większości przetworów mlecznych był wyższy niż w takim samym okresie ub.r. Wyższe były głównie ceny śmietany (o 12-14%), masła (o 9-13%) oraz jogurtów (o 4-8%), przy znacząco niższych cenach chudego mleka w proszku (o ok. 26%) i serów dojrzewających (o 8-9%).

W handlu detalicznym średni poziom cen artykułów mleczarskich (bez masła) w maju nie zmienił się w odniesieniu do kwietnia. Złożył się na to wzrost cen śmietany (o 0,9%), mleka zagęszczonego i w proszku (o 0,6%) i twarogów (o 0,3%) oraz spadek cen jogurtów (o 0,7%)

i grupy produktów pod nazwą „napoje i inne produkty mleczne” (o 0,5%), przy minimalnych zmianach cen pozostałych przetworów. Pod wpływem wzrostu cen zbytu w kwietniu zaczęło drożeć masło. W maju jego ceny wzrosły o 1,1% w skali miesiąca. W okresie pięciu miesięcy br. przeciętny poziom cen przetworów mlecznych i masła był odpowiednio o 4,5 i 23,0% wyższy niż w takim samym okresie ub.r.

W ciągu czterech miesięcy br., w porównaniu z analogicznym okresem ub.r., zakłady przemysłu mleczarskiego zwiększyły produkcję prawie wszystkich grup przetworów, w wyniku wzrostu dostaw surowca mlecznego o 3,0%. Pod wpływem dynamicznie rozwijającego się eksportu najbardziej wzrosła produkcja masła i tłuszczów mlecznych (o 13,5%), co skutkowało zwiększeniem produkcji chudego mleka w proszku o 8,4%. Wzrosła również produkcja mleka zagęszczonego (o 11,7%), napojów mlecznych innych niż jogurty (o 8,3%), serów dojrzewających i topionych (po 7,3%) oraz twarogów i śmietany (o 2-3%). W wyniku wzrostu produkcji serów i twarogów uzyskano o 23,1% więcej suszonej serwatki. Natomiast zmniejszyła się produkcja jogurtów (o 2,3%), z uwagi na spadek popytu wynikający z rosnącej konkurencji ze strony innych, tańszych napojów mlecznych. Poza tym nieznacznie ograniczono produkcję mleka płynnego i pełnego mleka w proszku.

Wyniki handlu zagranicznego branży mleczarskiej w okresie styczeń-kwiecień 2018 r. były lepsze niż w analogicznym okresie 2017 r. Eksport przetworów mlecznych zwiększył się o 6,9% do ok. 1,48 mld litrów w przeliczeniu na mleko surowe. Wzrost produkcji przełożył się na zwiększenie wywozu masła (o 40,1%), a także serów i twarogów, mleka w proszku, mleka płynnego i śmietany oraz lodów (o 8-11%), przy zmniejszeniu eksportu kazeiny (o 35,2%), a także suszonej serwatki, jogurtów i innych napojów mlecznych (o 1-2%). Wpływy z eksportu zwiększyły się o 3,6% do 714,2 mln EUR. Niższa dynamika eksportu w ujęciu wartościowym niż ilościowym była wynikiem spadku cen transakcyjnych mleka w proszku (o 36,2%), suszonej serwatki (o 15,7%) oraz mleka płynnego i śmietany (o 6,9%). Natomiast ceny eksportowe masła wzrosły o 10,8% i w efekcie, przy zwiększeniu wolumenu, wartość eksportu tego tłuszczu wzrosła aż o 55,2%. Ceny uzyskane w eksporcie pozostałych przetworów wzrosły o 2-7%.

Import w tym czasie zwiększył się tylko o 0,2% do 576,0 mln litrów w ekwiwalencie mleka surowego, a jego wartość, w wyniku niższych cen transakcyjnych większości przetworów, spadła o 1,7% do 290,7 mln EUR. Zatem ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zwiększyła się o 11,7% do 901,4 mln litrów w przeliczeniu na mleko surowe, a wartość dodatniego salda wymiany wzrosła o 7,6% do 423,5 mln EUR.

¹. Dairy Economic Consulting, CLAL, www.clal.it (odczyt: 06.07.2018).

Teresa Zdziarska

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardo ych parametrach (zł/100 kg)
2016 I-XII	10 809,6	110,76	.
2017 I-XII	11 312,9	139,05	.
2017 III	967,8	131,49	131,03
IV	954,4	130,93	129,95
V	1012,8	131,62	130,10
VI	982,9	133,01	131,53
VII	998,8	134,96	133,83
VIII	972,1	139,70	138,97
IX	915,9	144,95	143,80
X	913,6	148,42	146,97
XI	872,0	151,24	151,40
XII	931,5	152,49	151,58
2018 I	960,1	142,12	141,67
II	883,0	135,24	137,26
III	984,0	134,20	136,38
IV	981,2	132,17	134,00
V	1 048,7	129,20	131,33
Wskaźnik zmian w %			
V 2018 IV 2018	106,9	97,8	98,0
V 2018 V 2017	103,5	98,2	100,9

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich^a (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2016 I-XII	3 143,2	153,9	35,3	378,2	343,8	202,5	441,0	321,2
2017 I-XII	3 239,2	145,2	34,4	359,7	367,1	209,9	451,0	330,8
2017 III	280,8	13,1	2,4	34,2	32,5	17,8	43,3	28,0
IV	270,6	14,5	2,8	30,3	32,2	17,3	37,1	26,0
V	288,6	13,8	3,7	34,7	33,9	18,4	39,5	29,6
VI	263,5	14,7	3,2	33,8	33,1	16,6	35,9	26,7
VII	271,2	13,0	2,3	30,2	32,3	18,5	35,9	27,7
VIII	273,3	10,7	2,6	32,0	31,6	17,3	37,9	30,0
IX	266,5	10,2	2,4	27,4	29,8	16,4	36,2	27,6
X	268,7	8,1	2,2	29,4	30,6	17,6	38,4	27,5
XI	250,8	8,9	1,9	27,5	27,6	17,3	39,1	27,9
XII	282,2	13,9	2,6	23,0	28,6	18,8	35,7	28,3
2018 I	273,9	14,1	3,1	29,9	30,6	21,1	38,3	28,0
II	248,7	12,9	3,3	27,5	28,6	19,5	37,6	27,0
III	273,8	14,3	3,2	31,8	33,3	19,4	44,2	29,0
IV	272,1	14,9	3,9	29,7	30,9	18,5	36,0	29,2
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
IV 2018 III 2018	99,4	103,8	122,7	93,2	92,7	95,7	81,5	100,8
IV 2018 IV 2017	100,6	102,5	136,2	97,8	96,0	107,1	97,1	112,4

^a dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2017 III	1,86	2,01	8,53	13,37	18,14	19,27	0,97	5,78	10,11	14,15
IV	1,86	2,00	8,27	13,05	18,56	19,59	0,99	5,75	10,07	14,04
V	1,86	2,00	8,21	13,11	19,55	20,01	0,99	5,80	10,12	14,34
VI	1,87	2,03	8,33	13,37	21,31	21,37	1,00	5,92	10,13	15,09
VII	1,88	2,05	8,20	13,71	23,23	23,64	1,01	5,97	10,15	15,20
VIII	1,93	2,06	8,12	13,97	25,03	25,89	1,01	6,16	10,19	15,36
IX	1,94	2,09	8,02	14,19	26,80	27,60	1,01	6,43	10,20	15,47
X	1,96	2,11	7,69	14,27	25,55	27,23	1,03	6,60	10,31	15,36
XI	1,96	2,11	7,47	13,84	23,88	25,87	1,05	6,59	10,31	14,96
XII	1,95	2,10	7,05	13,26	22,11	24,52	1,03	6,56	10,23	14,41
2018 I	1,94	2,09	6,58	12,99	18,73	21,32	1,04	6,52	10,22	13,48
II	1,94	2,07	6,45	12,56	19,09	20,98	1,02	6,45	10,27	13,55
III	1,94	2,05	6,22	12,58	19,89	22,00	1,03	6,45	10,26	13,37
IV	1,94	2,02	6,17	12,52	20,81	22,39	1,00	6,46	10,32	12,89
V	1,93	2,01	6,23	12,53	23,43	24,11	1,01	6,49	10,35	13,12
VI ^a	1,88	1,89	5,84	11,11	23,15	25,30	.	6,05	9,23	12,29
Wskaźnik zmian w %										
V 2018 IV 2018	99,5	99,5	101,0	100,1	112,6	107,7	101,0	100,5	100,3	101,8
V 2018 V 2017	103,8	100,5	75,9	95,6	119,8	120,5	102,0	111,9	102,3	91,5

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR MRiRW notowane 24 VI 2018 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcyj. (200 g)	Kefir (400 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2017 III	2,55	2,73	16,46	3,44	4,99	2,00	1,26	1,68	13,96	20,61
IV	2,57	2,73	16,37	3,44	4,98	2,00	1,26	1,68	13,93	20,55
V	2,54	2,77	16,51	3,49	5,03	2,00	1,26	1,67	13,98	20,51
VI	2,54	2,75	16,54	3,48	5,12	2,00	1,26	1,68	14,06	20,62
VII	2,55	2,76	16,46	3,49	5,78	2,00	1,27	1,68	13,90	20,93
VIII	2,57	2,76	16,21	3,50	6,37	2,03	1,28	1,71	14,07	21,32
IX	2,59	2,80	16,30	3,51	6,80	2,03	1,29	1,77	14,09	21,36
X	2,60	2,80	16,36	3,45	7,08	2,05	1,28	1,81	14,04	21,38
XI	2,63	2,77	16,14	3,52	7,00	2,08	1,31	1,83	14,17	21,49
XII	2,64	2,78	16,22	3,52	6,75	2,08	1,33	1,83	14,08	21,52
2018 I	2,65	2,78	16,22	3,52	6,35	1,98	1,33	1,82	14,20	21,21
II	2,62	2,77	16,31	3,54	5,95	1,97	1,35	1,81	14,01	20,75
III	2,61	2,76	16,43	3,53	5,91	1,99	1,35	1,82	14,06	20,69
IV	2,63	2,75	16,33	3,49	5,91	1,99	1,35	1,81	14,10	20,65
V	2,64	2,75	16,59	3,51	5,99	1,97	1,35	1,82	14,11	20,48
Wskaźnik zmian w %										
V 2018 IV 2018	100,4	100,0	101,6	100,6	101,4	99,0	100,0	100,6	100,1	99,2
V 2018 V 2017	103,9	99,3	100,5	100,6	119,1	98,5	107,1	109,0	100,9	99,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2016 I-XII	107,9	234,8	45,2	607,1	92,6	222,3	116,6	88,4	16,7	254,0	63,3	61,1
2017 I-XII	120,6	243,4	56,9	598,2	96,8	214,9	96,4	92,7	19,5	202,3	72,1	91,6
2017 III	13,8	21,7	5,5	50,6	9,1	21,5	9,7	8,5	1,4	16,2	6,7	8,7
IV	12,4	20,6	3,9	55,3	8,3	18,2	7,6	7,8	1,5	14,9	5,1	6,3
V	13,1	21,2	5,2	57,9	9,5	19,4	8,2	8,2	1,7	19,6	6,9	12,0
VI	12,9	20,6	5,4	56,5	8,8	18,7	6,5	6,8	1,8	18,9	5,3	14,8
VII	11,7	22,5	5,6	55,2	8,5	17,8	5,9	7,3	1,3	18,5	5,1	12,0
VIII	6,4	22,3	6,2	49,9	8,5	16,9	8,1	6,8	1,7	18,6	6,4	9,7
IX	7,1	20,2	4,5	45,8	7,6	16,0	6,0	7,5	1,9	17,8	6,5	5,3
X	7,9	19,4	4,8	47,4	7,3	17,6	6,3	8,9	1,5	14,9	6,1	4,4
XI	8,7	19,7	3,7	45,3	7,3	17,1	8,2	9,0	2,0	18,6	6,8	3,5
XII	6,8	17,5	2,9	44,2	5,8	14,8	10,2	7,7	1,6	12,2	4,9	4,3
2018 I	11,2	21,8	7,5	56,5	8,3	20,9	8,5	8,1	1,4	14,9	6,3	7,7
II	9,2	20,0	6,7	45,5	7,9	18,1	8,0	6,0	1,6	20,7	5,8	6,0
III	12,9	23,5	6,2	56,1	8,5	17,5	9,2	6,8	2,2	17,9	6,2	9,2
IV	16,5	20,9	5,6	55,3	8,1	19,8	7,3	6,6	1,7	16,9	5,6	7,2
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	127,3	88,9	89,2	98,7	96,1	113,3	79,2	97,6	76,5	94,4	89,6	78,7
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	132,7	101,5	143,2	100,1	98,5	108,4	96,1	85,1	117,0	112,8	108,9	114,5

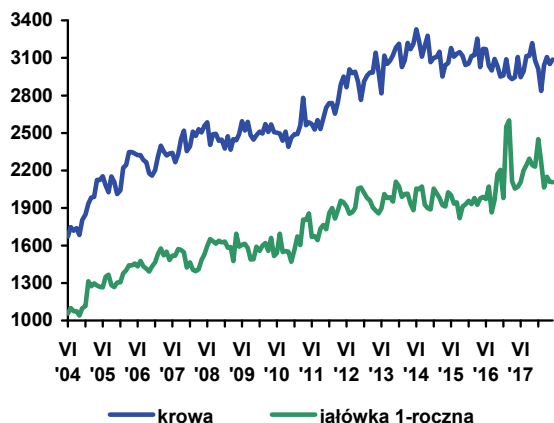
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

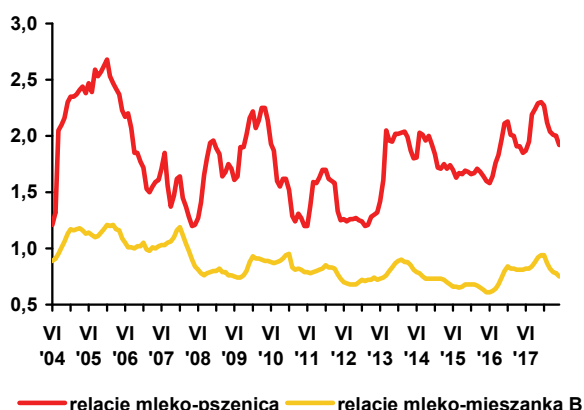
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2016 I-XII	1 755	2 663	2 901	461	1 110	675	1 992	3 252	3 698	504	1 148	491
2017 I-XII	2 029	3 038	4 664	644	1 216	995	1 669	3 504	5 356	772	1 144	534
2017 III	2 280	2 933	3 896	650	1 212	911	1 366	3 405	4 380	651	1 063	549
IV	2 220	2 886	3 902	578	1 197	1 092	1 559	3 153	4 657	641	1 104	662
V	2 265	2 937	4 232	567	1 224	1 177	1 414	3 513	4 871	718	1 146	464
VI	1 823	2 999	4 637	674	1 197	1 130	1 623	3 804	5 156	765	1 140	351
VII	1 832	3 105	5 181	649	1 191	1 078	2 010	3 484	5 624	897	1 261	447
VIII	1 928	3 205	5 364	697	1 202	1 100	1 852	3 843	6 026	927	1 122	503
IX	1 814	3 198	5 722	756	1 260	1 032	1 886	3 728	6 381	906	1 109	568
X	1 931	3 179	5 549	698	1 261	875	1 975	3 471	6 379	946	1 166	718
XI	1 497	3 115	4 917	660	1 263	838	1 840	3 498	5 779	816	1 175	899
XII	1 773	3 000	4 606	623	1 253	710	1 488	3 380	5 637	687	1 201	617
2018 I	1 373	2 925	4 042	543	1 251	812	1 133	3 376	5 568	871	1 105	460
II	1 601	2 972	4 176	557	1 290	770	1 327	3 553	5 012	610	1 109	588
III	1 565	3 009	4 496	590	1 300	804	1 573	3 493	4 968	597	1 118	485
IV	1 333	2 974	4 534	562	1 250	927	1 446	3 500	5 204	512	1 060	577
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	85,2	98,8	100,8	95,3	96,2	115,3	91,9	100,2	104,8	85,8	94,8	119,0
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	60,0	103,0	116,2	97,2	104,4	84,9	92,8	111,0	111,7	79,9	96,0	87,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

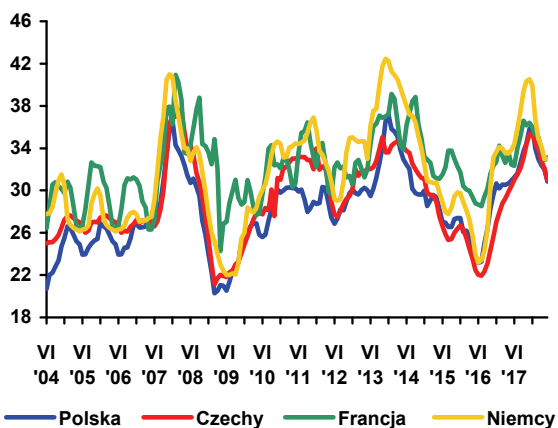
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

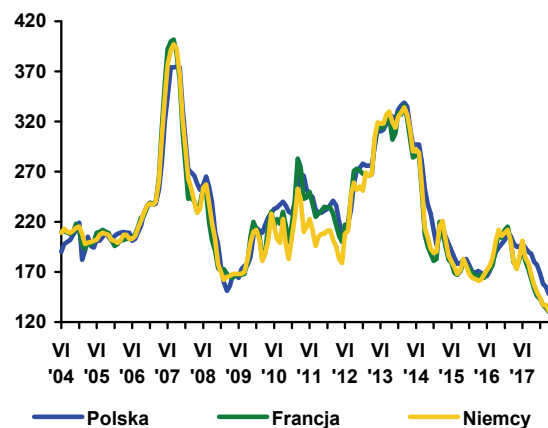
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

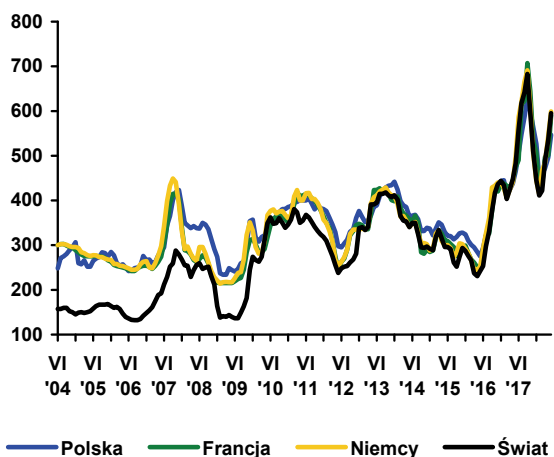
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

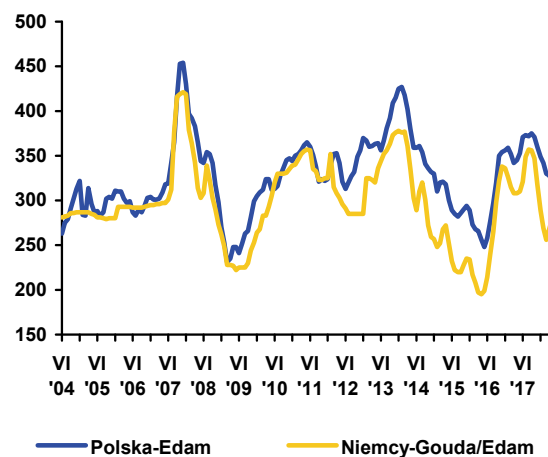
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

Dorota Pasińska

Zgodnie z przewidywaniami OECD-FAO w następnej dekadzie globalny popyt na wołowinę wzrośnie, a będzie temu towarzyszyć zwiększenie produkcji przede wszystkim w Ameryce Północnej, Australii i Brazylii, konsumpcja wołowiny wzrośnie o ok. 8% w krajach rozwiniętych, a w krajach rozwijających się o ok. 21%. Spożycie na jednego mieszkańca w krajach rozwijających się nadal będzie niższe niż w krajach rozwiniętych. Wzrostowi konsumpcji wołowiny będzie sprzyjać przyrost ludności w Azji, pozytywne postrzeganie wołowiny przez chińskich nabywców (jako mięso zdrowsze i wolne od chorób), a także znaczny wzrost

spożycia w Kazachstanie, Turcji i Wietnamie. Nominalne ceny wołowiny będą najprawdopodobniej obniżyć się do 2024 r., co będzie rezultatem większej produkcji, jednak pod koniec dekady pogłowie w szczególności krów obniży się, ulegnie spowolnieniu tempo wzrostu produkcji i w efekcie ceny zaczną zwiększać się.

W okresie styczeń-maj 2018 r. skupiono 178,7 tys. t bydła (wagi żywej), tj. o 5,1% więcej niż w roku poprzednim, a przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego zatrudniające 50 i więcej pracowników wytworzyły 78,5 tys. t wołowiny (spadek o 3,3%). Średnia cena skupu bydła wyniosła w tym okresie 6,51 zł/kg i była o 4,3% wyższa niż przed rokiem, a w maju 2018 r. – 6,63 zł/kg (wzrost o 0,8% w porównaniu z kwietniem 2018. r.). W maju 2018 r. cena skupu młodego bydła wyniosła 6,80 zł/kg i była o 1,0% wyższa niż przed miesiącem i o 5,6% wyższa niż w maju 2017 r. Opłacalność produkcji (mierzona relacją cen żywoc: mieszanka B2 dla opasów) w pierwszych dwóch miesiącach 2018 r. była korzystniejsza niż w analogicznych okresach roku poprzedniego, w marcu br., była niższa niż przed rokiem, a w okresie kwiecień-maj 2018 r. była podobna do tej w analogicznych okresach roku poprzedniego.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen skupu bydła oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu czerwca 2018 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu notowano w regionie północnym (6,40 zł/kg), a najwyższe w regionie południowym (6,96 zł/kg). Ćwierci z krów były najtańsze w regionie południowym (11 867 zł/t), a byków w regionie centralnym (13 465 zł/t), natomiast ceny ćwierci z byków do dwóch lat i krów były najwyższe w regionie północnym (i wynosiły odpowiednio 13 947 zł/tonę i 11 988 zł/t).

Przeciętne ceny tusz w Polsce są niższe niż ich średnia cena w UE. W okresie 11.06-17.06.2018 r. przeciętna cena tusz kategorii A/C/Z' klasy R3² była w Polsce o ok. 12% niższa

niż średnio w UE (378,74 EUR/dt) i wyniosła 332,68 EUR/dt. Tusze kategorii A/C/Z klasy R3 były droższe niż w Polsce również u naszych głównych odbiorców tj. we Włoszech (o 14%), Niemczech (o 11%) i Hiszpanii (o 16%).

W okresie styczeń-maj 2018 r. mięso wołowe zdrożało w detalu średnio o 3,3%, a cielęce o 3,0% (w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego). Ceny detaliczne różnych rodzajów mięsa wołowego zmieniły się nieznacznie. W maju 2018 r. w porównaniu ze grudniem 2017 r. spośród asortymentów monitorowanych przez GUS zdrożały: szponder (mięso wołowe z kością) z 19,49 do 19,86 zł/kg, rostbef i antrykot z 27,98 do 28,20 zł/kg, mięso cielęce z kością z 29,31 do 29,47 zł/kg, mięso cielęce bez kości z 48,29 do 49,15 zł/kg, a mięso wołowe bez kości z udźca staniało z 33,63 do 33,50 zł/kg.

W okresie styczeń-kwiecień 2018 r. eksport produktów wołowych zwiększył się o 3% (do 147 tys. t), co było wypadkową wzrostu wywozu mięsa schłodzonego o 5%, przetworów o 8%, mięsa mrożonego o 1% oraz spadku eksportu bydła żywego o 22%, a także mięsa i podrobów wędzonych o 22%. Eksport z Polski nadal będzie utrzymywać się na relatywnie wysokim poziomie pod warunkiem, że nie wystąpią poważne zakłócenia na rynku (np. choroba guzowata skóry bydła). Import żywca, mięsa, podrobów i przetworów wołowych obniżył się o 7% (do 23 tys. t), o czym zadecydowało zmniejszenie przede wszystkim importu mięsa schłodzonego o 18%. Saldo handlu zagranicznego w ujęciu ilościowym wzrosło do 124 tys. t, a ujęciu wartościowym do 471 mln EUR.

1. A – tusze niekastrowanego młodego bydła w wieku 12 do poniżej 24 miesięcy, C – tusze wykastrowanego bydła męskiego w wieku powyżej 12 miesięcy, Z – tusze młodego bydła w wieku od 8 do poniżej 12 miesięcy.

2. U, R, O – klasy uformowania tuszy, U- tusza bardzo dobra o profilach zasadniczo wypukłych i bardzo dobrze rozwiniętych mięśniach, R - tusza dobra o kształtach prostych na całej długości i dobrze rozwiniętych mięśniach, O - tusza dostateczna o profilu na ogół prostym do wklęsłych i przeciętnie wykształconych mięśniach, 3 - ilość tłuszczu na tuszy oraz w jamie piersiowej, klasa ta charakteryzuje się średnim odtuszczeniem, poza udźcem i łopatką prawie wszędzie mięśnie pokryte tłuszczem, niewielkie złogi tłuszczu w jamie klatki piersiowej.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. t)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ^a	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone	ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone
2017	II	32,0	35,3	1,1	29,8	6,3	3,3	2,1
	III	39,0	40,5	1,3	34,7	7,3	4,1	2,4
	IV	30,9	35,1	1,0	29,7	5,5	3,0	1,9
	V	35,7	39,8	1,1	34,5	5,4	2,7	1,9
	VI	37,2	40,6	1,4	34,9	4,2	2,2	1,5
	VII	38,2	42,5	1,0	37,2	5,4	3,5	1,3
	VIII	37,8	41,3	0,9	35,7	5,1	2,8	1,6
	IX	39,4	44,1	1,0	38,6	6,0	3,5	1,8
	X	38,1	43,1	1,1	37,6	6,6	3,8	2,2
	XI	36,6	38,1	1,2	32,6	7,3	3,7	2,6
	XII	31,8	34,1	1,1	28,8	6,4	3,4	2,3
	2018	I	33,0	35,0	0,9	29,5	7,2	4,3
II		35,8	35,1	0,8	30,1	5,6	3,3	1,5
III		40,5	41,4	0,8	36,2	5,5	3,2	1,5
IV		33,7	35,8	0,8	30,6	5,1	2,8	1,8
V		35,7	x	x	x	x	x	x
w % skupu	sprzed roku	100,0	x	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	105,9	x	x	x	x	x	x

^a dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością ^a w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2017	II	6,19	9,32	25,03	27,00	4,04	4,36
	III	6,19	8,79	25,09	26,95	4,05	4,35
	IV	6,24	8,87	25,18	27,04	4,04	4,33
	V	6,28	9,13	25,19	27,05	4,01	4,31
	VI	6,23	9,21	25,18	27,12	4,04	4,35
	VII	6,19	9,23	25,34	27,16	4,09	4,39
	VIII	6,36	8,55	25,34	27,27	3,98	4,29
	IX	6,31	8,81	25,33	27,42	4,01	4,35
	X	6,44	6,74	25,55	27,59	3,97	4,28
	XI	6,52	9,66	25,59	27,71	3,92	4,25
	XII	6,68	10,60	25,70	27,98	3,85	4,19
	2018	I	6,58	10,04	25,57	28,15	3,89
II		6,47	9,60	25,59	28,21	3,96	4,36
III		6,34	9,86	25,70	28,30	4,05	4,46
IV		6,58	9,55	25,71	28,34	3,91	4,31
V		6,63	9,74	x	28,20	x	4,25
w % ceny	sprzed roku	105,6	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	100,8	x	x	x	x	x

^a obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

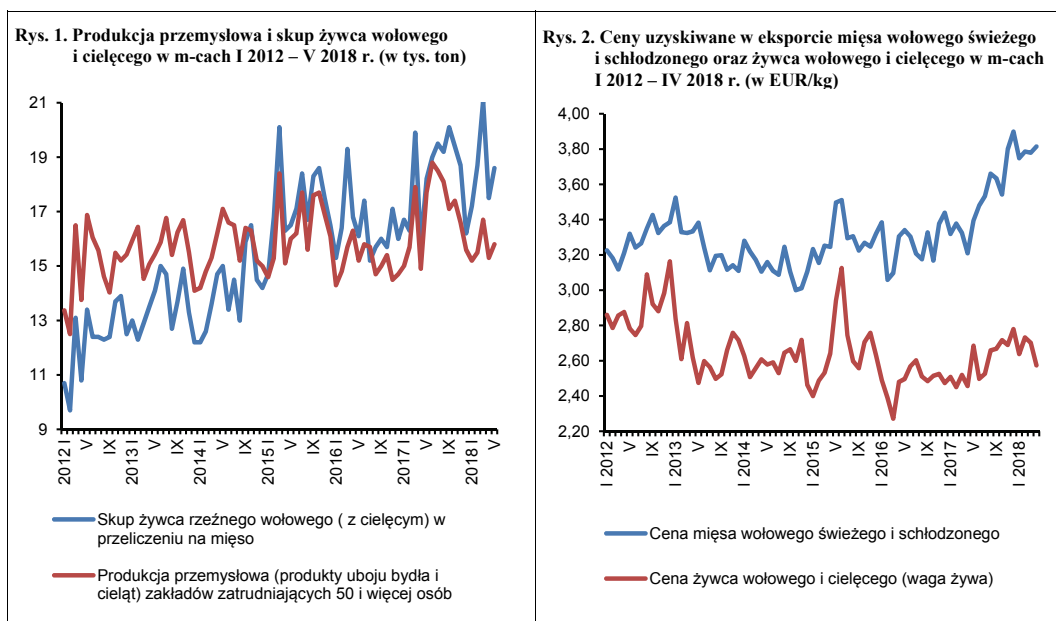
Wyszczególnienie	IX 2017	X 2017	XI 2017	XII 2017	I 2018	II 2018	III 2018	IV 2018	V 2018	VI 2018
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	6,50	6,57	6,71	6,72	6,69	6,88	6,86	6,86	6,85	6,89
Byki (12-24 miesiące)	7,36	7,53	7,67	7,61	7,54	7,56	7,50	7,50	7,38	7,42
Krowy	5,20	5,29	5,39	5,40	5,34	5,39	5,47	5,50	5,74	5,74
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	12,83	13,08	13,00	12,92	13,33	12,93	12,80	13,60	12,41	13,49
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	13203	13497	13892	14022	13680	13722	13671	13710	13862	13768
ćwierci z krów rzeźnych	11160	11145	11215	11300	11230	11252	11556	11829	11526	11933
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	381,01	382,87	387,43	391,84	389,40	384,84	386,13	384,09	378,51	378,74
Polska	329,18	338,68	345,97	344,49	344,93	344,53	337,97	340,58	330,84	332,68

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Tab. 4. Ceny tusz kategorii A/C/Z klasy R3 w wybranych krajach UE (w EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Niemcy	Irlandia	Hiszpania	Francja	Włochy	Polska	Wielka Brytania	EU		
2017	III	371,60	380,66	380,94	337,74	405,26	315,52	412,79	372,07	
	IV	361,96	395,37	379,44	337,55	398,41	317,63	421,87	371,66	
	V	360,54	406,45	381,50	337,77	391,78	321,72	427,29	372,80	
	VI	361,84	408,60	381,67	338,97	387,51	319,48	425,47	372,64	
	VII	364,10	400,48	384,04	340,01	394,89	317,40	428,81	374,10	
	VIII	379,90	385,05	385,26	345,24	403,70	326,37	423,02	377,40	
	IX	384,79	374,49	390,74	348,24	411,50	330,31	429,18	381,40	
	X	394,43	369,25	391,68	352,85	419,65	336,90	422,08	383,63	
	XI	405,12	373,78	394,29	356,35	423,43	346,04	423,49	387,44	
	XII	410,69	391,30	398,03	356,56	427,48	346,56	425,05	390,64	
	2018	I	403,41	395,01	397,39	352,52	426,89	347,11	420,12	389,26
		II	396,22	388,17	397,63	347,47	422,62	345,79	414,09	385,78
III		398,55	392,64	395,43	347,80	417,26	338,53	416,05	386,07	
IV		391,42	398,35	394,28	342,79	403,32	338,87	427,07	382,51	
V		375,02	411,13	393,88	337,49	389,70	333,10	429,49	378,75	

Źródło: Dane KE.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF.

W Polsce, w II kwartale 2018 r. pogłębiła się spadkowa tendencja cen żywca wieprzowego. W I kwartale 2018 r. przeciętna cena skupu wyniosła ok. 4,44 zł/kg i była o 9,6% niższa niż rok wcześniej. W II kwartale cena ta, wprawdzie sezonowo wzrosła do ok. 4,55 zł/kg, ale w odniesieniu do ceny z II kwartału 2017 r. była niższa o ok. 17%. W maju jej roczny spadek był największy i wyniósł 20%, a cena żywca wieprzowego - 4,44 zł/kg. W czerwcu cena żywca wieprzowego wyniosła 4,69 zł/kg i była o 16% niższa niż przed rokiem.

Spadek cen trzody ma miejsce w wielu krajach Unii Europejskiej i wyraża się sukcesywną obniżką średniej ceny w UE-28. W I kwartale 2018 r. przeciętna cena trzody klasy E, w UE-28 wyniosła 141,29 EUR/100 kg i była o 8% niższa niż rok wcześniej. W Polsce, cena wyrażona w euro w I kwartale wyniosła 140,53 EUR i była o 7% niższa niż w I kwartale 2017 r. W II kwartale spadek cen zarówno w UE-28, jak i w Polsce pogłębił się. Średnia cena w UE-28 wyniosła ok. 144 EUR/100 kg, a w Polsce ok. 142 EUR/100 kg. Ceny te były niższe niż rok wcześniej odpowiednio o 17% i 19%.

O spadku cen w Unii Europejskiej decydują głównie zwiększone uboje, w stosunku do ubiegłego roku. W I kwartale 2018 r. uboje wyrażone w wadze poubojowej były o 4,2% większe niż rok wcześniej. Duży ich wzrost nastąpił w krajach UE-13, w tym w Polsce o 12%. W Hiszpanii uboje trzody wzrosły o 6,1%, w Holandii o 8,6%, w Belgii o 3,6%, we Francji o 2,2%, w Danii o 1,5%, a w Niemczech o 0,7%.

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na ceny w Unii Europejskiej jest także eksport produktów wieprzowych do krajów trzecich. W I kwartale 2018 r. był on o 1,8% mniejszy niż rok wcześniej. W okresie styczeń-kwiecień (w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku) był natomiast większy o 0,2%, w tym mięsa o 2,3%. W niektórych krajach, w okresie tym nastąpił wzrost eksportu. Największy miał miejsce w Niemczech i w Polsce, odpowiednio o 6,7% i 6,5%. Eksport z Danii zmniejszył się o 2,5%, z Francji o 5%, a z Holandii o 2%. Spadek francuskiego eksportu spowodował, że Polska stała się piątym, wśród krajów UE-28, eksporterem wieprzowiny do krajów trzecich.

Spadkowi cen trzody towarzyszy zazwyczaj spadek cen prosiąt. W I kwartale 2018 r. średnia cena prosiąt w UE-28 wynosiła 47,34 EUR/sztukę i była o 10% niższa niż w I kwartale 2017 r. W Polsce, miał natomiast miejsce wzrost cen prosiąt. Przeciętna cena prosiąt w I kwartale wyniosła 43,89 EUR/sztukę i była o prawie

6% wyższa niż przed rokiem. W jeszcze większym stopniu wzrosła cena prosiąt wyrażona w złotych. W I kwartale 2018 r. przeciętna cena prosiąt wyniosła 188,45 zł/sztukę i była o 10,2% wyższa niż rok wcześniej. Świadczyć to mogło o zainteresowaniu chowem trzody i utrzymywaniu się relatywnie wysokiego importu prosiąt, pomimo spadku opłacalności chowu. Z drugiej jednak strony wzrost cen prosiąt w sytuacji spadku cen tuczników doprowadził do rozszerzenia relacji cen prosiąt do cen trzody, co oznaczało wzrost jednego z ważniejszych elementów kosztów produkcji.

W okresie kwiecień-maj 2018 r. cena prosiąt w UE-28 wyniosła 49,69 EUR/sztukę i była o 16% niższa niż rok wcześniej. W Polsce w okresie tym cena prosiąt obniżyła się z 47 do 44 EUR/sztukę, a więc o zaledwie 6%. Cena wyrażona w złotych była taka sama jak przed rokiem, z tym że w maju, nastąpił jej 3% spadek w skali roku, pierwszy od momentu rozpoczęcia spadkowej tendencji cen żywca wieprzowego. Pomimo niewielkiego obniżenia cen prosiąt relacje ich cen do cen żywca wieprzowego pozostają nadal rekordowo wysokie. W maju relacja ta wynosiła 1:40, co oznacza że jedno prosię było ekwiwalentem 40 kg tuczniaka, podczas gdy w maju 2017 r. 34 kg. Wyraża to skalę wzrostu jednego z podstawowych składników kosztów produkcji. Można więc przypuszczać, że taka sytuacja w połączeniu z relatywnie wąskimi relacjami cen trzody do cen pasz doprowadzi do redukcji pogłowia, co może nastąpić w końcu roku. Symptomy tej redukcji powinny być widoczne w czerwcowym badaniu GUS. Sytuację na rynku trzody dodatkowo może komplikować rozwój choroby ASF. W dniu 02.07.2018 r. GIW poinformował, że stwierdzono sto czterdzieste piąte i sto czterdzieste szóste ognisko ASF u świń, w tym czterdzieste pierwsze i czterdzieste drugie w 2018 r. Pociuszające może być jedynie to, że ogniska wykryte ostatnio nie spowodowały dalszego rozszerzenia stref zagrożenia, czy obszaru objętego ograniczeniami, gdyż ujawniły się w miejscach wcześniejszego występowania choroby.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2016	IX	123,5	105,3	70,4	104,1	58,0	91,6	12,4
	X	129,7	105,1	68,2	98,1	66,4	107,6	1,8
	XI	131,6	102,1	66,4	100,9	60,5	105,2	5,9
	XII	134,8	99,9	61,7	105,5	57,9	95,1	3,8
2017	I	122,9	97,1	63,2	107,3	54,4	103,0	8,8
	II	119,0	94,0	67,8	102,9	52,0	96,5	15,8
	III	137,8	104,7	78,1	123,6	65,3	96,8	12,2
	IV	120,8	100,6	64,2	95,8	55,8	99,3	8,4
	V	125,0	102,1	70,7	106,3	62,1	108,8	8,5
	VI	115,9	97,2	68,3	96,1	59,4	112,7	9,1
	VII	129,0	115,9	66,1	115,2	58,0	106,2	8,1
	VIII	139,4	111,5	71,5	108,8	62,9	102,1	9,5
	IX	133,1	107,8	74,0	105,1	43,3	74,7	10,8
	X	146,7	113,1	78,1	114,5	65,6	98,8	13,8
	XI	147,5	112,1	75,9	114,3	67,7	111,9	7,7
	XII	135,1	100,2	70,6	114,4	64,2	110,9	6,4
2018	I	144,9	117,9	77,3	122,3	65,9	121,1	11,4
	II	123,7	104,0	69,9	103,1	63,7	122,5	6,2
	III	153,0	111,0	80,6	103,2	70,6	108,1	10,0
	IV	134,4	111,3	68,3	106,4	57,3	102,7	11,0
	V	135,3	108,2	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, MF i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek dla tuczników (II faza tuczu), koncentratu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek (II faza tuczu) w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanek	Cena koncentratu w zł/dt	Relacja cen trzoda: koncentrat	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2016	IX	5,29	8,8	7,8	136,31	3,9	254,17	2,1	164
	X	5,02	8,6	7,5	137,21	3,7	252,89	2,0	167
	XI	4,91	8,3	7,2	135,82	3,6	252,25	1,9	171
	XII	5,03	8,6	7,3	138,87	3,6	251,54	2,0	165
2017	I	4,91	8,3	7,1	138,85	3,5	251,64	2,0	167
	II	4,83	8,0	6,9	139,65	3,5	252,69	1,9	172
	III	4,99	8,2	6,9	139,83	3,6	252,84	2,0	175
	IV	5,39	8,8	7,5	137,85	3,9	252,69	2,1	182
	V	5,53	8,7	7,5	137,04	4,0	252,29	2,2	188
	VI	5,61	8,7	7,5	137,43	4,1	252,23	2,2	188
	VII	5,28	8,0	7,0	137,78	3,8	252,37	2,1	193
	VIII	5,29	8,2	7,2	137,94	3,8	252,48	2,1	197
	IX	5,28	8,2	7,3	139,14	3,8	251,45	2,1	189
	X	4,84	7,5	6,7	137,02	3,5	251,04	1,9	188
	XI	4,65	7,2	6,3	138,37	3,4	250,80	1,9	187
	XII	4,56	7,0	6,1	138,80	3,3	250,24	1,8	183
2018	I	4,26	6,5	5,7	139,02	3,1	251,53	1,7	194
	II	4,43	6,8	5,9	139,47	3,2	251,48	1,8	186
	III	4,63	7,1	6,1	139,63	3,3	252,47	1,8	185
	IV	4,51	6,9	5,8	139,10	3,2	252,98	1,8	188
	V	4,44	6,8	5,9	139,41	3,2	253,93	1,7	181

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2016	IX	6,93	13,27	20,26	12,64	14,50	24,86	15,59	109,3	122,7	122,7
	X	6,58	13,17	20,34	12,71	14,57	25,04	14,57	110,6	123,1	123,1
	XI	6,43	13,10	20,30	12,71	14,41	25,08	15,93	110,0	123,5	125,3
	XII	6,59	13,24	20,34	12,71	14,53	24,93	15,83	109,7	122,6	124,5
2017	I	6,43	13,13	20,32	12,62	x	25,01	x	x	123,0	x
	II	6,33	12,99	20,34	12,67	x	25,16	x	x	123,7	x
	III	6,40	13,05	20,39	12,72	x	24,97	x	x	122,5	x
	IV	7,05	13,44	20,47	12,90	x	25,12	x	x	122,7	x
	V	7,23	13,68	20,65	13,11	x	25,25	x	x	122,3	x
	VI	7,33	13,74	20,79	13,29	x	25,41	x	x	122,2	x
	VII	6,90	13,70	20,79	13,39	x	25,60	x	x	123,1	x
	VIII	6,91	13,66	20,81	13,44	x	25,75	x	x	123,7	x
	IX	6,90	13,60	20,90	13,50	x	25,93	x	x	124,1	x
	X	6,32	13,44	20,91	13,47	x	26,15	x	x	125,1	x
	XI	6,07	13,30	20,84	13,46	x	26,15	x	x	125,5	x
	XII	5,95	13,34	20,88	13,56	x	26,26	x	x	125,8	x
2018	I	5,55	13,02	20,71	13,47	x	26,35	x	x	127,2	x
	II	5,78	12,94	20,60	13,42	x	26,41	x	x	128,0	x
	III	6,04	13,06	20,65	13,44	x	26,29	x	x	127,3	x
	IV	5,88	12,97	20,59	13,44	x	26,42	x	x	128,3	x
	V	5,79				x	26,56	x	x		x

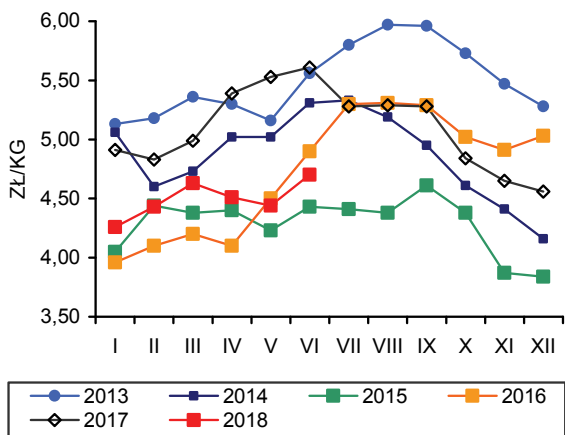
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

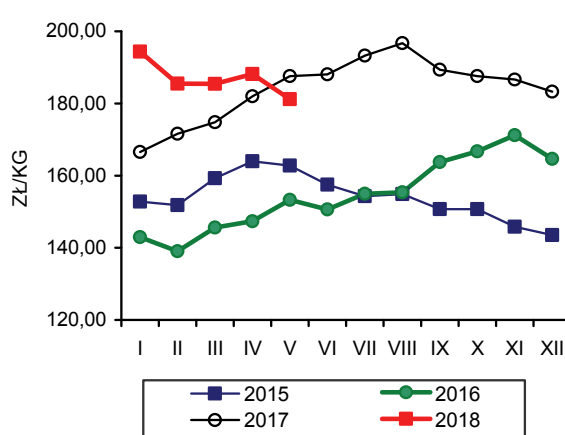
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:				
					UE-28	Niemczech	Danii		
2016	IV	127,57	127,53	131,85	123,73	100,0	96,7	103,1	
	V	136,85	136,86	143,89	128,84	100,0	95,1	106,2	
	VI	151,40	150,30	157,84	140,85	99,3	95,2	106,7	
	VII	161,54	161,22	168,60	149,63	99,8	95,6	107,7	
	VIII	163,46	163,28	169,78	147,14	99,9	96,2	111,0	
	IX	165,64	164,76	172,77	150,90	99,5	95,4	109,2	
	X	158,01	155,69	161,21	147,49	98,5	96,6	105,6	
	XI	151,55	149,12	157,48	142,51	98,4	94,7	104,6	
	XII	153,09	151,47	159,67	146,20	98,9	94,9	103,6	
	2017	I	151,69	149,99	157,40	141,79	98,9	95,3	105,8
		II	152,31	148,98	156,61	141,49	97,8	95,1	105,3
		III	156,53	153,49	161,92	143,98	98,1	94,8	106,6
IV		168,85	169,22	176,82	153,96	100,2	95,7	109,9	
V		174,01	176,02	182,65	161,56	101,2	96,4	109,0	
VI		176,72	178,89	185,64	163,49	101,2	96,4	109,4	
VII		172,72	172,26	177,51	158,54	99,7	97,0	108,7	
VIII		170,17	169,62	174,74	154,58	99,7	97,1	109,7	
IX		165,32	165,27	168,26	151,26	100,0	98,2	109,3	
X		151,38	149,70	154,01	142,05	98,9	97,2	105,4	
XI		145,65	144,87	149,32	137,20	99,5	97,0	105,6	
XII		142,79	142,46	145,52	134,29	99,8	97,9	106,1	
2018	I	136,32	134,69	137,11	126,85	98,8	98,2	106,2	
	II	140,80	140,83	146,43	124,96	100,0	96,2	112,7	
	III	146,75	146,08	152,28	130,27	99,5	95,9	112,1	
	IV	143,73	142,58	147,90	127,14	99,2	96,4	112,1	
	V	141,19	137,31	144,37	127,13	97,3	95,1	108,0	

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

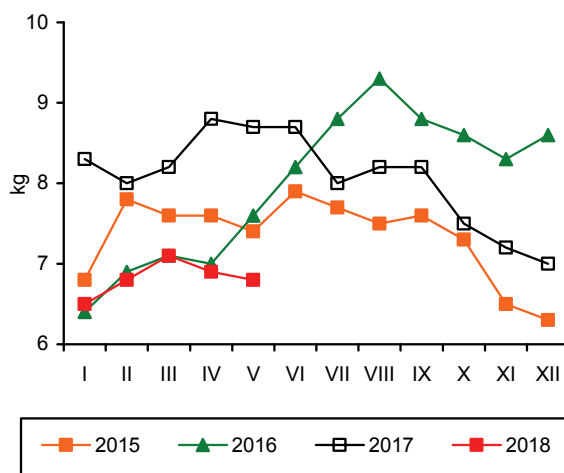
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

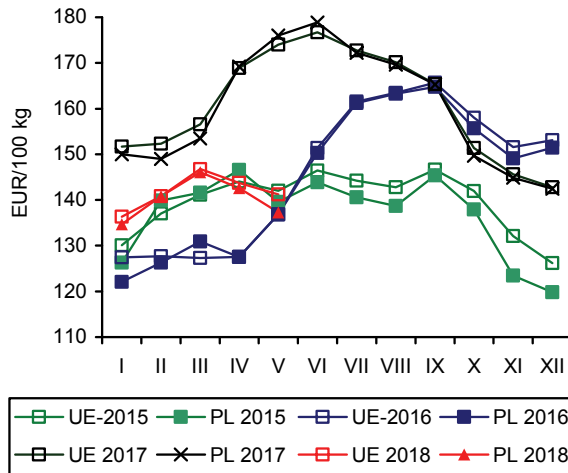
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

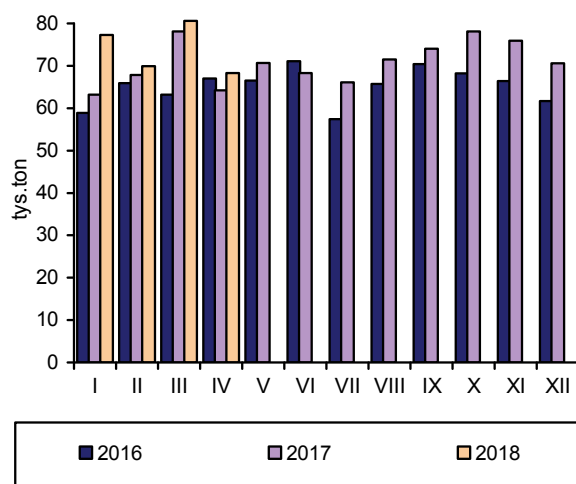
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

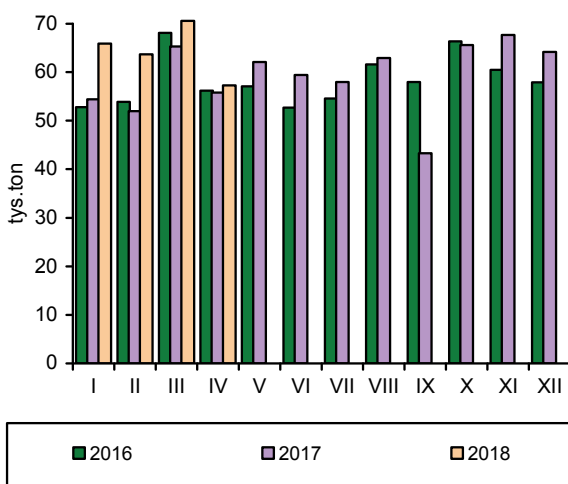
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w maju 2018 r. ok. 223 tys. t mięsa drobiowego, tj. o 1,8% więcej niż przed miesiącem, ale o 3,9% mniej niż przed rokiem. Łącznie w okresie pięciu miesięcy br. przemysłowa produkcja mięsa drobiowego wyniosła ok. 1077 tys. t i była o 0,2% mniejsza niż w analogicznym okresie 2017 r. Przyczyną znacznego spowolnienia tempa wzrostu produkcji była przede wszystkim mniejsza dynamika eksportu obserwowana w pierwszych miesiącach roku.

W kwietniu 2018 r., sprzedaż zagraniczna zmniejszyła się o 9,2% w relacji miesiąc do miesiąca, ale w relacji rok do roku była o 13,7% większa. W okresie pierwszych czterech miesięcy br. eksport był o ok. 43 tys. t, tj. o 12,4% większy niż w analogicznym okresie 2017 r. Jednak wówczas, ze względu na gripę ptaków, jego poziom był niski. Nie wszystkie rynki zamknięte w wyniku wykrycia w Polsce wirusa grypy ptaków w 2017 r. zostały też ponownie udostępnione dla polskiego towaru. Jednakże taki wzrost eksportu może być zapowiedzią poprawy dynamiki sprzedaży zagranicznej w dalszych miesiącach roku. W pierwszych czterech miesiącach br. eksport stanowił ok. 36% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego wytwarzanej w dużych zakładach, podczas gdy w całym 2017 r. prawie 42%. Import mięsa drobiowego zmniejszył się w kwietniu 2018 r. o 30% w relacji do marca, ale był o 0,9% większy niż w kwietniu 2017 r. Stanowiło to niewielki odsetek krajowej konsumpcji.

W pierwszych pięciu miesiącach 2018 r. nieznacznie tylko zmieniły się przeciętne miesięczne koszty paszowe w chowie kurcząt rzeźnych. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla brojlerów podrożały zaledwie o 0,7% w relacji rok do roku. Pasze dla indyków były o 0,9% tańsze. Ceny skupu kurcząt wzrosły w czerwcu 2018 r. o 5,4% w relacji miesiąc do miesiąca i w takiej samej proporcji w relacji rok do roku. Ceny skupu indyków rzeźnych były o 0,4% niższe niż w maju, ale o 13,7% niższe niż przed rokiem. Przeciętna miesięczna cena skupu kurcząt w pierwszym półroczu br. wzrosła o 3,7% w relacji do poziomu ubiegłorocznego, a indyków była o 6,6% niższa. Średnia relacja cen żywiec/pasza na rynku kurcząt wyniosła 2,59 wobec 2,52 przed rokiem, a na rynku indyków 3,56 wobec 3,79. Przeciętna opłacalność produkcji kurcząt poprawiła się więc w tym okresie, a indyków uległa dalszemu pogorszeniu, zbliżając się już do progu rentowności chowu.

Ceny zbytu kurcząt patroszonych uzyskiwane przez zakłady przemysłu drobiarskiego były w czerwcu 2018 r. o 7,3% niższe niż przed miesiącem, ale o 2,5% wyższe niż przed rokiem. Średnia cena zbytu indyków wzrosła w relacji miesiąc do miesiąca o 3%, ale była o 4,5% niższa niż w czerwcu poprzedniego roku. Udział producenta kurcząt rzeźnych w cenie zbytu tuszki wynosił w połowie 2018 r. 52,2%, a producenta indyków rzeźnych 59,5%. W analogicznym okresie 2017 r. proporcje te wynosiły odpowiednio: 51,2 i 59%.

Przeciętna miesięczna cena detaliczna kurczęcia patroszonego w okresie styczeń-maj 2018 r. wyniosła 7,20 zł/kg i była o 6% wyższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Dynamika wzrostu cen detalicznych drobiu była więc relatywnie wysoka. W maju cena detaliczna tuszki kurczęcia obniżyła się o 1,8% w relacji do kwietnia, ale o 3,6% przewyższała poziom sprzed roku. Ma to wpływ na dynamikę spożycia krajowego.

Relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim pogorszyły się, choć nadal pozostały korzystne. W maju 2018 r. średnia cena sprzedaży mięsa kurcząt w UE o 45,4% przewyższała polską cenę wyrażoną w euro. Przed rokiem była wyższa o 55,1%. Przeciętna cena sprzedaży tuszek kurcząt w UE podniosła się w tym czasie o 2,6%, podczas gdy w Polsce o 9,4%. We wszystkich obserwowanych państwach członkowskich UE z wyjątkiem Hiszpanii i Francji ceny kurcząt patroszonych wzrosły. We Francji ceny tuszek nie zmieniły się, a w Hiszpanii spadły o 3,7%. Najsilniejszy wzrost cen miał miejsce w Czechach, o 10,9%.

Według danych GUS, miesięczna konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych w czwartym kwartale 2017 r. wyniosła średnio 1,57 kg/osobę, a wędlin drobiowych 0,19 kg/osobę. W całym 2017 r. bezpośrednie miesięczne spożycie mięsa drobiowego w gospodarstwie domowym wyniosło ok. 1,56 kg/osobę, a wędlin 0,19 kg. W relacji do poprzedniego roku konsumpcja mięsa drobiowego zmniejszyła się o 0,6%, a wędlin drobiowych była o 5,6% większa.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
I	162,0	174,0	195,0	212,0	216,0
II	142,0	159,0	188,0	196,0	194,0
III	157,0	174,0	198,0	230,0	225,0
IV	169,0	171,0	218,0	209,0	219,0
V	163,0	182,0	196,0	232,0	223,0
VI	145,0	173,0	206,0	228,0	
VII	169,0	174,0	201,0	227,0	
VIII	154,0	165,0	206,0	228,0	
IX	171,0	172,0	211,0	225,0	
X	179,0	201,0	217,0	236,0	
XI	163,0	189,0	220,0	239,0	
XII	156,0	190,0	207,0	217,0	
RAZEM	1930,0	2124,0	2463,0	2679,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import			Eksport		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	2958	4265	5160	72222	86295	92210
II	2743	4710	4541	76211	83677	93576
III	2612	5212	5292	81296	90495	105998
IV	3143	3673	3707	86933	84695	96296
V	4120	4273		85630	94870	
VI	2965	3998		86315	96539	
VII	4402	3875		83359	90103	
VIII	4009	4156		81933	93086	
IX	4748	4534		90229	100657	
X	5014	7201		97592	106751	
XI	4614	5731		97405	105119	
XII	5222	4949		84670	89299	
RAZEM	46550	56577		1023795	1121586	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finiszera (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	1281	1286	3,12	3,28	6,76	6,35	6,60	7,12
II	1302	1300	3,28	3,36	6,26	6,62	6,66	7,16
III	1300	1300	3,41	3,43	6,17	6,41	6,94	7,32
IV	1304	1321	3,28	3,40	6,02	6,64	6,89	7,26
V	1315	1340	3,20	3,35	5,82	6,74	6,88	7,13
VI	1307		3,35	3,53	6,10	6,25	6,94	
VII	1320		3,43		6,06		7,25	
VIII	1303		3,48		6,58		7,26	
IX	1279		3,48		5,93		7,27	
X	1274		3,45		5,94		7,15	
XI	1254		3,41		5,98		7,20	
XII	1277		3,37		5,88		7,01	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finiszer (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	1350	1343	1302	5,91	4,94	5,04	8,83	7,90	8,22
II	1331	1369	1374	5,73	5,05	4,90	8,73	8,20	7,86
III	1347	1351	1333	5,65	5,05	4,70	9,78	8,44	8,51
IV	1325	1358	1360	5,48	5,14	4,73	8,50	8,75	7,91
V	1328	1366	1373	5,38	5,21	4,70	8,85	8,71	7,90
VI	1332	1382		5,36	5,47	4,72	8,67	8,52	8,14
VII	1355	1395		5,17	5,31		8,10	8,46	
VIII	1336	1384		5,09	5,17		8,19	8,30	
IX	1317	1345		5,03	5,11		8,06	8,25	
X	1300	1380		4,97	5,17		7,91	9,02	
XI	1290	1316		5,01	5,11		8,68	8,64	
XII	1311	1302		5,00	5,03		9,01	9,72	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

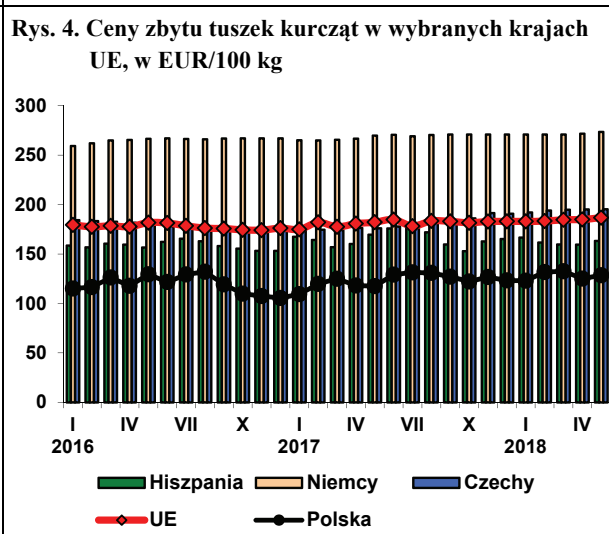
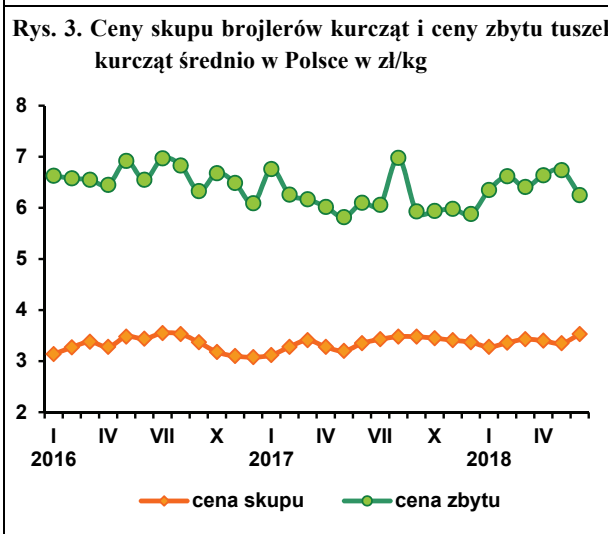
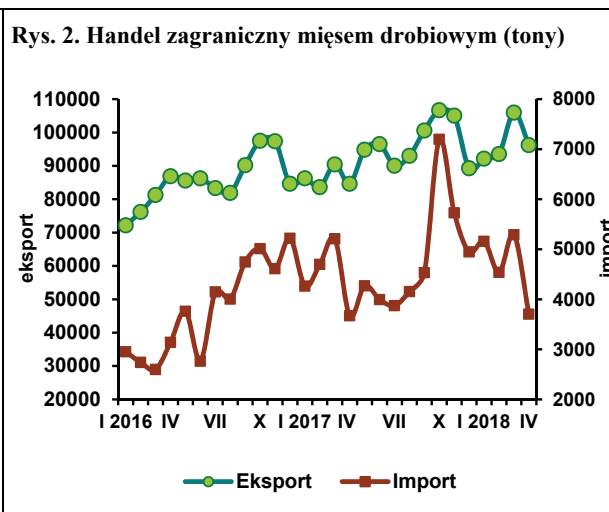
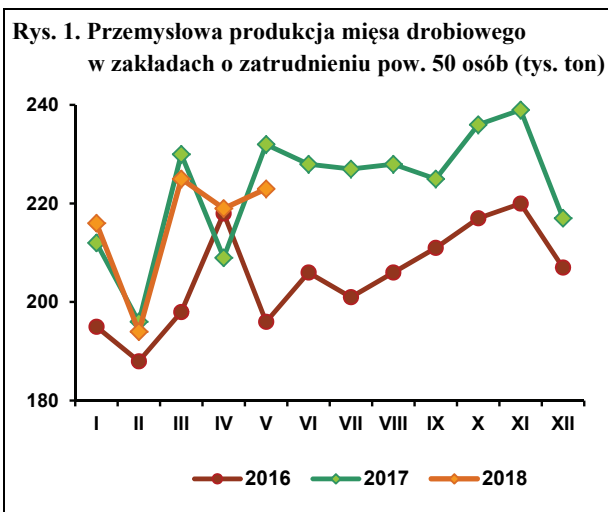
Wyszczególnienie		Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Hiszpania	UE
2016	I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	158,60	179,56
	II	116,51	262,10	183,28	148,55	225,00	156,73	177,61
	III	126,21	265,00	182,71	148,59	225,00	160,46	179,01
	IV	117,85	265,43	181,69	146,45	225,00	159,55	177,68
	V	129,49	266,52	180,98	142,14	225,00	156,69	181,83
	VI	121,68	267,00	178,18	142,80	225,00	162,25	181,41
	VII	129,36	266,32	177,54	140,45	225,00	165,52	178,59
	VIII	132,09	266,00	176,03	141,14	225,00	163,04	176,24
	IX	119,34	266,87	175,33	139,76	225,00	158,18	175,79
	X	109,95	267,00	175,50	142,96	225,06	155,47	174,55
	XI	107,57	267,00	176,10	143,48	229,30	153,32	174,20
	XII	105,62	267,00	174,84	140,08	230,00	158,25	174,46
2017	I	109,51	265,06	174,73	140,00	230,00	167,56	176,00
	II	119,81	265,00	174,58	142,23	230,00	164,31	178,47
	III	125,04	265,61	174,35	140,86	230,00	156,94	177,62
	IV	118,21	266,70	176,34	143,56	230,00	160,21	180,74
	V	117,48	269,77	176,08	143,51	230,00	169,53	182,20
	VI	129,28	270,63	177,89	145,74	230,00	175,83	184,92
	VII	131,51	269,13	181,45	144,31	230,00	178,04	178,24
	VIII	130,90	270,42	182,71	149,22	230,00	172,09	183,48
	IX	127,09	271,00	182,69	147,37	230,00	159,74	183,70
	X	122,28	271,00	186,03	147,20	230,00	152,88	181,63
	XI	126,73	271,00	191,50	147,12	230,00	162,84	182,83
	XII	123,30	271,00	190,83	147,06	230,00	165,30	183,05
2018	I	123,71	271,00	192,54	149,90	230,00	166,64	183,15
	II	131,80	271,00	194,12	146,41	230,00	161,63	183,32
	III	132,62	271,00	194,83	148,41	230,00	159,80	184,66
	IV	125,19	271,73	195,11	151,61	230,00	159,52	184,95
	V	128,54	273,56	195,37	152,24	230,00	163,22	186,86

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 osobę miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I	1,54	1,55	1,55	0,18	0,18	0,18
II	1,51	1,51	1,56	0,17	0,18	0,18
III	1,47	1,55	1,54	0,18	0,18	0,19
IV	1,61	1,67	1,57	0,17	0,19	0,19

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i MF.

W drugiej połowie 2017 r. wystąpiła bardzo silna wzrostowa tendencja cen na rynku jaj. Jednak przeciętne ceny jaj klasy L i M wyrażone w euro kształtowały się w Polsce na poziomie 145,17 EUR/100 szt., podczas gdy w Niemczech wynosiły 176,67/100 szt., a średnio w UE 155 EUR/100 szt. Pobudzało to sprzedaż zagraniczną kosztem rynku krajowego.

Od początku 2018 r. sytuacja na rynku jaj konsumpcyjnych zaczęła się stabilizować. Ceny stopniowo obniżały się. W styczniu średnia miesięczna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 42,90 zł/100 szt., tzn. była o 17,4% niższa niż w grudniu. Jednak nadal o 32,6% przewyższała poziom ze stycznia 2017 r. W lutym, marcu i kwietniu miał miejsce dalszy spadek cen jaj. W połowie roku przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 34,67 zł/100 szt. i była jeszcze o 13,4% wyższa niż przed rokiem, ale o 3,2% niższa niż w maju. W czerwcu, w relacji miesiąc do miesiąca, podrożały jaja bardzo duże i duże, klasy XL i L, odpowiednio o 4,9 i 0,5%. Jaja średnie, klasy M były o 10,8% tańsze, a małe, klasy S o 12,4% tańsze. W relacji rok do roku najmniej bo tylko o 0,8% podrożały jaja małe, klasy S. Jaja duże, klasy L były droższe o ok. 21,3%, średnie, klasy M o 10,7%, a bardzo duże, klasy XL o 16,3%. Średnia cena jaj wszystkich klas wagowych płacona przez zakłady pakujące w pierwszym półroczu br. była o 15,5% wyższa niż w analogicznym okresie przed rokiem.

Przeciętne miesięczne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla kur niosek były w okresie styczeń-maj 2018 r. o 10,8% wyższe od notowanych rok wcześniej, natomiast ceny płacone producentom jaj wzrosły w tym czasie o 17,7%. Opłacalność produkcji jaj była więc nadal wysoka. Warto jednak zauważyć, że dynamika przeciętnych cen uzyskiwanych przez producentów jaj (+ok. 18%)

była w 2018 r. znacząco niższa od tempa wzrostu ich cen w handlu detalicznym (+34,6%).

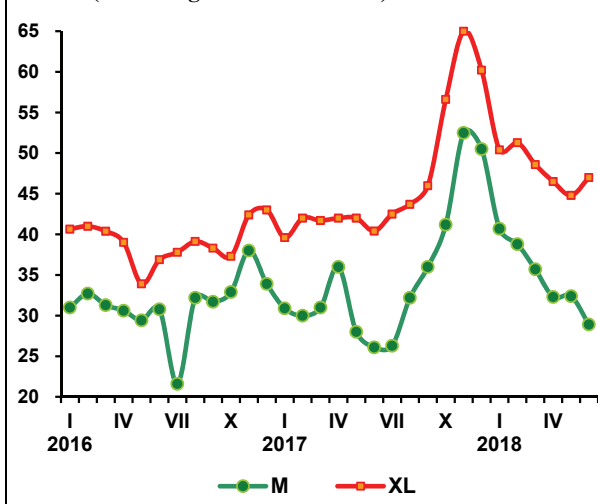
Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego kształtowały się w czerwcu br. na poziomie aż o 10,7% niższym niż przed rokiem. W pierwszym półroczu 2018 r. przeciętna miesięczna cena skupu jaj przerobowych była jednak o 0,8% wyższa niż w analogicznym okresie 2017 r.

Średnia miesięczna cena detaliczna jaj konsumpcyjnych w okresie styczeń-maj 2018 r. wyniosła 0,70 zł/szt. i była o 34,6% wyższa niż przed rokiem. W maju jaja sprzedawano w detalu po cenach o 5,7% niższych niż w kwietniu, ale o 29,4% wyższych niż przed rokiem. Jaja stały się relatywnie drogim źródłem białka zwierzęcego.

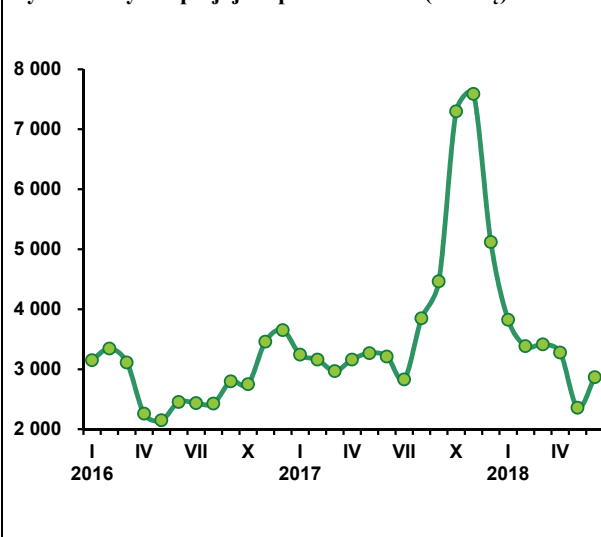
W pierwszych czterech miesiącach 2018 r. łącznie sprzedano za granicę o 59,7% więcej jaj w skorupkach niż przed rokiem. Eksport przetworów z jaj zmniejszył się o 0,5%. Import jaj w skorupkach był o 18,6% mniejszy niż w 2017 r., a przetworów z jaj o 17% większy. W kolejnych miesiącach handel zagraniczny jajami i ich przetworami powróci prawdopodobnie do normalnych proporcji. Oznaczało by to dalszy spadek cen na rynku krajowym. Jednak ich poziom będzie wyższy niż w pierwszej połowie 2017 r.

W czwartym kwartale 2017 r. średnia miesięczna konsumpcja jaj w gospodarstwach domowych wyniosła 11,6 szt./osobę i była o 4,1% mniejsza niż w analogicznym okresie 2016 r. W skali całego roku spożycie wyniosło 11,42 szt./osobę, tzn. było o 2,9% niższe niż w 2016 r. Jest to skutek silnego wzrostu cen detalicznych jaj w czwartym kwartale 2017 r.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt.)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	import		eksport		import		eksport	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	2268	1231	19160	47191	589	873	3626	4171
II	1851	1950	16558	19554	876	724	3690	3124
III	1985	1151	16003	21858	745	727	3432	2794
IV	1385	1767	15025	17999	331	650	2648	3234
V	1514		18480		537		3264	
VI	1346		15731		387		4068	
VII	1206		15354		365		3674	
VIII	1399		50199		776		3519	
IX	718		34397		502		3572	
X	1091		22942		589		4537	
XI	820		23124		710		3658	
XII	878		19121		390		2430	
RAZEM	16461		251194		6797		42118	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	39,60	50,40	34,90	47,30	30,90	40,70	24,00	33,20
II	42,00	51,30	34,00	44,30	30,00	38,80	25,00	27,50
III	41,70	48,60	33,00	40,00	31,00	35,70	30,00	29,40
IV	42,00	46,50	40,50	39,50	36,00	32,30	26,00	27,10
V	42,00	44,80	32,00	38,50	28,00	32,40	23,00	27,50
VI	40,40	47,00	31,90	38,70	26,10	28,90	23,90	24,10
VII	42,50		31,80		26,30		21,30	
VIII	43,70		36,70		32,20		22,80	
IX	46,00		39,00		36,00		27,90	
X	56,60		48,90		41,20		38,00	
XI	65,00		58,70		52,50		44,90	
XII	60,20		57,10		50,50		39,90	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

1

W UE-28, w I kwartale 2018 r. uboje owiec wyrażone w tonach były większe niż rok wcześniej o 6,8%. W krajach reprezentujących trzech największych producentów baraniny (Wlk. Brytania, Hiszpania i Francja) uboje te wzrosły w skali roku odpowiednio o 4,5%, 8,1% i 6,8%. Ich wzrost jest potwierdzeniem wcześniejszej prognozy¹, zgodnie z którą w 2018 r. produkcja baraniny w UE-28 może być większa niż w 2017 r. o ok. 1%. Prognoza ta zawiera także przewidywania dotyczące wzrostu importu. W rezultacie łączna podaż mięsa owczego w UE-28, w 2018 r. może być o 13 tys. t większa niż rok wcześniej. Szacowana nadwyżka, jest relatywnie mała, ale powinna spowodować spadek cen i wzrost spożycia.

Tymczasem w okresie od stycznia do końca kwietnia import produktów baranich z krajów trzecich do UE-28 obniżył się w skali roku o 1%, w tym z Nowej Zelandii o 2%. Roczne zmiany importu są zróżnicowane regionalnie. Na przykład import do Wielkiej Brytanii zmniejszył się o 13,5%, do Francji o 14,5%, a do Włoch o 12,4%. Import do Niemiec wzrósł o 18,9%, a do Holandii o 18,1%. Import do Danii podwoił się w skali roku.

W 2018 r. ceny jagniąt sukcesywnie się obniżają. W I kwartale 2018 r. przeciętna ich cena w UE-28 wyniosła 531,03 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 1% niższa niż rok wcześniej. W okresie dwóch miesięcy II kwartale (kwiecień-maj) wyniosła ona ok. 517 EUR/100 kg i była o 6% niższa niż w analogicznym okresie 2017 r. Ceny owiec ciężkich rosną natomiast dynamicz-

nie. Przeciętna ich cena w I kwartale 2018 r., w UE-28 wyniosła 573 EUR/100 kg i była o 21,5% wyższa niż rok wcześniej. W okresie kwiecień-maj przeciętna cena osiągnęła 619,50 EUR/100 kg i była o 22,2% wyższa niż rok wcześniej.

Ceny polskich owiec ciężkich są relatywnie niskie, a ich roczny wzrost jest mały. W I kwartale 2018 r. cena polskich owiec ciężkich wyniosła 369,24 EUR/100 kg i była o 3,2% wyższa niż w I kwartale 2017 r. W okresie kwiecień-maj, cena polskich owiec ciężkich wyniosła 372,27 EUR i była o 3% wyższa niż w analogicznym okresie 2017 r. W I kwartale cena polskich owiec była o 36% niższa od średniej ceny w UE-28, a w okresie kwiecień-maj o 40%.

Zmiany cen wyrażonych w euro wpływają na zmiany cen skupu wyrażone w złotych. W I kwartale przeciętna cena wyniosła 6,75 zł/kg i była o 2% wyższa niż rok wcześniej. W okresie kwiecień-maj 2018 r. wyniosła ona 6,66 zł/kg i była o 25% niższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

1. Short - term outlook for EU agricultural markets in 2018 and 2019, nr 20, 15 marca 2018 r.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	zmiana w % 2017/2016
I półrocze	609	735	672	91,4
II półrocze	478	531	618	116,4
Rok	1 087	1 266	1 290	101,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencji mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2017	74,1	88,2	116,8	208,7	132,7	43,0	90,3	46,4	53,2	68,2	67,1	107,2	1096
2018	66,9	66,1	195,9	29,6	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	90,3	74,9	167,7	14,2	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Import 2017	107,1	86,3	149,8	122,4	98,4	40,3	74,8	87,3	70,6	110,9	98,0	116,1	1063
2018	81,1	84,5	82,6	102,4	x	x	x	x	x	x	x	x	1162
miesiąc roku poprzedniego = 100	75,7	97,9	55,1	83,7	x	x	x	x	x	x	x	x	109,3

Źródło: Dane MF.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2016/17	7,10	7,96	6,45	7,29	6,75	6,52	7,56	6,20	6,26	7,39	7,45	6,09
2017/18	6,28	5,79	6,00	5,86	6,41	6,21	7,56	6,11	6,59	7,77	6,50	6,81
miesiąc roku poprzedniego = 100	88,5	72,7	93,0	80,4	95,0	95,2	100,0	98,5	105,3	105,1	87,2	111,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
IV 2017	8,1	17,6	1,67	4,13
V	7,9	17,1	1,87	4,07
VI	7,7	16,8	1,82	3,98
VII	7,4	16,0	1,74	3,76
VIII	7,6	16,5	1,78	3,86
IX	7,5	16,2	1,76	3,83
X	7,7	16,4	1,80	3,84
XI	7,6	16,2	1,80	3,84
XII	7,9	16,8	1,87	3,99
I 2018	7,6	16,2	1,83	3,89
II	7,9	16,7	1,88	4,01
III	8,3	17,7	1,97	4,19
IV	8,2	17,4	1,95	4,15
V	8,0	17,0	1,87	3,98

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2016/2017	55,35	55,14	55,43	54,38	54,95	55,17	54,94	55,04	54,35	53,10	53,55	54,38
2017/2018	55,02	55,36	55,01	54,12	55,84	55,55	54,52	55,16	54,91	54,80	53,99	52,97
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,4	100,4	99,2	99,5	101,6	100,7	99,2	100,2	101,0	103,2	100,8	97,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-28												
2016/2017	543,9	555,6	585,2	598,9	620,5	635,5	619,1	578,1	554,0	484,0	541,7	555,7
2017/2018	562,7	541,4	561,9	618,3	614,3	603,7	597,1	542,6	516,2	534,5	523,5	511,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	103,5	97,4	96,0	103,2	99,0	95,0	96,4	93,9	93,2	110,4	96,6	92,1
Włochy												
2016/2017	539,9	572,1	578,2	601,7	633,6	663,9	588,8	527,2	492,3	494,3	627,5	578,4
2017/2018	625,3	607,6	617,5	555,3	662,2	681,0	681,5	554,2	499,8	586,9	535,5	501,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	120,8	106,2	106,8	92,3	104,5	102,6	115,7	105,1	101,5	118,7	85,3	86,7

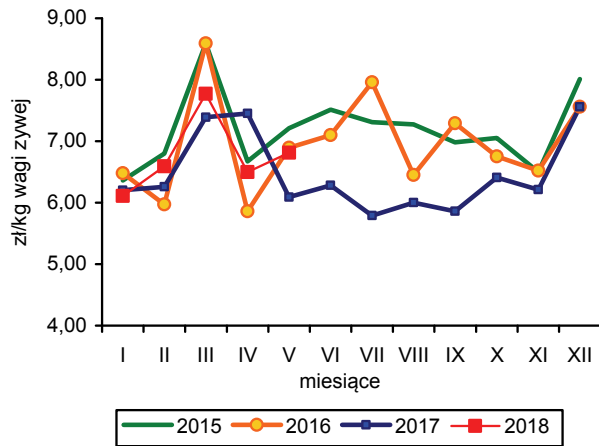
Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

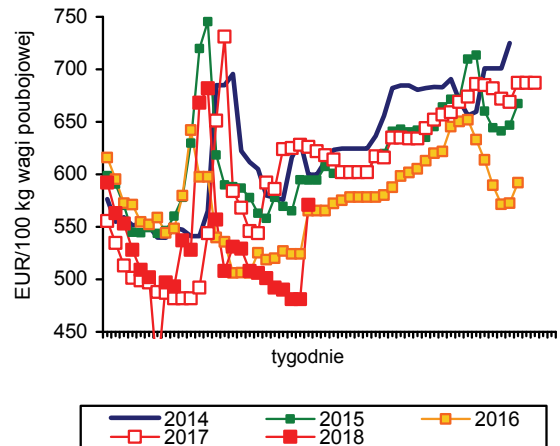
Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-28												
2016/2017	504,3	491,8	493,6	489,4	469,0	468,8	478,7	470,3	455,3	471,8	491,5	523,4
2017/2018	541,9	528,9	504,8	482,3	480,2	487,7	495,5	494,9	521,5	573,1	616,3	622,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	107,5	107,5	102,3	98,5	102,4	104,0	103,5	105,1	114,5	121,5	124,7	119,0
Wielka Brytania												
2016/2017	525,6	496,3	483,2	471,9	430,6	438,4	454,8	440,7	448,3	456,0	484,5	535,0
2017/2018	559,6	510,1	469,9	429,0	430,1	442,9	450,9	465,5	517,8	582,0	647,3	655,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,5	102,8	97,3	90,9	99,9	101,0	99,1	105,6	115,5	127,6	133,6	122,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

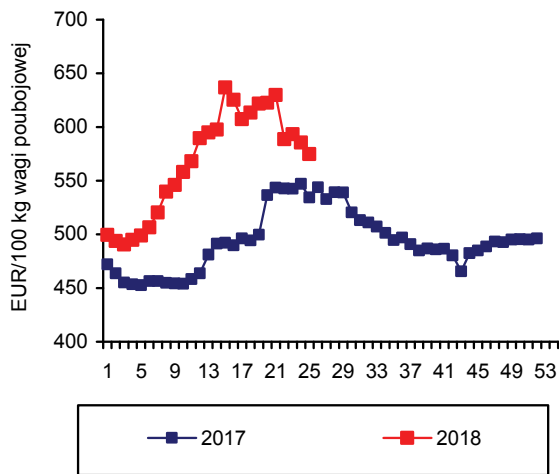
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

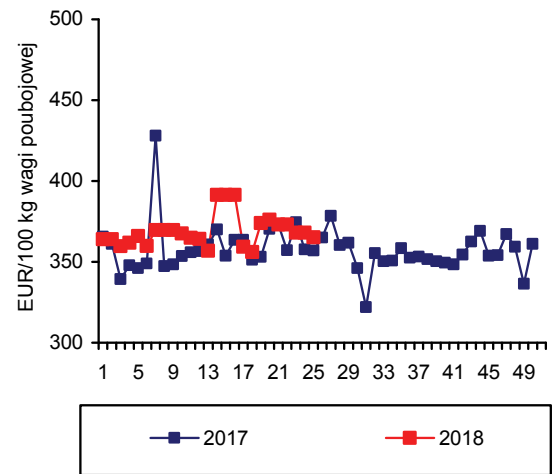
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

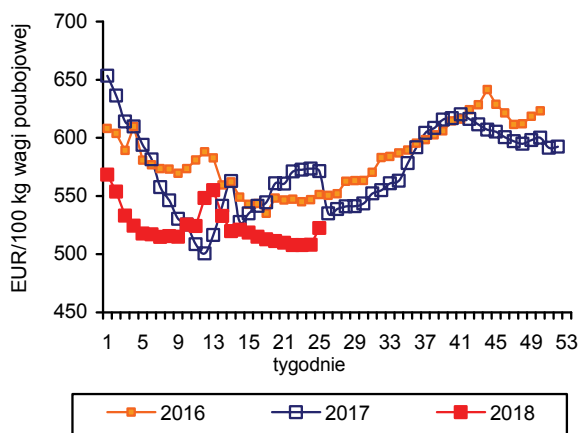
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28

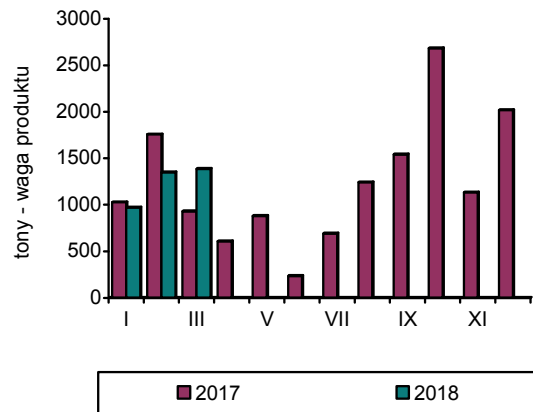
Rys. 4. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w Polsce

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W okresie styczeń-maj 2018 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 102,4 tys. t i były o 17,1% większe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zwiększono przede wszystkim wyładunki śledzi (o 75,8% do 25,9 tys. t) oraz storni (o 26,1% do 10,0 tys. t). Połowy szprotów wzrosły o 3,2% do 61,0 tys. t, a dorszy zmniejszyły się o 13,4% do 2,8 tys. t. Bardzo dobre wyniki odnotowano w połowach ryb liczonych w sztukach – troci i łososi. Połowy troci zwiększyły się w analizowanym okresie o 28,8% do 45,9 tys. szt., a łososi o 7,9% do 4,3 tys. szt.

W okresie styczeń-kwiecień 2018 r. łączna produkcja średnich i dużych przetwórci rybnych wyniosła 164,6 tys. t i była o 9,7% większa niż w analogicznym okresie 2017 r. Zwiększyła się przede wszystkim produkcja ryb mrożonych (o 55,1% do 15,6 tys. t), świeżych lub chłodzonych filetów (o 12,9% do 20,8 tys. t), marynat (o 11,1% do 29,9 tys. t) oraz konserw (o 8,1% do 24,8 tys. t). Produkcja ryb wędzonych obniżyła się o 1,3% do 24,1 tys. t, w tym wędzonych łososi wzrosła o 1,9% do 17,8 tys. t. Znaczący spadek produkcji odnotowano natomiast w asortymencie mrożonych filetów z ryb morskich (o 13,1% do 10,7 tys. t) oraz ryb solonych (o 11,2% do 3,0 tys. t). Spośród produktów wysokoprzetworzonych (konserw, prezerw, marynat oraz innych przetworów) największy wzrost produkcji wystąpił w przypadku przetworzonych łososi (o 76,7% do 5,1 tys. t) oraz szprotów i sardynek (o 31,7% do 6,6 tys. t).

W okresie styczeń-kwiecień 2018 r. eksport ryb, owoców morza oraz ich przetworów wyniósł 185,5 tys. t (liczony w masie produktów), o wartości 2,87 mld zł i był taki sam jak w analogicznym okresie roku poprzedniego. Bezpośrednio z burt statków (przeładunki w morzu lub sprzedaż ryb w portach zagranicznych) sprzedano 41,9 tys. t ryb, w tym głównie poławianych przez flotę dalekomorską ostroboków (18,1 tys. t) i bałtyckich szprotów (14,7 tys. t). Spośród podstawowych grup produktów zwiększono eksport przetworów i konserw z ryb (o 8,7% do 50,2 tys. t), przy podobnym jak rok wcześniej wywozie filetów i mięsa z ryb (31,1 tys. t) i spadku sprzedaży ryb wędzonych (o 1,4% do 18,5 tys. t). Eksport łososi zwiększono o 10,9% do 32,1 tys. t, śledzi o 4,5% do 23,7 tys. t, a wywóz dorszy pozostał na poziomie roku poprzedniego i wyniósł 10,0 tys. ton. Przetwory ze śledzi eksportowano średnio po 11,31 zł/kg (spadek o 5,9%), wędzone łososie po 58,43 zł/kg (spadek o 10,5%), a mrożone filety z dorszy po 24,30 zł/kg (wzrost o 7,1%). Głównym odbiorcą polskich produktów rybnych były Niemcy, gdzie sprzedano ich 53,5 tys. t, o wartości 1,42 mld zł (wzrost o 1,0% i spadek o 1,4%).

Import ryb i owoców morza w okresie styczeń-kwiecień 2018 r. wyniósł 205,0 tys. t, o wartości 2,87 mld zł i był odpowiednio o 8,5% większy i o 2,2% niższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Przywóz filetów i mięsa z ryb zwiększono o 19,0% do 73,9 tys. t, ryb mrożonych o 7,6% do 43,5 tys. t, a ryb świeżych i chłodzonych o 5,0% do 59,2 tys. t. Zdecydowanie większy niż przed rokiem był także przywóz owoców morza (o 16,1% do 3,5 tys. t). W ujęciu gatunkowym najbardziej zwiększył się w okresie czterech miesięcy 2018 r. przywóz śledzi (o 26,9% do 35,4 tys. t), makreli (o 14,3% do 22,9 tys. t), mintajów (o 10,0% do 16,1 tys. t) oraz łososi (o 5,4% do 49,7 tys. t). Ceny zakupu ryb na rynkach światowych były w większości znacznie niższe niż przed rokiem, w tym najbardziej potaniały filety ze śledzi (o 45,5% do 5,01 zł/kg) oraz świeże łososie (o 12,6% do 26,16 zł/kg).

W okresie styczeń-maj 2018 r. ceny detaliczne ryb, owoców morza oraz ich przetworów były o 1,3% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, natomiast w relacji maj br. do maja ub.r. wzrost cen wyniósł 1,5%. Produkty rybne były w okresie styczeń-maj 2018 r. grupą żywności o relatywnie niewielkiej dynamice wzrostu cen. Żywność i napoje bezalkoholowe podrożały bowiem przeciętnie w tym czasie o 3,8%, w tym mięso i przetwory o 3,2%, a nabiał i jaja o 8,4%. Spośród produktów substytucyjnych ryby potaniały względem mięsa drobiowego, którego ceny wzrosły o 4,7% oraz wołowiny i cielęciny (wzrost o 3,3%), natomiast nieznacznie pogorszyły się relacje cen ryb do mięsa wieprzowego (wzrost cen o 0,9%). Wyższe od wzrostu cen detalicznych ryb i ich przetworów było także tempo wzrostu cen wędlin, które podrożały przeciętnie o 3,9%. Spośród produktów rybnych w okresie styczeń-maj 2018 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, najbardziej podrożały mrożone owoce morza (o 2,1%), ryby mrożone oraz grupa pozostałych przetworów z ryb i owoców morza (o 1,7%). Tempo wzrostu cen ryb świeżych i chłodzonych wyniosło 1,3%, a ryb i owoców morza suszonych, solonych i wędzonych 0,3%. Tańsze niż przed rokiem były natomiast świeże i chłodzone owoce morza (o 1,8%).

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016 I-XII	60 046	44 047	10 359	15 080	9 162	138 694	42 398	3 623
2017 ^{a,b} I-XII	69 972	43 672	7 453	11 206	5 187	137 490	44 043	7 383
2017 ^{a,b} V	6 411	2 848	859	782	1 412	12 312	5 276	1 568
VI	1 327	2 126	553	461	646	5 113	133	12
VII	466	2 877	200	502	378	4 422	1 375	38
VIII	222	3 947	146	505	483	5 304	1 104	21
IX	1 430	4 229	503	323	387	6 871	1 282	28
X	1 646	4 460	640	334	328	7 408	413	60
XI	2 516	6 207	1 234	605	203	10 765	2 029	666
XII	3 270	5 111	981	564	197	10 124	2 046	2 545
2018 ^{a,b} I	10 375	4 710	427	1 896	333	17 741	3 244	244
II	13 244	5 113	290	3 180	163	21 990	9 702	768
III	14 682	3 929	497	1 712	240	21 060	16 062	1 272
IV	16 343	6 898	858	1 593	1 083	26 775	14 424	1 515
V	6 370	5 222	696	1 599	982	14 869	2 498	532
Wskaźnik zmian (%)								
<u>V 2018</u> V 2017	99,4	183,3	81,1	204,5	69,5	120,8	47,3	33,9
<u>I-V 2018</u> I-V 2017	103,2	175,8	86,6	126,1	109,2	117,1	128,8	107,9

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 04.06.2018 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MGMiŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 750	387 483
2016 I-XII	59 309	64 214	100 322	224 047	108 641	13 861	14 362	447 892
2017 I-XII	62 617	64 248	87 703	228 514	108 162	14 105	15 482	443 082
2017 IV	5 094	6 461	7 027	17 205	7 418	1 121	1 446	35 787
V	4 608	4 072	6 014	17 029	7 033	1 107	1 237	31 723
VI	4 713	4 427	5 458	17 475	6 978	1 312	1 252	32 073
VII	4 366	3 645	5 958	13 656	6 833	624	869	27 625
VIII	5 846	4 748	6 303	18 677	8 877	923	1 221	35 574
IX	5 838	5 324	7 456	19 442	9 382	1 226	1 222	38 060
X	6 704	5 377	7 854	21 561	10 452	1 277	1 349	41 496
XI	5 802	5 250	9 415	22 729	11 717	1 411	1 403	43 196
XII	6 344	5 502	11 043	20 407	10 823	1 221	997	43 296
2018 I	5 011	6 155	6 208	21 718	9 517	1 450	1 537	39 092
II	5 582	7 073	6 931	21 362	9 505	1 627	1 821	40 948
III	5 061	7 523	8 663	23 885	10 190	2 009	1 907	45 132
IV	5 121	8 997	5 719	19 588	7 438	1 506	1 613	39 425
Wskaźnik zmian (%)								
<u>IV 2018</u> IV 2017	100,5	139,3	81,4	113,9	100,3	134,3	111,5	110,2
<u>I-IV 2018</u> I-IV 2017	112,9	114,8	97,6	111,6	101,6	131,7	115,9	109,7

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^b					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2016 I-XII	469,6	135,6	78,3	59,1	85,2	569,1	199,9	104,0	45,4	178,2
2017 ^c I-XII	472,8	139,2	87,0	53,3	81,0	575,0	194,3	109,2	45,6	178,2
2017 ^c IV	46,0	10,0	7,6	4,4	5,9	39,7	10,8	8,3	3,4	13,7
V	44,7	11,3	7,3	4,1	8,6	42,7	12,1	9,8	3,6	13,6
VI	31,7	11,0	6,4	3,6	6,2	38,9	10,8	8,8	3,1	12,4
VII	28,6	9,1	5,2	3,7	6,3	35,5	10,3	6,4	3,1	12,4
VIII	31,1	10,9	6,6	4,0	4,7	48,0	14,7	7,9	3,4	18,0
IX	32,4	11,5	6,8	3,7	4,0	51,5	19,2	8,2	3,5	15,8
X	38,6	12,6	8,4	4,6	6,2	55,9	18,7	10,5	4,4	18,0
XI	42,5	13,9	8,7	5,2	6,8	63,1	27,0	9,8	4,9	16,3
XII	38,0	12,8	6,5	5,5	7,0	50,4	19,4	7,3	4,4	15,3
2018 ^c I	38,9	12,7	7,8	4,3	5,5	60,1	24,1	12,8	4,0	15,3
II	44,8	12,0	7,0	4,3	7,8	48,3	16,5	11,6	3,6	13,2
III	55,3	13,4	8,5	5,9	9,9	54,2	18,4	10,9	3,9	17,3
IV	46,5	12,1	7,8	4,0	7,9	42,4	15,0	8,3	2,8	13,4
Wskaźnik zmian (%)										
<u>IV 2018</u> IV 2017	101,1	120,3	102,7	92,7	133,8	106,7	138,2	100,1	81,8	97,8
<u>I-IV 2018</u> I-IV 2017	100,1	108,7	99,8	98,6	99,6	108,5	119,0	107,6	93,1	105,0

^a wskaźniki zmian obliczone na danych o większej dokładności, ^b z eksportem burtowym, ^c dane wstępne.
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Owce	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
						Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Filipiny
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,29	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,05
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	5,35	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	14,77
2016 I-XII	7,98	7,62	4,82	5,57	5,00	7,77	6,12	13,94	27,54	13,82
2017 ^a I-XII	6,48	5,39	5,10	5,36	5,11	7,26	5,97	12,87	27,14	15,93
2017 ^a IV	7,98	7,27	4,95	5,18	5,17	7,39	6,43	13,56	28,38	16,14
V	7,22	7,04	5,20	5,26	5,47	8,72	5,89	13,32	28,87	-
VI	6,90	6,22	5,40	4,95	2,71	7,25	6,98	12,03	28,98	15,65
VII	5,93	5,61	5,18	5,08	5,15	7,46	5,76	12,70	28,29	15,17
VIII	6,12	4,98	4,96	4,86	4,99	7,76	6,06	12,31	26,01	15,59
IX	5,93	5,06	4,86	5,40	5,36	6,72	5,61	12,20	24,80	14,83
X	5,87	4,70	5,02	5,47	5,50	6,43	6,38	11,92	25,27	16,18
XI	5,50	4,35	4,84	5,52	5,34	6,36	5,44	12,17	23,68	16,96
XII	5,68	4,31	4,89	5,62	5,11	6,30	6,30	12,25	23,24	17,12
2018 I	4,97	4,56	5,13	6,14	5,31	6,70	6,68	12,10	24,58	15,92
II	5,06	4,74	5,10	5,82	5,36	6,49	5,78	11,60	24,89	16,52
III	5,11	4,22	5,21	5,95	5,29	6,74	5,57	11,21	26,27	15,67
IV	4,84	4,49	4,80	5,46	5,46	7,33	6,53	11,62	28,02	14,17
Wskaźnik zmian (%)										
<u>IV 2018</u> IV 2017	60,7	61,8	97,0	105,4	105,6	99,2	101,6	85,7	98,7	87,8
<u>I-IV 2018</u> I-IV 2017	61,8	58,5	97,7	112,4	99,4	86,0	98,7	82,8	86,2	97,4

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Makreła mrożona 03035410 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	7,49	1,43
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	5,33	1,10
2016 I-XII	10,96	27,52	24,47	25,75	57,20	54,80	96,26	5,74	1,19
2017 ^a I-XII	11,43	24,69	23,91	23,66	68,16	59,96	112,56	6,57	b.d.
2017 ^a IV	11,64	23,84	26,33	23,48	68,13	55,82	159,10	7,04	1,01
V	11,69	23,46	25,59	23,55	69,64	57,75	182,48	7,01	0,88
VI	11,39	24,77	24,33	24,28	69,28	58,62	201,20	6,78	-
VII	11,20	25,85	23,31	25,28	69,77	61,40	186,82	6,84	-
VIII	11,22	25,23	24,25	21,68	69,41	62,93	40,41	6,56	-
IX	11,31	25,86	27,56	23,48	69,65	62,84	88,07	6,15	b.d.
X	11,43	26,37	24,09	22,88	68,42	67,16	81,74	5,86	b.d.
XI	11,05	25,51	22,01	25,50	68,75	65,65	92,32	5,58	b.d.
XII	11,60	25,40	24,30	24,59	69,86	67,17	80,79	5,36	b.d.
2018 I	10,71	27,31	20,03	24,90	61,10	55,61	84,86	5,38	0,88
II	10,48	27,86	22,10	26,31	59,05	53,90	98,52	5,26	1,23
III	10,67	27,63	21,43	26,39	58,20	55,55	99,94	5,56	1,33
IV	11,07	27,18	26,36	25,41	57,24	57,55	107,60	5,76	1,39
Wskaźnik zmian (%)									
<u>IV 2018</u> IV 2017	95,1	114,0	100,1	108,2	84,0	103,1	67,6	81,8	137,6
<u>I-IV 2018</u> I-IV 2017	92,7	114,2	95,0	109,9	89,1	103,5	81,7	83,6	97,0

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2017 I-XII	12,25	-	14,15	61%	15,60	63%	17,46	-	11,22	85%	12,25	74%
2017 IV	12,37	-	14,90	64%	15,95	65%	17,87	-	11,27	87%	12,56	76%
V	12,31	-	14,41	62%	15,86	64%	17,51	-	11,49	88%	12,51	75%
VI	12,46	-	14,23	61%	16,12	65%	17,69	-	11,48	88%	12,50	75%
VII	12,31	-	14,30	61%	15,75	64%	17,48	-	11,51	87%	12,39	74%
VIII	12,38	-	14,06	60%	15,27	62%	17,62	-	11,55	87%	12,41	74%
IX	12,68	-	14,08	60%	15,95	64%	18,00	-	11,46	86%	12,30	74%
X	12,73	-	14,10	60%	15,06	61%	18,79	-	11,40	86%	12,05	72%
XI	12,37	-	13,78	59%	14,97	61%	18,56	-	10,78	81%	11,49	69%
XII	12,42	-	13,87	60%	15,09	61%	18,48	-	10,68	81%	11,14	69%
2018 I	12,57	-	13,52	58%	15,92	65%	18,53	-	11,06	83%	11,14	69%
II	12,73	-	13,70	58%	15,92	65%	19,76	-	10,52	80%	11,03	69%
III	12,72	-	13,94	59%	15,99	66%	19,58	-	10,55	80%	11,01	69%
IV	12,92	-	13,99	59%	16,00	65%	19,91	-	10,69	81%	11,02	69%
V	12,94	-	14,12	59%	15,75	65%	19,98	-	11,35	87%	10,92	68%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>V 2018</u> V 2017	105,1	x	98,0	x	99,3	x	114,1	x	98,8	x	87,3	x
<u>I-V 2018</u> I-V 2017	107,1	x	97,1	x	100,7	x	118,0	x	97,1	x	87,9	x

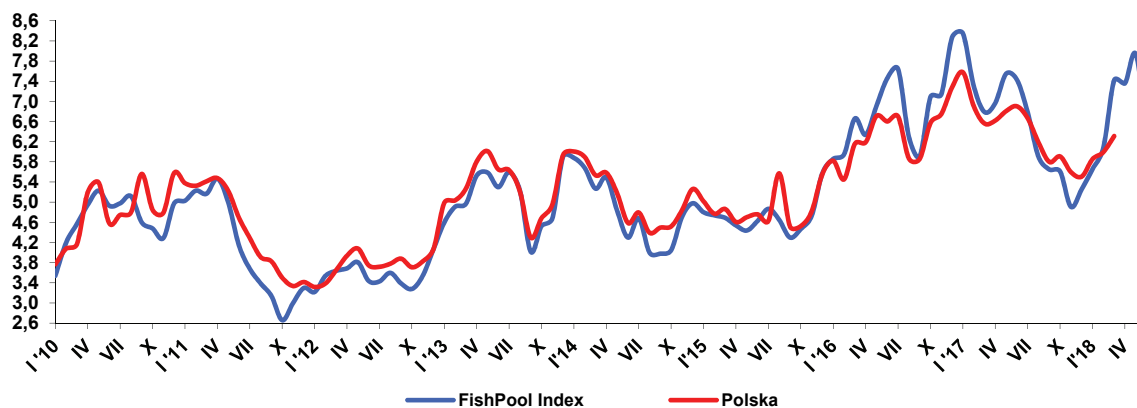
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

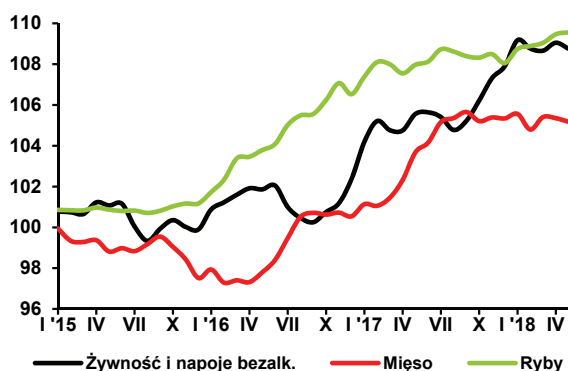
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2014I-XII	21,76	26,97	77,54	31,88	16,72	25,52	27,87	34,06	15,24	14,11	22,18
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2017I-XII	24,66	32,54	101,80	33,38	16,12	25,61	29,44	32,94	16,55	14,98	23,35
2017IV	24,45	32,56	101,00	33,37	16,03	25,16	28,63	32,59	16,51	-	23,26
V	24,80	32,63	102,10	33,41	16,14	25,32	28,88	33,06	16,66	-	23,35
VI	24,76	32,57	102,60	33,37	16,10	25,45	29,00	33,06	16,57	-	23,29
VII	24,71	32,48	102,30	33,21	16,13	25,55	29,19	33,12	16,67	-	23,57
VIII	24,67	32,31	102,80	33,28	16,13	25,87	30,06	33,12	16,66	-	23,35
IX	24,73	32,36	103,00	33,33	16,16	25,87	30,56	33,24	16,66	-	23,34
X	24,78	32,28	103,00	33,22	16,26	25,87	30,38	33,12	16,65	-	23,56
XI	24,57	32,25	103,30	33,40	16,13	26,03	30,50	33,24	16,57	15,47	23,17
XII	24,63	32,21	102,80	33,35	16,03	26,13	30,38	32,88	16,13	14,37	23,17
2018I	24,63	32,28	101,00	33,57	16,15	26,29	30,50	33,35	16,15	15,10	23,46
II	24,61	32,33	100,30	33,56	16,12	26,39	30,38	33,12	16,04	15,16	23,53
III	24,40	32,39	100,30	33,57	16,19	26,52	30,44	33,53	16,03	-	23,54
IV	24,54	32,66	100,20	33,57	16,20	26,45	30,44	33,65	16,04	-	23,84
V	24,29	32,76	100,60	33,21	16,28	26,58	30,56	33,65	15,99	-	23,77
Wskaźnik zmian (%)											
$\frac{V\ 2018}{V\ 2017}$	97,9	100,4	98,5	99,4	100,9	105,0	105,8	101,8	96,0	x	101,8
$\frac{I-V\ 2018}{I-V\ 2017}$	99,6	99,0	100,2	100,0	100,6	104,5	106,1	102,2	97,0	100,6	101,2

Źródło: Dane GUS.

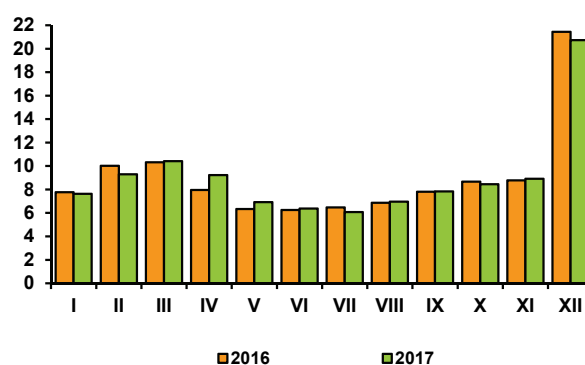
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

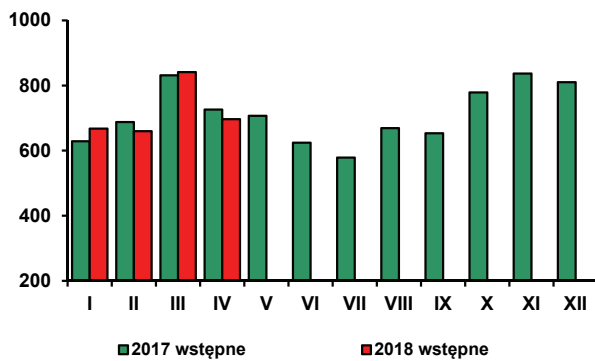
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2014=100)

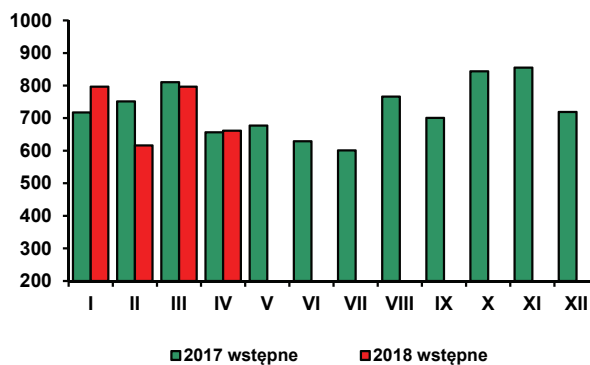
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

W maju 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 0,3%, po wzroście o 0,4% w kwietniu br. Ceny żywności zmalały o 0,3%, przy stabilizacji cen napojów bezalkoholowych. Spadły ceny cukru (o 3,1%), jaj (o 2,5%), owoców (o 1,6%), warzyw (o 0,9%) i artykułów mięsnych (o 0,1%). Spośród owoców potaniały banany (o 13,0%), owoce jagodowe (o 7,4%) i pozostałe owoce (o 1,05), a podrożały jabłka (o 2,5%). Spadkowi cen warzyw świeżych (o 3,4%), w tym pomidorów o 21,7%, cebuli o 2,9% i sałaty o 1,7% towarzyszył wzrost cen marchwi, kapusty, ogórków, ziemniaków i buraków o 3-19%. Mniej niż w kwietniu konsumenci płacili za mięso drobiowe (o 0,6%) oraz wieprzowe i wołowe (po 0,5%), przy niezmiennych cenach wędlin. Przeciętne ceny produktów mlecznych były takie same, jak miesiąc wcześniej. Spadły ceny jogurtów (o 0,7%) oraz napojów i deserów mlecznych (o 0,5%), a wzrosły ceny śmietany (o 0,9%), mleka w proszku (o 0,6%) i twarogów (o 0,3%). Zwiększyły się ceny tłuszczów jadalnych (o 0,6%), wyrobów cukierniczych, dżemów, marmolad, miodu i czekolady (o 0,3%), pieczywa i produktów zbożowych oraz ryb i owoców morza (po 0,1%). Podrożało masło (o 1,1%) i margaryny (o 1%), a potaniały oleje (o 0,7%) i tłuszcze wieprzowe (o 0,5%). Wzrosły ceny ryżu (o 0,5%), mąki (o 0,4%), makaronów (o 0,2%) i pieczywa (o 0,1%), przy nieznacznym spadku cen kasz (o 0,1%). Obniżyły się ceny kawy i herbaty (po 0,1%), przy wzroście cen soków owocowych o 1,6%.

W maju 2018 r. nastąpiło spowolnienie rocznej dynamiki cen żywności i napojów bezalkoholowych. W porównaniu z analogicznym miesiącem 2017 r. wzrosły one o 3,0%, wobec wzrostu o 4,1% w kwietniu br. Wzrost cen żywności wyniósł 3,2%, a napojów bezalkoholowych 1,2%. Zwiększyły się (w skali roku) ceny żywności monitorowanych przez GUS grup produktów, w tym najbardziej jaj (o 28,4%), tłuszczów jadalnych (o 11,1%), warzyw (o 4,1%) i owoców (o 3,8%) oraz artykułów mleczarskich (o 3,9%). Spośród tłuszczów najbardziej podrożało masło (o 22,1%). Wzrost cen tłuszczów wieprzowych wyniósł 3,7%, a margaryn 1,6%, przy spadku cen olejów roślinnych o 0,6%. W maju br. droższe niż rok wcześniej były warzywa świeże, w tym marchew o 77,6%, buraki o 11,1%, ogórki o 10,0%, sałata o 9,5%, a cebula o 6,3%. Tańsze niż przed rokiem były natomiast warzywa kalafiorowe (o 4,8%), pomidory (o 2,2%) i kapusta (o 1,2%). O wzroście cen owoców zdecydowała znacząca zwyżka cen jabłek (o 45,4%) i owoców pestkowych (o 13,0%). Znacznie więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku konsumenci płacili za śmietanę (o 10,6%), jogurty (o 7,2%), napoje i desery mleczne (o 3,8%) oraz sery dojrzewające i topione (o 3,2%). Średnie ceny pieczywa i produktów zbożowych wzrosły o 3,4%, w tym pieczywa o 4,5%, pizy i półproduktów mącznych o 3,1%, ryżu o 2,4%, a kasz o 2,3%. Mięso i przetwory mięsne podrożały średnio o 1,5%. Wzrostowi cen mięsa wołowego i drobiowego (o 2,8%) oraz wędlin (o 2,9%) towarzyszył spadek cen mięsa wieprzowego (o 3,1%). Wyższe niż przed rokiem były ceny dżemów, marmolad i miodu (o 5,2%), czekolady (o 1,4%) oraz ryb i owoców morza (o 1,5%), a niższe - cukru (o 33,6%). Spośród napojów bezalkoholowych podrożały m.in.: soki owocowe (o 3,8%), herbata (o 2,0%), kawa (o 1,8%) i wody mineralne (o 0,9%).

Pomimo spowolnienia rocznej dynamiki cen żywności i napojów bezalkoholowych, przyspieszeniu uległa dynamika cen konsumpcyjnych. Przyczynił się do tego wzrost cen towarów i usług związanych z transportem, w tym zwłaszcza paliw do prywatnych środków transportu, który w maju br. w stosunku do maja ub. roku wyniósł odpowiednio 4,8% i 9,2%. W nieco większym stopniu niż w kwietniu br. wzrosły w skali roku także ceny związane z mieszkaniem. W efekcie w maju 2018 r. przeciętny poziom cen towarów i usług konsumpcyjnych był o 1,7% wyższy niż w analogicznym miesiącu 2017 r., podczas gdy w kwietniu br. przewyższał poziom sprzed roku o 1,6%. Zwiększenie rocznej inflacji nie wpłynęło negatywnie na popyt konsumpcyjny. Dobra sytuacja na rynku pracy, realny wzrost płac oraz wysoki optymizm konsumentów wspierały konsumpcję prywatną.

W maju br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w podmiotach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób) było o 3,7% wyższe niż przed rokiem, a liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się w skali roku o 16,6%. W końcu maja br. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 6,1% i była o 1,2 pkt. proc. niższa w końcu maja ub. roku. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw były w maju br. o 7,0% wyższe, a realne o 5,3% wyższe niż rok wcześniej. W porównywanych okresach przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w systemie pracowniczym zwiększyły się nominalnie o 4,4%, a ich siła nabywcza wzrosła o 2,5%.

Na ożywienie popytu konsumpcyjnego wskazuje utrzymująca się relatywnie wysoka dynamika sprzedaży detalicznej. Z danych GUS wynika, że w maju br. w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie

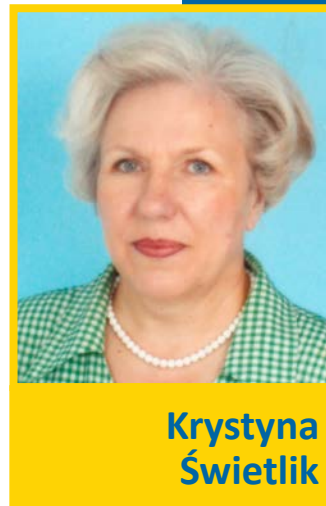
pracujących powyżej 9 osób sprzedaż detaliczna ogółem w cenach stałych była o 6,1% większa niż przed rokiem i o 2,2% większa niż w poprzednim miesiącu. Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych wzrosła w maju br., w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku, o 2,8%, a w porównaniu z kwietniem br. zwiększyła się o 7,4%. Całkowita sprzedaż żywności była przypuszczalnie jeszcze większa, niż to wynika z szacunków GUS. Dane GUS o sprzedaży detalicznej nie obejmują bowiem sprzedaży internetowej oraz realizowanej przez małe sklepy, zatrudniające mniej niż 9 osób. Obserwacje rynku wskazują, że w związku z ograniczeniem handlu w niedziele w centrach handlowych i dużych placówkach, wzrosły obroty w małych sklepach. Jak podaje Polska Izba Handlu (PIH), w maju w sklepach spożywczych o powierzchni do 300 m² sprzedaż wzrosła rok do roku o 6,9%, a miesiąc do miesiąca o 11,7%. Ponadto część zakupów mogła być przez konsumentów przeniesiona z monitorowanych przez GUS sklepów do innych kanałów sprzedaży, np. gastronomii.

Według metodologii Eurostatu (HICP), w maju br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, w UE i w strefie euro ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły po 0,5%. Najwyższą inflację wynoszącą 1,4% odnotowano na Cyprze i na Malcie. Na Słowenii ceny konsumpcyjne zwiększyły się o 1,0%, a w Hiszpanii o 0,9%, natomiast na Słowacji i w Finlandii utrzymały się na niezmiennym poziomie. W pozostałych krajach UE ich wzrost wahał się od 0,1% do 0,8%, w tym w Polsce wyniósł 0,2%. W maju br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku, w UE i w strefie euro ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły odpowiednio o 2,0% i 1,9%. Najbardziej zwiększyły się w Rumunii (o 4,6%), w Estonii (o 3,1%) oraz na Litwie i na Węgrzech (po 2,9%), a najmniej w Irlandii (0,7%) i Grecji (0,8%). W Polsce ich wzrost oszacowano na poziomie 1,2%.

W maju br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, w UE i w strefie euro **ceny żywności** wzrosły odpowiednio o 0,4% i 0,5%, przy różnokierunkowych ich zmianach w poszczególnych krajach. Na Cyprze i na Słowenii żywność podrożała po 1,9%, we Francji o 1,0%, w Estonii o 0,9%, a w Rumunii i na Węgrzech po 0,8%. W Danii ceny żywności były stabilne, a w siedmiu krajach uległy redukcji o 0,2-0,4%, w tym w Polsce o 0,3%. W stosunku do maja ub. roku przeciętny poziom cen żywności wzrósł w UE o 2,2%, a w strefie euro o 2,1%. W ujęciu rocznym żywność najbardziej podrożała na Słowacji (o 4,5%), w Rumunii (o 4,1%), na Węgrzech (o 3,7%) i na Słowenii (o 3,6%). W Niemczech jej ceny wzrosły o 3,3%, w Estonii o 3,0%, a w Polsce o 2,5%. Najniższy wzrost cen żywności odnotowano w Grecji (o 0,3%) i na Łotwie (o 0,4%), a spadek - w Irlandii (o 2,3%).

Według FAO, w maju 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności wzrosły o 1,2%. Istotnie podrożały produkty mleczne (o 5,4%) i zboża (o 2,4%), a potaniały artykuły mięsne (o 0,5%), cukier (o 0,5%) i oleje roślinne (o 2,6%). Do wzrostu cen produktów mlecznych przyczyniła się mniejsza od oczekiwanej podaż z Nowej Zelandii oraz utrzymujący się duży popyt importowy na masło, sery i odtuszczone mleko w proszku. Wzrost cen zbóż był kontynuacją tendencji obserwowanej od początku br. Majową ich zwyżkę stymulowały zapowiedzi gorszych zbiorów pszenicy w Argentynie i Brazylii. Spadły ceny mięsa wieprzowego i baraniego, przy nieznacznym wzroście cen drobiu i stabilizacji cen wołowiny. Na obniżkę cen wieprzowiny wpłynął mniejszy popyt importowy ze strony Chin, a na obniżkę cen baraniny - umocnienie się dolara amerykańskiego. Wzrost cen mięsa drobiowego wiązał się z załamaniem rynku w Brazylii, największego światowego eksportera drobiu, spowodowanym zmniejszeniem ubojów w następstwie długotrwałego strajku kierowców ciężarówek. Ceny cukru spadły po raz szósty z rzędu z powodu spodziewanych korzystnych zbiorów trzciny cukrowej w Brazylii.

W maju 2018 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 1,9% wyższy niż rok wcześniej. Zdecydowały o tym wzrosty cen zbóż (o 16,8%) i produktów mlecznych (o 11,5%). Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny cukru (o 23,1%), olejów roślinnych (o 10,7%) i artykułów mięsnych (o 1,8%).

**Krystyna
Świetlik**

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2018 r.

Wyszczególnienie	V 2018			I - V 2018
	IV 2018=100	V 2017=100	XII 2017 = 100	I - V 2017 = 100
OGÓŁEM	100,2	101,7	100,6	101,6
Żywność i napoje bezalkoholowe	99,7	103,0	100,8	103,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,2	101,6	101,3	101,3
Odzież i obuwie	99,6	96,2	99,3	96,0
Mieszkanie	100,1	101,7	100,5	101,7
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,1	102,0	100,5	102,1
w tym nośniki energii	100,1	101,7	99,7	101,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,1	100,4	100,7	100,3
Zdrowie	100,5	102,4	101,2	101,8
Transport	102,6	104,8	103,1	99,9
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	105,6	109,2	106,8	100,8
Łączność	100,3	98,1	98,6	100,3
Rekreacja i kultura	99,0	101,0	99,6	101,4
Edukacja	100,1	100,2	100,5	102,1
Restauracje i hotele	100,5	102,9	101,3	102,9
Inne towary i usługi	99,5	98,8	99,0	99,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w maju 2018 r.

Wyszczególnienie	V 2018			I-V 2018
	IV 2018 = 100	V 2017=100	XII 2017=100	I-V 2017=100
Żywność (bez napojów)	99,7	103,2	100,8	104,0
Pieczywo i produkty zbożowe	100,1	103,4	101,6	103,4
Pieczywo	100,1	104,5	101,9	104,5
Ryż	100,5	102,4	101,5	101,5
Makarony	100,2	102,3	100,8	102,4
Mięso i przetwory	99,9	101,5	99,8	103,2
Mięso wieprzowe	99,5	96,9	98,0	100,9
Mięso wołowe	99,5	102,8	100,5	103,3
Mięso drobiowe	99,4	102,8	100,7	104,7
Przetwory mięsne i wędliny	100,1	102,8	100,3	103,7
Ryby i owoce morza	100,1	101,5	101,4	101,3
Mleko, sery i jaja	99,6	107,2	98,0	108,4
Artykuły mleczarskie	100,0	103,9	100,0	104,5
Mleko	100,0	101,7	99,5	102,2
Sery twarogowe	100,3	101,9	100,5	102,3
Sery dojrzewające i topione	100,0	103,2	99,2	103,5
Jaja	97,5	128,4	88,8	133,8
Oleje i tłuszcze	100,6	111,1	97,8	112,1
Masło	101,1	122,1	95,0	123,0
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,5	103,7	98,8	105,3
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	101,0	101,6	101,9	102,4
Oleje roślinne	99,3	99,4	100,7	101,0
Owoce	98,4	103,8	106,5	110,2
Jabłka	102,5	145,4	111,4	154,4
Owoce cytrusowe	107,1	92,1	109,6	101,0
Banany	87,0	90,6	106,0	107,8
Warzywa	99,1	104,1	104,0	100,7
Ziemniaki	107,8	97,8	114,3	105,1
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,9	96,7	99,0	97,4
Cukier	96,9	66,4	80,9	71,2
Napoje bezalkoholowe	100,0	101,2	101,1	101,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
	2016	101,0	100,3	100,4	100,3	99,9	100,2	99,0	99,5	99,8	100,5	100,4	101,2
	2017	101,8	101,0	99,6	100,0	100,8	100,1	99,8	99,4	100,4	100,9	101,0	100,5
	2018	101,2	99,6	99,9	100,4	99,7							
Pieczywo i produkty zbożowe	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
	2016	100,2	100,0	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,4	100,1	100,0
	2017	100,4	100,2	100,2	100,0	100,3	100,1	100,5	100,3	100,1	100,3	100,3	100,2
	2018	100,7	100,4	100,2	100,3	100,1							
Mięso	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
	2016	100,4	99,3	100,1	99,9	100,5	100,6	101,1	101,0	100,2	99,9	100,1	99,8
	2017	100,6	99,9	100,4	100,9	101,3	100,5	101,0	100,2	100,3	99,6	100,2	100,0
	2018	100,2	99,3	100,6	99,9	99,8							
Ryby i owoce morza	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	2016	100,6	100,6	101,0	100,1	100,3	100,3	100,9	100,4	100,1	100,6	100,8	99,5
	2017	100,8	100,7	99,9	99,6	100,4	100,1	100,6	99,9	99,8	99,9	100,2	99,6
	2018	100,6	100,1	100,1	100,4	100,1							
Mleko, sery, jaja	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
	2016	99,9	99,7	99,8	99,5	99,7	99,9	100,0	100,2	100,1	100,8	100,8	101,0
	2017	101,0	100,6	100,2	99,7	100,3	100,1	100,5	100,7	100,7	101,3	104,9	100,9
	2018	100,1	99,1	99,5	99,7	99,6							
Oleje i tłuszcze	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
	2016	100,6	100,0	99,2	100,4	99,5	100,1	100,3	101,1	101,4	102,3	102,0	101,0
	2017	101,6	100,7	100,1	98,1	102,7	100,5	104,0	105,0	103,5	101,9	101,0	97,5
	2018	99,2	98,1	99,5	100,4	100,6							
Owoce	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
	2016	104,0	104,3	102,3	100,2	100,1	102,3	98,3	96,8	96,5	96,7	98,8	104,3
	2017	107,7	102,5	100,3	99,1	105,8	100,8	99,1	96,0	99,0	102,5	99,8	100,4
	2018	106,9	102,5	98,9	99,9	98,4							
Warzywa	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
	2016	104,3	101,7	101,6	102,6	98,7	99,2	88,4	92,2	97,9	103,9	102,8	109,3
	2017	106,9	106,4	94,6	100,1	97,4	98,2	92,5	91,9	102,4	106,7	103,1	106,6
	2018	104,5	98,4	99,4	102,7	99,1							
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
	2016	100,7	100,9	100,7	100,6	99,9	99,8	100,5	101,0	101,2	100,5	100,0	99,8
	2017	100,8	99,8	99,6	100,3	100,7	99,9	100,6	100,1	99,1	99,6	99,3	98,6
	2018	100,3	98,7	99,4	100,6	99,9							
Cukier	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	100,2
	2016	101,0	104,6	104,3	101,5	100,6	100,7	100,2	105,7	104,8	101,4	100,0	100,2
	2017	100,3	100,3	100,0	99,6	100,2	99,4	99,4	97,8	97,1	98,2	94,2	94,5
	2018	96,5	91,1	97,3	97,7	96,9							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	2016	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
	2017	100,4	100,3	99,9	100,3	100,0	99,8	99,8	99,9	100,4	100,5	100,5	100,2
	2018	100,3	99,8	99,9	100,5	100,2							
III. Średnia płaca ^a	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	2016	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
	2017	92,3	100,6	106,3	98,1	97,8	102,7	99,9	99,8	99,6	102,3	100,8	107,9
	2018	92,3	100,2	106,2	99,1	97,0							

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
 Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
	2016	100,0	100,4	100,8	100,6	100,8	100,9	101,0	101,2	100,4	100,4	101,2	100,8
	2017	103,3	103,9	103,1	102,8	103,7	103,7	104,4	104,3	105,0	105,8	106,0	105,4
	2018	104,8	103,4	103,7	104,1	103,0							
Pieczywo i produkty zbożowe	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
	2016	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	100,4	100,8	101,1	101,0
	2017	101,2	101,4	101,6	101,4	101,7	101,8	102,3	102,6	102,6	102,5	102,7	102,9
	2018	103,2	103,4	103,3	103,6	103,4							
Mięso	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
	2016	98,0	97,9	98,1	97,9	99,0	99,4	100,7	101,3	101,2	101,6	102,3	103,1
	2017	103,2	103,8	104,1	105,1	105,9	105,8	105,7	104,8	104,9	104,6	104,6	104,8
	2018	104,3	103,7	103,9	103,0	101,5							
Ryby i owoce morza	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
	2016	100,8	101,4	102,4	102,4	102,8	101,8	104,1	104,7	104,7	105,1	105,8	105,3
	2017	105,2	105,6	104,5	103,9	104,0	103,9	103,6	103,0	102,7	102,0	101,4	101,4
	2018	101,3	100,8	101,0	101,8	101,5							
Mleko, sery, jaja	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
	2016	96,6	96,9	96,7	96,5	96,9	97,2	97,5	98,2	98,4	99,3	100,3	101,5
	2017	102,5	103,4	103,8	104,0	104,6	104,9	105,4	105,9	106,6	107,1	111,5	111,4
	2018	110,3	108,7	107,9	107,9	107,2							
Oleje i tłuszcze	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
	2016	94,6	94,9	95,0	95,7	95,8	96,8	98,1	99,8	101,6	104,2	106,4	108,1
	2017	109,6	110,4	111,4	108,9	112,3	112,8	116,9	121,5	123,9	123,2	121,9	117,5
	2018	114,3	111,3	110,7	113,3	111,1							
Owoce	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
	2016	109,3	113,6	114,5	108,6	101,9	104,1	104,6	104,6	102,3	98,9	100,4	104,1
	2017	107,4	105,6	103,7	102,4	108,1	106,2	106,6	105,3	107,9	114,4	116,3	113,3
	2018	112,6	112,7	110,9	111,5	103,8							
Warzywa	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
	2016	105,2	104,4	106,9	107,9	110,1	107,9	105,2	102,8	94,3	92,5	94,4	100,9
	2017	104,1	108,7	101,3	99,0	97,8	98,0	101,6	100,8	105,2	107,6	108,0	104,9
	2018	102,7	95,1	99,8	102,3	104,1							
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
	2016	103,7	104,4	105,1	105,2	105,2	105,1	104,8	104,8	105,5	105,2	104,9	105,6
	2017	105,2	104,2	103,2	103,0	103,8	103,9	104,1	103,4	101,3	100,4	99,7	98,5
	2018	98,4	97,4	97,1	97,4	96,7							
Cukier	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
	2016	120,6	124,8	127,2	127,6	128,2	130,6	125,7	127,2	127,8	127,5	127,6	127,7
	2017	126,8	121,6	116,6	114,4	113,8	112,4	111,5	103,3	95,7	92,7	87,3	82,3
	2018	79,2	71,9	69,9	68,6	66,4							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	2016	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
	2017	101,7	102,2	102,0	102,0	101,9	101,5	101,7	101,8	102,2	102,1	102,5	102,1
	2018	101,9	101,4	101,3	101,6	101,7							
III. Średnia płaca ^a	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	2016	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
	2017	104,3	104,0	105,2	104,1	105,4	106,0	104,9	106,6	106,0	107,4	106,5	107,3
	2018	107,3	106,8	106,7	107,8	107,0							

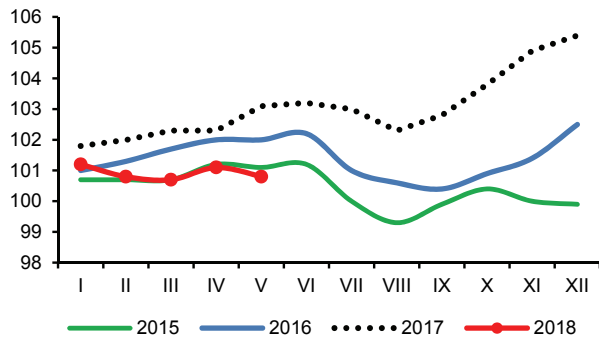
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

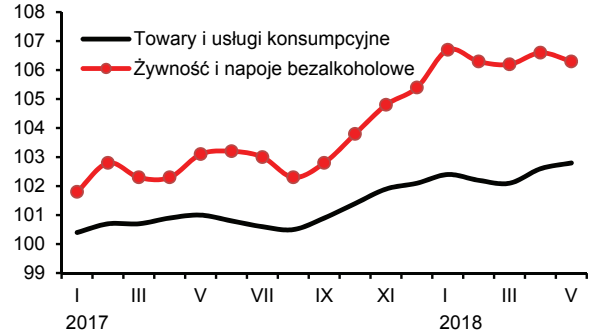
Wyszczególnienie a – 2017 r. b – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,86	3,88	3,86	3,84	3,85	3,84	3,86	3,83	3,84	3,82	3,86	3,83
	b	3,83	3,81	3,83	3,83	3,83							
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,22	2,22	2,23	2,23	2,23	2,24	2,25	2,28	2,28	2,29	2,30	2,31
	b	2,33	2,34	2,35	2,35	2,34							
Makaron – 250 g	a	2,25	2,25	2,25	2,23	2,24	2,23	2,25	2,27	2,27	2,27	2,27	2,28
	b	2,29	2,29	2,30	2,31	2,32							
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,50	2,52	2,53	2,46	2,51	2,48	2,50	2,51	2,52	2,46	2,49	2,43
	b	2,53	2,49	2,44	2,46	2,47							
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,81	27,00	26,95	27,04	27,05	27,12	27,16	27,27	27,42	27,59	27,71	27,98
	b	28,15	28,21	28,30	28,34	28,20							
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,88	32,56	32,91	33,24	33,20	33,30	33,22	33,30	33,16	33,21	33,39	33,63
	b	33,69	33,72	33,50	33,89	33,50							
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – 1 kg	a	17,39	16,80	16,55	17,32	18,13	17,91	18,01	17,88	18,02	17,65	17,36	17,30
	b	17,12	16,47	17,00	17,07	16,87							
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,60	6,66	6,94	6,89	6,88	6,94	7,25	7,26	7,27	7,15	7,17	7,11
	b	7,12	7,16	7,32	7,26	7,13							
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	25,01	25,16	24,97	25,12	25,25	25,41	25,60	25,75	25,93	26,15	26,15	26,26
	b	26,35	26,41	26,29	26,42	26,56							
Kielbasa , na wagę – 1kg	a	17,34	17,37	17,18	17,35	17,45	17,75	17,58	17,77	17,89	17,92	18,05	18,16
	b	18,32	18,36	18,32	18,27	18,30							
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	24,58	24,54	24,65	24,45	24,80	24,76	24,71	24,67	24,73	24,78	24,57	24,63
	b	24,63	24,61	24,40	24,54	24,29							
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,79	2,78	2,73	2,73	2,77	2,75	2,76	2,76	2,80	2,80	2,77	2,78
	b	2,78	2,77	2,76	2,75	2,75							
Jogurt naturalny – a-150 g, b-400 g	a	1,06	1,06	1,06	1,07	1,07	1,06	1,07	1,08	1,10	1,12	1,13	1,14
	b	2,60	2,59	2,60	2,59	2,58							
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,41	13,37	13,30	13,21	13,33	13,38	13,41	13,43	13,41	13,45	13,45	13,36
	b	13,44	13,36	13,39	13,50	13,53							
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	20,99	20,89	20,61	20,55	20,51	20,62	20,93	21,32	21,36	21,38	21,49	21,52
	b	21,21	20,75	20,69	20,65	20,48							
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	6,07	6,13	6,10	6,03	6,11	3,13	6,22	6,35	6,46	6,61	6,80	6,83
	b	6,83	6,78	6,76	6,81	6,83							
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,52	0,52	0,52	0,52	0,51	0,51	0,51	0,52	0,52	0,55	0,71	0,75
	b	0,74	0,71	0,69	0,70	0,66							
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	5,02	5,03	4,99	4,98	5,03	5,12	5,78	6,37	6,80	7,08	7,00	6,75
	b	6,35	5,95	5,91	5,91	5,99							
Margaryna do smarowania pieczywa – 400 g	a	3,87	3,86	3,87	3,91	3,94	3,88	3,84	3,90	3,89	3,90	3,94	3,90
	b	3,80	3,71	3,73	3,77	3,82							
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,95	6,10	6,18	6,07	6,21	6,11	6,09	6,16	6,07	6,12	6,14	6,03
	b	6,06	6,06	6,10	6,13	6,10							
Słonina – 1 kg	a	5,68	5,67	5,72	5,78	5,87	5,90	5,96	5,99	6,03	6,05	6,07	6,08
	b	6,08	6,05	6,05	6,05	6,01							
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,66	1,63	1,65	1,65	1,66	1,66	1,67	1,67	1,67	1,69	1,70	1,75
	b	1,76	1,70	1,74	1,73	1,72							
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,17	3,18	3,19	3,17	3,17	3,15	3,13	3,07	2,98	2,92	2,76	2,62
	b	2,52	2,28	2,21	2,15	2,08							
Jabłka – 1 kg	a	2,37	2,36	2,43	2,49	2,78	3,23	3,47	3,55	3,56	3,53	3,58	3,59
	b	3,61	3,71	3,81	3,91	4,01							

Źródło: Dane GUS.

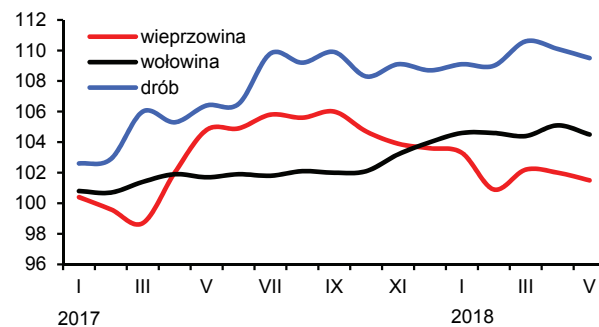
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

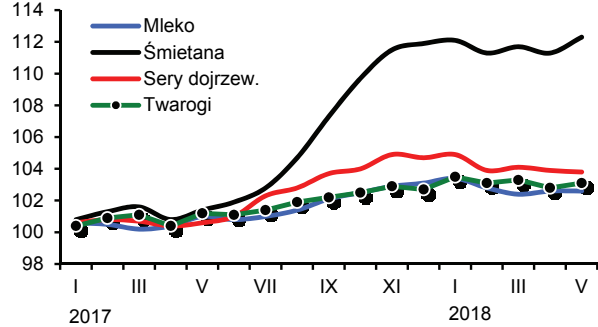
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2016 = 100) (w %)

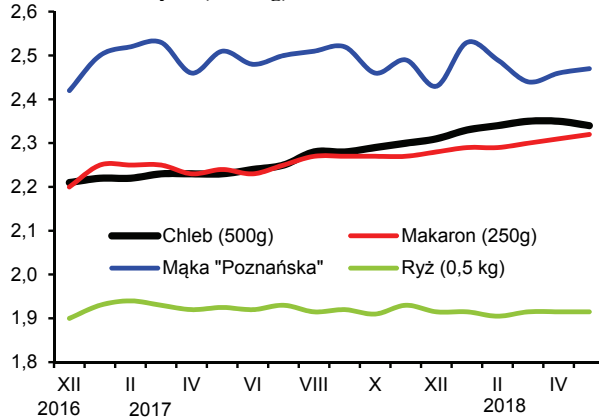
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2016 = 100) (w %)

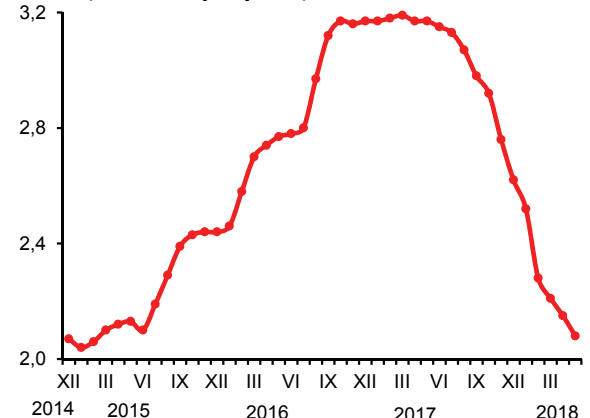
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2016 = 100) (w %)

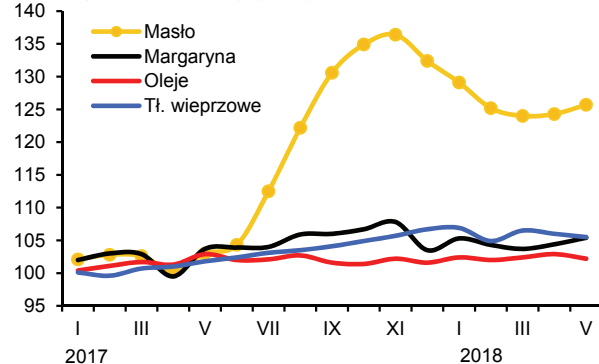
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

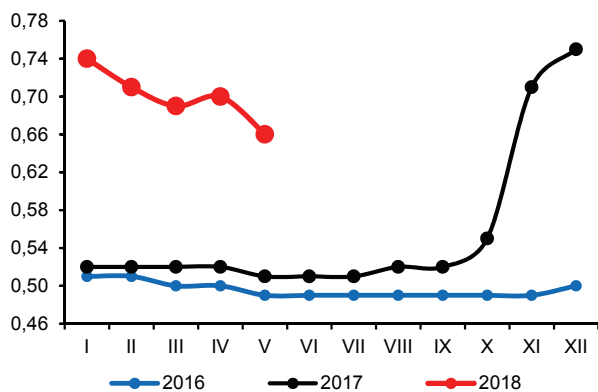
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2016 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W maju 2018 r. utrzymał się zwiększony popyt na podstawowe środki do produkcji rolniczej, co skutkowało podwyżkami cen. Tempo wzrostu cen przyspieszyło w porównaniu z poprzednim miesiącem, było również wyraźnie większe niż rok wcześniej, tj. w maju 2017 r. W maju br. w porównaniu z miesiącem poprzednim wzrosły przede wszystkim ceny bezpośrednich nośników energii oraz materiałów budowlanych. Umiarkowanie podrożały również maszyny rolnicze oraz środki ochrony roślin, natomiast w przypadku nawozów mineralnych ceny zmalały. Ceny zdecydowanej większości środków produkcji, w tym głównie maszyn rolniczych, materiałów budowlanych i nośników energii były wyższe w porównaniu z majem 2017 r. Wyjątkiem były nawozy mineralne, które potaniały pod wpływem m.in. stosunkowo niskiego poziomu cen w handlu światowym.

W maju 2018 r. popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe był nieco niższy niż miesiąc wcześniej, co przełożyło się na obniżki cen. Nawozy mineralne potaniały średnio o 0,4%. Zmalały ceny przede wszystkim nawozów azotowych, np. saletry amonowej o 1,1%, a saletrzaku o 0,7%. Ceny w maju 2018 r. nadal pozostawały na poziomach niższych niż rok wcześniej. Nawozy mineralne były średnio o 2,6% tańsze niż w maju 2017 r. Obniżki cen w tym okresie dotyczyły większości nawozów, w tym głównie nawozów wieloskładnikowych i fosforowych, ale także mocznika. W kolejnych miesiącach 2018 r., popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe będzie nadal mały, co powinno sprzyjać posezonowym obniżkom cen. Spadkom cen powinny ponadto sprzyjać stopniowo rosnące od kilku lat dostawy nawozów na krajowym rynku, w tym również nawozów importowanych, które są zazwyczaj tańsze od nawozów wyprodukowanych w kraju. W przeciwnym kierunku działać jednak będą rosnące koszty produkcji i transportu nawozów w związku z drożającymi surowcami energetycznymi, które mogą nieco hamować sezonowe spadki cen. Tempo spadku cen nawozów w drugiej połowie 2018 r. będzie prawdopodobnie mniejsze niż w analogicznym okresie 2017 r.

Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż poprawiły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Średnio na zakup 1 kg czystego składnika nawozu należało w maju br. przeznaczyć równowartość 5,1 kg pszenicy, tj. o prawie 0,4 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz o 0,2 kg więcej niż rok wcześniej. Nawozy mineralne podrożały jednak względem żywca wieprzowego. Średnio na zakup 1 dt czystego składnika nawozu należało przeznaczyć równowartość 77 kg żywca wieprzowego, tj. o 1 kg więcej niż w kwietniu br. i o 14 kg więcej niż rok wcześniej.

Światowe ceny nawozów mineralnych już od ponad 2 lat są stosunkowo stabilne. W maju br. ceny zmalały o 1,1%¹ w porównaniu z miesiącem poprzednim, były jednak przeciętnie o 12,8% wyższe niż rok wcześniej. W kolejnych miesiącach br. ceny nawozów mineralnych w handlu światowym prawdopodobnie nieco wzrosną. Wzrost kosztów produkcji i transportu w związku z drożającymi surowcami energetycznymi oraz stopniowo rosnące ceny zbóż będą sprzyjać podwyżkom cen, w tym głównie nawozów azotowych. W przeciwnym kierunku będzie jednak działał wysoki poziom podaży nawozów pod wpływem wzrostu mocy produkcyjnych w związku z inwestycjami zapoczątkowanymi w latach 2010-2011, tj. w okresie dobrej koniunktury na rynku nawozowym.

Podwyżki cen surowców energetycznych w handlu światowym w maju br. przełożyły się na wyraźne wzrosty cen nośników energii na krajowym rynku. W maju 2018 r. nośniki

energii na krajowym rynku zdrożały średnio o 2,6%. Podrożały głównie paliwa ropopochodne, ale także gaz ziemny LPG. Pod wpływem spadku popytu potaniały paliwa stałe. Bezpośrednie nośniki energii były w maju tego roku przeciętnie o 7,1% droższe niż rok wcześniej. Wyższe ceny w tym okresie dotyczyły przede wszystkim paliw ropopochodnych oraz paliw stałych.

W maju 2018 r. ceny na światowym rynku surowców energetycznych wzrosły o 7,4%² w porównaniu z poprzednim miesiącem, w tym gaz ziemny podrożał średnio o 10,3%, a ropa Brent o 7,0%. Rosnące ceny ropy naftowej wynikały m.in. ze spadku zapasów w USA. W ciągu 12 miesięcy Ropa Brent oraz gaz ziemny podrożały już o około 50%. Wyższe ceny ropy są m.in. konsekwencją przedłużenia obowiązywania umowy OPEC o ograniczeniu wydobycia. Rosnącym cenom ropy naftowej i gazu towarzyszył wzrost cen węgla kamiennego. W ciągu 12 miesięcy podrożał on o 36%³.

Pod wpływem stosunkowo dobrej koniunktury w rolnictwie w 2017 r. zwiększył się popyt na maszyny rolnicze w pierwszych miesiącach 2018 r., co skutkowało systematycznym wzrostem cen. W okresie styczeń-maj br. liczba rejestracji nowych przyczep rolniczych wzrosła o 31,6% w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r.⁴. Liczba rejestracji nowych ciągników rolniczych była w tym okresie niższa niż rok wcześniej, po bardzo dobrych wynikach w grudniu 2017 r., w związku z rejestracją ciągników, które nie spełniały nowych wymogów homologacyjnych. Przypuszcza się, że sprzedaż wielu innych środków mechanizacji rolnictwa w okresie styczeń-maj 2018 r. mogła być większa niż rok wcześniej. Większej sprzedaży maszyn rolniczych towarzyszył wzrost ich cen. Maszyny rolnicze były w maju br. średnio o kolejne 0,3% droższe niż miesiąc wcześniej, natomiast w ciągu 12 miesięcy zdrożały średnio o prawie 5%. Najbardziej w ciągu 12 miesięcy, o ponad 10%, podrożały roztrząsacze obornika oraz pługi. Wyższe ceny sprzętu rolniczego mogły być ponadto związane z podwyżkami cen stali, która stanowi dość istotny składnik kosztów, zwłaszcza w przypadku produkcji maszyn do uprawy gleby.

W maju br. średnie ceny materiałów budowlanych wzrosły o kolejne 1,1%, a środków ochrony roślin o 0,4%. W ciągu 12 miesięcy ceny materiałów budowlanych pod wpływem m.in. wyraźnego zwiększenia inwestycji wzrosły przeciętnie o 6,2%. Najbardziej podwyższono ceny płyt OSB, płyt styropianowych oraz materiałów stalowych. Wzrost cen środków ochrony roślin był w tym okresie stosunkowo niewielki. Podrożały one w porównaniu z majem 2017 r. przeciętnie o 1,0%.

1. Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.
2. Na podstawie indeksu zmian cen surowców energetycznych obliczanego przez Bank Światowy.
3. Notowania fob Richards Bay.
4. Informacje Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego (PZPM) na podstawie danych CEPIK.

**Arkadiusz
Zalewski**

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje 1 kg NPK do:	
			V 2018	V 2018 IV 2018	V 2018 XII 2017	V 2018 V 2017	I-V 2018 I-V 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	1 dt	108,48	99,3	101,2	98,0	99,2	5,76	0,87	
Saletra amonowa 34%N	1 dt	124,36	98,9	101,0	98,8	99,9	5,44	0,82	
Mocznik 46%N	1 dt	145,44	99,5	98,8	95,5	98,2	4,70	0,71	
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	1 dt	85,40	99,7	100,3	96,7	95,3	6,35	0,96	
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	1 dt	150,56	99,8	100,5	97,1	96,5	5,60	0,85	
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	1 dt	194,32	99,9	99,8	98,2	96,9	4,52	0,68	
Sól potasowa 60%K ₂ O	1 dt	153,32	99,8	100,4	98,5	97,8	3,80	0,58	
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	1 dt	168,56	99,8	99,4	96,7	96,1	4,48	0,68	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje środków ochrony do:	
			V 2018	V 2018 IV 2018	V 2018 XII 2017	V 2018 V 2017	I-V 2018 I-V 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	45,29	100,4	100,3	100,3	100,3	67,37	10,20	
Dursban 480 EC	1 l	48,51	99,7	99,8	98,3	96,6	72,16	10,93	
Decis Mega 50 EW	250 ml	37,52	100,9	102,4	103,0	101,8	55,81	8,45	
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	42,49	100,7	101,7	102,6	102,8	63,20	9,57	
Gwarant 500 SC	1 l	52,69	100,2	99,3	98,7	98,4	78,37	11,87	
Miedzian 50 WP	1,5 kg	66,91	100,5	100,8	100,8	100,1	99,52	15,07	
Roundup	1 l	37,86	101,2	101,1	101,8	102,4	56,31	8,53	
Acrobat MZ 69 WG	1 kg	85,03	100,4	100,7	103,1	104,5	126,48	19,15	
Fusilade Forte	1 l	137,06	100,0	99,6	100,6	101,8	203,87	30,87	
Chwastox Extra 300 SL	1 l	20,04	101,0	102,3	102,9	102,4	29,81	4,51	
Środek gryzoniobójczy	1 kg	34,34	99,9	98,9	99,2	100,3	51,08	7,73	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny nośników energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje nośników energii do:	
			V 2018	V 2018 IV 2018	V 2018 XII 2017	V 2018 V 2017	I-V 2018 I-V 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny (kostka)	1 t	896,18	99,5	98,1	110,1	111,1	1333,01	201,84	
Ekogroszek	1 t	874,46	99,9	99,6	109,9	110,6	1300,70	196,95	
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,03	105,5	107,0	109,3	101,2	7,48	1,13	
Olej napędowy	1 l	5,00	106,4	108,9	112,4	102,1	7,44	1,13	
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,35	108,1	110,2	117,5	103,9	4,98	0,75	
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,15	104,4	99,5	102,9	95,5	3,20	0,48	
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	32,78	100,0	100,6	101,6	101,2	48,76	7,38	
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	12,97	99,7	99,9	100,3	100,6	19,29	2,92	
Energia elektryczna (taryfa G-11)	1 kWh	0,65	100,0	100,0	100,0	100,0	0,97	0,15	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje materiałów budowlanych do:	
			V 2018	V 2018 IV 2018	V 2018 XII 2017	V 2018 V 2017	I-V 2018 I-V 2017	pszenicy kg
Cement	50 kg	21,44	101,9	101,6	101,6	101,1	31,89	4,83
Wapno	1 t	612,04	100,6	101,3	103,2	103,5	910,37	137,85
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	177,98	101,1	103,0	108,6	110,4	264,73	40,09
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3823,54	101,0	104,9	112,0	110,4	5687,25	861,16
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	14,37	101,1	102,4	106,9	107,1	21,37	3,24
Dwuteownik gruby	1 t	3698,84	101,0	104,0	107,3	105,8	5501,77	833,07
Blacha dachowa	1 m ²	30,32	100,7	100,8	100,8	102,6	45,10	6,83
Tynk „Atlas”	25 kg	50,91	100,9	102,2	102,6	100,0	75,73	11,47
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,18	100,9	101,7	104,4	104,1	1,76	0,27
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	739,69	100,7	101,6	103,5	103,6	1100,24	166,60
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	744,82	100,2	100,4	99,7	100,2	1107,87	167,75
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	82,58	102,1	106,5	127,9	124,2	122,83	18,60
Okno drewniane szklone	1 szt.	1987,73	101,2	103,1	105,7	105,3	2956,61	447,69
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800 mm	1 szt.	1684,46	101,4	101,4	103,0	102,0	2505,52	379,38

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

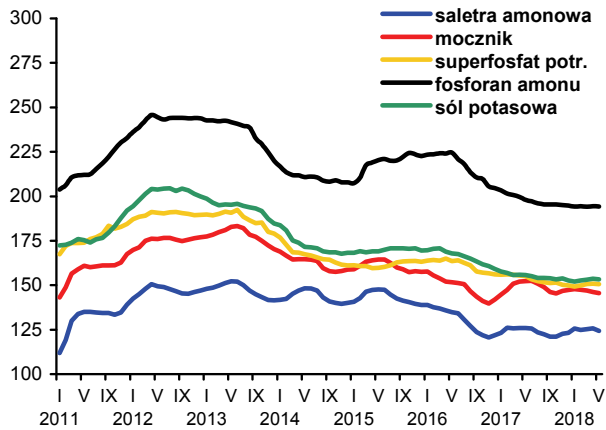
Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje środków mechanizacji do:	
		V 2018	V 2018 IV 2018	V 2018 XII 2017	V 2018 V 2017	I-V 2018 I-V 2017	pszenicy dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	577704,0	100,1	102,7	101,7	101,2	8592,95	1301,14
Kombajn do ziemniaków	91164,5	100,0	103,5	105,4	105,1	1356,01	205,33
Samochód dostawczy	109297,7	99,8	103,5	100,4	100,3	1625,73	246,17
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	60327,4	100,1	107,6	113,3	111,1	897,33	135,87
Siewnik 25 redlic	20021,9	100,7	103,1	105,2	104,7	297,81	45,09
Ciągnik Ursus C-3110	183184,8	100,6	102,0	102,1	101,4	2724,75	412,58
Ciągnik 90 kW	225153,2	100,1	98,7	100,3	101,3	3349,00	507,10
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	40480,2	100,0	100,8	102,3	102,3	602,11	91,17
Kopaczka elewatorowa	16976,4	100,2	104,1	105,2	104,3	252,51	38,24
Zestaw uprawowo-siewny	56261,9	98,4	101,0	102,9	103,9	836,86	126,72
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	8651,5	100,2	104,2	107,0	106,9	128,68	19,49
Prasa zwijająca, stałokomorowa	65522,4	100,1	97,7	97,8	99,4	974,60	147,57
Opryskiwacz 400 l	6525,6	101,3	103,4	105,3	107,4	97,06	14,70
Agregat uprawowy (kultywator i wał strunowy)	8923,3	101,0	104,0	106,1	104,5	132,73	20,10
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	15884,1	100,1	103,5	106,5	105,8	236,27	35,78
Plug 4-skibowy	13680,3	101,2	101,2	111,6	110,7	203,49	30,81
Kultywator 2,1-2,8 m	5250,7	100,2	103,5	109,0	110,7	78,10	11,83
Gleboğrafarka	6192,1	100,9	101,8	102,5	101,9	92,10	13,95
Rozsiewacz nawozów zawieszany	6309,6	100,3	103,7	102,5	102,6	93,85	14,21
Dojarka 2 konwie ^a	7439,1	101,5	104,0	104,8	103,1	110,65	57,58

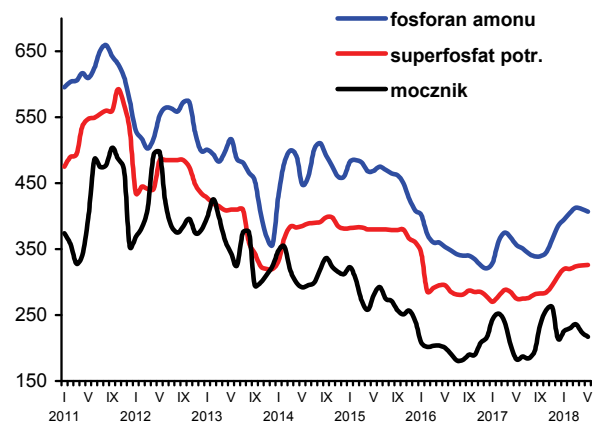
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

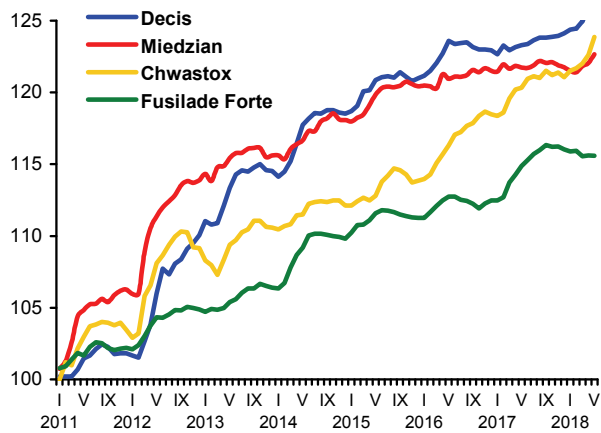
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

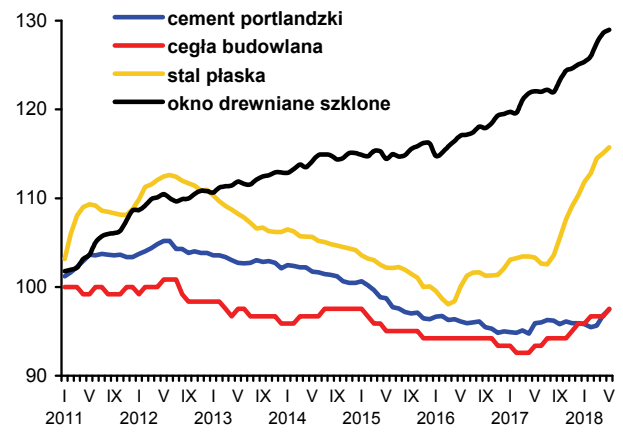
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych w handlu światowym (USD/t)

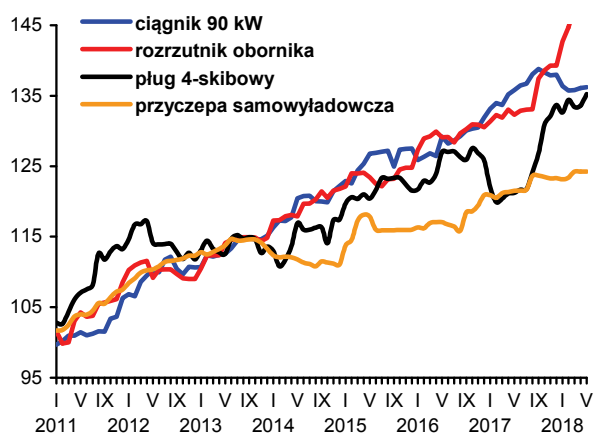
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce (lewa oś) oraz światowe ceny ropy naftowej (prawa oś)

